

Første utkast til valgprogram for Oslo Sosialistisk Venstreparti 2027–2031

7. oktober 2026
Programkomiteen

Ola Wolff Elvevold
Siri Eritsland
Edvard Botterli Udnæs
Oda Sjøvoll
Tom Rellsve
Lone Segbø Løvaas
Rahman Chaudhry
Maika Godal Dam
Bjørn Ingar Skogvang
Trine Dønhaug
Ingeborg Vikene

Oslo på sitt beste – En by som setter fellesskapet først	3
Kapittel 1: Omfordeling for et mer rettferdig Oslo	5
Kapittel 2: Et grønt Oslo	7
Mindre utslipp, bedre Oslo	7
Mer natur	8
En Oslofjord for Oslo-folk	9
Gjenbrukshovedstaden	10
Energi – bruke mindre og produsere mer	11
Ren luft	12
Kapittel 3: En grønn og mobil by for alle	13
Oslo til fots	13
Billig og godt kollektivtilbud	15
Den syklende byen	17
Mindre biltrafikk gir mer plass til folk	18
Bilen på deling	19
Vare- og tjenestetransport på byens premisser	20
Kapittel 4: En god oppvekst	22
En god by å leke i	22
Kultur og fritid for alle barn og unge	22
Gode møteplasser	23
Barnevern – en god oppvekst som varer livet ut	24
Kapittel 5: En god utdanning for alle	27
Lek og læring i barnehagen	27
En innholdsrik aktivitetsskole	29
En fellesskole med nok tid, penger og folk	30
Et krafttak for lesing, skriving og regning	32
En fellesskole som passer for alle	32
En variert og motiverende skolehverdag	34
Trygg og pedagogisk bruk av digitale læremidler	36
En videregående skole for alle	37
Læring hele livet	40
Landets beste studentby	40
Kapittel 6: En sosial byutvikling	42
Ta hele byen i bruk på Oslo-folks premisser	42
En grønn by for alle	43
En stilig by	43
Oslos nye områder	44
Bedre levekår	46
Kapittel 7: En god by å bo i	47
Nok boliger	47
Bolig for de mange, ikke for de få	48
Trygge og gode boliger	49

Bolig når det gjelder	50
Tilrettelagte boliger	51
Kapittel 8: Kriminalitetsforebygging	53
Kapittel 9: En god by å jobbe i	54
Oslo kommune skal gå foran	54
Kampen for et seriøst arbeidsliv	55
Profittfri velferd	56
Et inkluderende arbeidsliv	57
Økonomisk trygghet	58
Kapittel 10: Helse og omsorg	60
En helsefremmende by	61
Ullevål som Oslos framtidige helsesentrum	62
Trygt svangerskap og barselstid	63
Et godt psykisk hjelpetilbud	64
Kunnskap og solidaritet på rusfeltet	66
Tannhelse for alle	67
Kapittel 11: Oslo for de eldre	69
Omsorg+	70
Sykehjem	71
Bydelene	71
Kapittel 12: Innkjøpsmakt som endrer verden	74
Kapittel 13: Et beredt og klimatilpasset Oslo	76
Kapittel 14: Aktiv næringspolitikk for et grønt og skapende Oslo	78
Nye næringer av gamle ressurser	79
Kapittel 15: En kreativ, aktiv og inkluderende by	81
Kultur som demokratisk beredskap	81
Kultur og fritid for alle barn og unge	83
Oslo SV vil:	83
Idrettsglede i hele byen	84
Naturen og byen som arena	85
En fri og deltakende frivillighet	86
Kapittel 16: Mangfoldig og inkluderende samfunn	87
Nedbygging av funksjonshemmende barrierer	87
Aktiv antirasisme	89
En samisk by	90
Kapittel 17: En feministisk by	92
En kjønnsnøytral oppvekst og utdanning	92
Kvinner i arbeid og samfunn	93
Kvinnehelse	94
Frihet fra vold, tvang og trakassering	94
Kapittel 18: En trygg skeiv by	96
Kapittel 19: Styrket folkestyre	98
Kapittel 20: Fred og internasjonal solidaritet	99

Oslo på sitt beste – En by som setter fellesskapet først

Oslo er en fantastisk mangfoldig by. Her møter du folk med forskjellige bakgrunner, jobber og interesser. Det er byen hvor du kan kjenne på storbyfølelsen mens du vandrer gjennom Torggata, nyte det rolige fellesskapet blant rekkehusene på Vestli eller søke stillheten langs lysløypa i Østmarka eller ved vannkanten på Bygdøy. Nærhet til fjorden og skogen, et rikt kulturliv og sterke lokalsamfunn er ting som gjør Oslo til Oslo. Det er en by som gir oss frihet til å være oss selv, og finne sterke fellesskap. Oslo er en by som har plass til alle. Det er alt dette som gjør Oslo til Oslo.

Det som gjør byen vår så fantastisk er under press fra en høyreside som setter makt og rikdom over fellesskapet. Det er for få folk på jobb i barnehagene, skolene og de andre velferdstjenestene våre. Mer privatisering skaper vinner- og taperlag, hvor det er lommeboka som avgjør hva slags hjelp du får. Oslo er en delt by, og forskjellene i makt og rikdom fortsetter å øke. Dette skaper mer avstand mellom folk og truer det sterke fellesskapet vi er så glad i. Oslo-folk har mindre og mindre makt over hvordan byen bygges ut, mens de private kreftene får stadig mer. Å bli boende i byen blir stadig vanskeligere når boligprisene skyter i været, og leiemarkedet blir stadig tøffere.

Oslos barn og unge mister steder å være fordi det kuttes i fritidstilbud. Prisene på tilbudene stiger og det blir færre steder å utfolde seg som ikke krever betaling. Igjen og igjen ser vi nye kutt i Osloskolen, og når skolen er under press påvirker det mulighetene barna våre får seinere i livet. Oslofjorden ikke er det den en gang var: forurensning, overfiske og utbygging langs kysten er i ferd med å ødelegge fjorden vår. Klimaendringene fører med seg mer ekstremvær, og om vi ikke tar grep kommer byen vår til å bli langt vanskeligere å leve i.

Det trenger ikke å være sånn. Sammen kan vi skape et rausere, varmere og mer mangfoldig Oslo. Vi har store drømmer for byen vår, og de drømmene vil vi gjøre til virkelighet. Vi drømmer om en by med små forskjeller, hvor vi vet vi kan bli boende, og barna våre kan bygge en framtid. Hvor ungene våre får den omsorgen, tryggheten og friheten de trenger. Sammen kan vi skape et Oslo hvor vi kan bade i fjorden og gå i marka, uten å bekymre oss for at vi eller

37 generasjonene som kommer etter oss mister denne friheten. En nullutslippsby
38 hvor vi håndterer klimaendringene og vi gjør vårt for å redde kloden.
39
40 Vi drømmer om et Oslo hvor det alltid er noe gøy å finne på, og hvor vi vet at alle
41 som bor i byen kan ta del i fellesskapet, uavhengig av hvor mye de tjener. En by
42 der vi får den hjelpa vi trenger, og vi vet at det er nok folk på jobb i
43 velferdstjenestene våre. Det er Oslo på sitt beste.
44
45 Skal vi få Oslo på sitt beste, må vi kjempe for det. Vi må sikre en kommune som er
46 på jobb for alle Oslos innbyggere. Vi må sikre mer ressurser til Osloskolen,
47 barnehagene og alle de andre tjenestene som tar vare på oss gjennom livet.
48 Løsningen ligger i fellesskapet, ikke hos private aktører som ønsker å tjene
49 penger på de grunnleggende behovene våre. Vi må ta tilbake kontroll over
50 boligmarkedet, og sørge for at byutviklingen foregår i tråd med interessene til
51 oss som bor i Oslo. Fritidsaktiviteter og kulturtilbud må beskyttes fra
52 unødvendige kutt, og jobbe for at vi har en aktiv og kreativ by for alle. Vi må ta
53 klimakrisa på alvor gjennom å satse på fornybar energi, gjenbruk og store kutt i
54 utslippene våre.
55
56 Vil du ha Oslo på sitt beste? Det vil vi også, derfor setter vi Oslo-fellesskapet
57 først.

Kapittel 1: Omfordeling for et mer rettferdig Oslo

Vi vil ha en by preget av sterke fellesskap og små forskjeller mellom folk. En by der alle kan leve et godt, trygt og langt liv, uansett hvor i byen du bor og hvilken familie du er født inn i.

De fleste i Oslo har det økonomisk trygt og godt. Men Oslo er også en delt by, med store økonomiske forskjeller. Her bor mange av landets rikeste. Her bor også mange av de fattigste. Fortsatt lever over 13 prosent av Oslos barn i fattigdom, og i noen deler av byen er andelen langt høyere. Store forskjeller undergraver fellesskapene, og deler opp den byen vi alle sammen er glad i.

Vi vil ha en by der vi omfordeler velstand fra byens rikeste, for å bygge velferd for alle. Slik bygger vi et mer rettferdig Oslo, der alle får muligheten til å leve gode liv, uavhengig av postnummer eller lommebok. Alle får en bedre by når hele nabolaget ditt og hele byen preges av ulike mennesker med grunnleggende samme muligheter.

Regjering og Storting sitter på nøkkelen til mange viktige grep for økonomisk omfordeling, men det er også mye Oslo kan gjøre på egen hånd. Vi skal igjen innføre en rettferdig eiendomsskatt på byens mest verdifulle boliger. Og vi vil at turistene som besøker Oslo skal legge igjen et bidrag for bruk av vår natur og infrastruktur, slik Oslo-folk betaler i de fleste EU-land.

Inntektene skal vi bruke til å gjenreise velferdstjenestene i bydelene, som barnehagene, eldreomsorgen, psykisk helse og barnevern. Og til å innføre nye tiltak for å redusere forskjellene mellom folk, og til å gjøre byen grønnere.

Særlig gjeninnføring av eiendomsskatt på byens mest verdifulle boliger er en forutsetning for at dette kommunevalgprogrammet kan gjennomføres, og for at SV kan ta ansvar for styring av byen.

Oslo SV vil:

- Reversere høyresidas kutt i bydelsbudsjettene og sikre bydelene økonomiske rammer som gjør dem i stand til å styrke velferdstjenestene.

- 92 ● Gjeninnføre eiendomsskatt på bolig, og sikre minst 1,5 milliard i inntekter.
93 Bunnfradraget for boliger skal innrettes med sosial profil, slik at Oslo-folk
94 flest betaler lite eller ingen eiendomsskatt.
- 95 ● Gjøre eiendomsskatten mer rettferdig. Oslo SV vil beholde et sosialt
96 bunnfradrag og la de dyreste boligene bidra mer. Etter modell fra
97 formueskatten, vil vi gjøre eiendomsskatten mer progressiv ved å innføre
98 et eget topptrinn for de aller dyreste boligene. Vi vil ta initiativ til å gjøre
99 nødvendige lovendringer slik at Oslo og andre kommuner får
100 handlingsrom til å gjennomføre dette.
- 101 ● Innføre besøksbidrag og cruiseavgift for turister som besøker Oslo.

Kapittel 2: Et grønt Oslo

Et grønt Oslo er et bedre Oslo for alle som bor her. Når vi skaper mer natur og kutter utslippene våre, får vi en by som er bedre for helsa vår, som er mer tilpasset klimaendringene og som vi trives i.

Naturen i Norge bygges ned bit for bit. Før vi merker det, har vi mistet natur vi ikke kan få igjen. Når naturen forsvinner i Oslo, gjør det byen vår mindre tilpasset klimaendringene. Når utslippene i Norge ikke kuttes raskt nok, blir klimaendringene verre. Også Oslo-folk vil merke dette på kroppen.

Oslo SV vil ha en by med renere luft, flere parker og tryggere gater for barna. Et grønnere Oslo, der vi kutter klimagassutslipp og skaper mer natur, er bra for alle byens innbyggere. Derfor vil Oslo SV fortsette å kutte utslipp, og legge til rette for et stort arts mangfold i naturen vår. Vår visjon er at Oslo skal bli en av verdens grønneste hovedsteder, som viser at det er mulig å kutte utslipp til null samtidig som vi gir byens innbyggere en bedre hverdag i byen vår.

For å kutte utslippene og få mer natur i byen vår, vil Oslo SV gjennomføre raskere utslippskutt i sektorene som fremdeles har store utslipp, og sette ambisiøse mål om at vi skal restaurere mer natur enn vi bygger ned i Oslo. Vi vil stille tøffe krav til aktivitet rundt Oslofjorden for å gjøre fjorden ren igjen.

Mindre utslipp, bedre Oslo

Omstillingen i Oslo skal fortsette i det tempoet vi trenger for å skape den byen vi ønsker. Oslo skal være nullutslippsbyen som inspirerer andre byer og tettsteder i Norge og utlandet. Vi skal bruke energien vår klokere, sløse mindre og kutte utslipp. En nullutslippsvariant av Oslo skal bli enda bedre enn før.

Det er allerede vedtatt at Oslo skal kutte utslippene sine med 95 prosent innen 2030 sammenlignet med utslippsnivået i 1990. Å nå dette målet vil kreve at vi tar i bruk alle virkemidlene som er identifisert av Klimaetaten, og at Oslo presser på nasjonalt for å få verktøyene og handlingsrommet kommunen trenger.

Veitrafikken er den største utslippskilden i Oslo, og utslippene må bort gjennom overgang til kollektiv, sykkel og gange, smartere byplanlegging og elektrifisering. Les mer om tiltak for å få bilbruken i Oslo ned i [kapittel 3](#).

138

139 **Oslo SV vil:**

- 140 ● At Oslo skal redusere klimagassutslippene til netto null innen 2030. Etter
- 141 2030 skal det innen Oslo kommunes grenser fjernes mer CO2 fra
- 142 atmosfæren enn det som slippes ut.
- 143 ● At Oslos indirekte utslipp, både som følge av kommunens eget forbruk og
- 144 privat forbruk, halveres innen 2035.
- 145 ● Vedta et forbud mot reklame for fossilbransjen. Et forbud vil omfatte blant
- 146 annet reklame for cruisereiser, oljeselskaper og fast fashion.
- 147 ● Legge en plan for hvordan Oslo skal bli et senter på Østlandet for
- 148 karbonfangst- og lagring. Arbeidet skal ta utgangspunkt i
- 149 karbonfangsanlegget på Klemetsrud.
- 150 ● Stille krav til nullutslipp for hele transporten for alle kommunens innkjøp,
- 151 også langtransport.
- 152 ● Videreutvikle kravet til utslippsfrie bygg- og anleggsplasser i Oslo.
- 153 ● Bruke bomringen til å fase ut resten av den fossile bilparken i Oslo, ved å
- 154 bruke takstene og fjerne månedstaket for hva fossile personbiler betaler.
- 155 ● Bygge flere kommunale gateladingsplasser for både personbiler og
- 156 varebiler.
- 157 ● Etablere flere strategiske døgnhvileplasser med ladestasjoner for tunge
- 158 kjøretøy
- 159 ● Gi elektriske varebiler tilgang til kollektivfeltet, bevare bompengefritak for
- 160 elektriske varebiler og innføre nullutslippssoner for næringstransport.
- 161 ● Innføre krav til Oslo kommune om kutt i tjenestereiser med fly.

162

163 **Mer natur**

164 Naturen gjør Oslo til Oslo. Å kunne bo midt i en hovedstad, og likevel ha skog,

165 vann og grønne årer like utenfor døra er noe av det vi elsker mest med byen vår.

166

167 Oslo SV vil ikke bare stoppe nedbyggingen av naturen vår: vi vil ha mer natur.

168 Oslo skal gå foran og restaurere natur, samtidig som vi stopper nedbygging av

169 naturen vi allerede har. Vi vil invitere naturen inn i byen med flere grønne områder,

170 trær og naturlige møteplasser.

171

172 Naturen skal være tilgjengelig for alle, både rett utenfor døra, i parker og i Marka.

173 Naturen gir rom for lek, aktivitet og ro, og gir oss bedre helse og økt livskvalitet.

174 Derfor vil Oslo SV arbeide for å ta vare på viktige naturområder, fra trær i byen til
175 nasjonalparken i Østmarka. Vi skal bevare dyrket og dyrkbar myr, artstrie
176 kulturlandskap og karbonbindende arealer. Kommunens skoger skal drives på
177 naturens premisser, uten flatehogst.

178

179 **Oslo SV vil:**

- 180 ● Beskytte Markagrensa.
- 181 ● Ikke bygge ut brede, asfalterte rulleskiløyper innenfor markagrensa.
- 182 ● At Oslo skal bli en arealpositiv kommune. Vi skal restaurere mer natur enn vi
183 bygger ned, og innføre arealbudsjett og -regnskap med årlig
184 rapportering.
- 185 ● Utrede et forbud mot nedbygging av Oslos mest verdifulle natur.
- 186 ● Utrede et forbud mot flatehogst av naturskog i Oslo kommune.
- 187 ● Gjennomføre planvask av Oslos arealplaner, ved å ta viktig natur ut av
188 gamle planer for utbygging for å beskytte mer natur i byen vår.
- 189 ● Sikre at kommunen tar vare på skogene som finnes, og bygge
190 mikroskoger og -parker der det er mulig.
- 191 ● Prioritere Alnaelva som grønn åre i Groruddalen ved å bedre
192 vannkvaliteten, gangstier og løfte resten av elva ut av rør.
- 193 ● Støtte sterkere vern av Lysakerelva og andre vassdrag i Oslo.
- 194 ● Åpne flere elve- og bekkeløp som går i rør.
- 195 ● Ha en insektsvennlig kommune gjennom blant annet riktig beplantning av
196 parkene våre.
- 197 ● Stramme inn kommunens regelverk for fyrverkeri i privat og offentlig regi.
- 198 ● Bevare Bredtvetskogen

199

200 **En Oslofjord for Oslo-folk**

201 Fjorden vår er syk. Forurensing fra avløp og aktivitet på land truer livet i fjorden,
202 og gjør den mindre tilgjengelig for Oslo-folk. Oslo SV går til valg på en
203 redningsaksjon for Oslofjorden: Livet i fjorden skal igjen bli rikt, og Oslo-folk skal
204 kunne bruke fjorden hver dag, hele året.

205

206 **Oslo SV vil:**

- 207 ● Øke antallet dager det er trygt å bade i fjorden.
- 208 ● Sikre fiskebestanden gjennom å etablere flere nullfiskeområder der det
209 trengs, og forby de mest skadelige fangstredskapene.

- 210 ● Sette av midler til å gjenetablere ødelagte marine områder.
- 211 ● Kreve statlige regler om rensing ved de store avløpsrenseanleggene langs
- 212 fjorden, og oppgradere rensegraden ved eksisterende anlegg.
- 213 ● Kreve at staten setter foten ned for bygging i strandsonen langs
- 214 Oslofjorden, og innføre sanksjoner mot overgjødsling og bruk av
- 215 miljøgifter.
- 216 ● Flytte cruisetrafikken vekk fra sentrum, og ut til Kongshavn.
- 217 ● Ikke tillate høyere fart enn 5 knop innenfor Dyna fyr for alle farkoster.
- 218 ● Restaurere den tapte naturen på Vippetangen, og legge til rette for
- 219 sjøbading i alle områdene der det har vært tung skipstrafikk.
- 220 ● Opprettholde et godt rutetilbud til øyene.
- 221 ● Drive streng håndheving av reglene mot inngrep i strandsonen vår.
- 222

223 **Gjenbrukshovedstaden**

224 Kommunen må gjøre det enklere for byens innbyggere å gjenbruke mer. Avfallet
225 som hver dag samles inn fra Oslo må behandles slik at vi gjenbraker det vi kan.

226

227 Derfor vil Oslo SV legge til rette for mer gjenbruk, både i det store og i det små. Vi
228 ønsker blant annet å lage ombrukshus der det er lett å få hjelp og utstyr til å fikse
229 ting, i stedet for å kjøpe nytt.

230

231 **Oslo SV vil:**

- 232 ● Innføre en reparasjonsbonus for Oslo-folk, som gjør at det lønner seg å
- 233 reparere og gjenbruke, i stedet for å kjøpe nytt.
- 234 ● Lage ombrukshus med tilgang til verktøy man kan bruke på stedet.
- 235 Verkstedene kobles opp mot gjenvinningsstasjonene, slik at materialer
- 236 som samles inn der kan gjøres tilgjengelige på folkeverkstedene.
- 237 ● Legge bedre til rette for tekstilgjenvinning.
- 238 ● Sørge for nytt ettersorteringsanlegg for avfall på Haraldrud og iverksette
- 239 andre nødvendige tiltak for at Oslo kommune skal kunne nå målet om en
- 240 materialgjenvinningsgrad på 65 prosent innen 2030.
- 241 ● Utvikle gjenbruksstasjonene til å styrke gjenbruk og materialressurser,
- 242 bl.a. ved mer digitalisering, sporing og synliggjøring.
- 243 ● Sikre at boligområder har god nok infrastruktur for avfallshåndtering ved
- 244 at avfallsløsninger vurderes på et tidlig stadium i utbyggingsprosesser.
- 245 ● Etablere infrastruktur for kildesortering på offentlige områder som gater,

parker og friluftsområder.

Energi – bruke mindre og produsere mer

Oslo skal være en innovativ by som bidrar til å omstille Norge fra fossil til fornybar. Det innebærer at Oslo prioriterer fornybare energikilder og legger til rette for at folk flest kan ta smarte energivalg.

Et smartere og lavere energiforbruk gjør oss bedre rustet mot strømpriser, er bedre i et beredskapsperspektiv, og er bedre for byen og kloden. Samtidig som vi skal bruke energien vår smartere, skal ingen måtte snu hver krone for å varme opp huset sitt, eller kjøre vaskemaskinen sin.

Derfor vil Oslo SV ha en kraftfull satsing på fornybar energi. Innen 2040 skal det være minst 700 MW installert kapasitet for solenergiproduksjon i Oslo, og alle kommunale eiendommer ha solcellepaneler der det er mulig.

Oslo SV vil:

- At alle egnede kommunale tak skal ha solceller innen 2040.
- At plusshus eller nullutslippshus skal være regelen når vi bygger nytt i kommunal regi.
- Utrede mulighetene for sesonglager for grunnvarme i store kommunale utbyggingsprosjekter.
- Gjennomføre et løft for energieffektivisering av kommunale boliger, og sette et mål om at forbruket av energi i kommunale bygg i snitt skal være 20% lavere i 2030 enn i 2023.
- Stille krav om at alle offentlige bygg og private yrkesbygg over 250 m2 grunnflate skal ha solenergi innen 2040.
- Gi ekstra veiledning og støtte til borettslag og sameier som vil gjennomføre energieffektiviseringstiltak.
- Sørge for gode insentiver og tilskuddsordninger for lokal energiproduksjon og energieffektivisering for eksisterende bygningsmasse, som også er rettet mot mindre prosjekter og private husholdninger.
- Ha et løft for varmepumper i Oslo, både som energisparing på vinteren, og for kjøling på sommeren.
- Gjøre det enkelt å få informasjon om energieffektivisering, og gjøre det

- 282 enklere å installere solceller og varmepumper på eldre bygg.
- 283 ● Lage en helhetlig energiberedskapsplan for Oslo.
- 284 ● Kartlegge muligheten for tilfluktsrom tilpasset hetebølger og lokale
- 285 energiknutepunkter i krisesituasjoner.
- 286 ● Sikre nødstrømløsninger og reservekapasitet i energisystemet i Oslo,
- 287 også for krisesituasjoner.
- 288 ● Vurdere å frikoble fjernvarmeprisen fra strømprisen for å unngå
- 289 unødvendig høy pris på fjernvarme.
- 290 ● Vurdere å fjerne tilknytningsplikten til fjernvarmenettet for å sikre at
- 291 nybygg kan ta i bruk andre miljøvennlige oppvarmingsløsninger, som
- 292 bergvarme.
- 293

294 **Ren luft**

295 Menneskene, dyrene og naturen i Oslo har rett på frisk luft uten forurensing. Oslo

296 SV har som mål at alle skal kunne puste trygt utendørs, hele året, uansett hvem

297 man er.

298 Lufta i byen vår skal bli renere fordi vi skal gjøre kollektivtransporten vår bedre, vi

299 skal gjennomføre målretta tiltak som gir byen vår færre biler og flere

300 nullutslippsløsninger, og vi skal øke renholdet.

301

302 **Oslo SV vil:**

- 303 ● Ta i bruk akutte tiltak for å hindre farlig luft på enkeltdager når det er
- 304 nødvendig for liv og helse, men rette hovedtyngden på det langsiktige
- 305 arbeidet for varig ren luft.
- 306 ● Innføre lavutslippssone for tyngre kjøretøy for å sikre luftkvaliteten
- 307 ● Redusere bruken av piggdekk ytterligere ved å gå i dialog med Staten om
- 308 økt piggdekkgebyr og skjerpet regelverk.
- 309 ● Styrke renholdet av gater for å redusere antall dager med høy forurensing
- 310 av svevestøv.
- 311 ● Få på plass flere målestasjoner for luftkvalitet, slik at det blir lettere å finne
- 312 målretta tiltak.
- 313

Kapittel 3: En grønn og mobil by for alle

Gode transportmuligheter gjør byen vår bedre å bo i. Oslo er en by for gående og syklende, med et godt kollektivtilbud som gjør det enkelt å bevege seg rundt i byen uten å være avhengig av bil.

Flere steder i byen ser vi at det mangler trygge og gode gang- og sykkelveier. Kollektivtilbudet mellom bydelene i ytre by er for dårlig. Mange av oss opplever at tidsklemma gjør det vanskelig å reise miljøvennlig i hverdagen. Utbygging av motorveier og andre prosjekter for biltrafikken bidrar til nedbygging av natur og dyrka mark. For mye av biltrafikken i Oslo er basert på fossilt drivstoff som forurensrer luftkvaliteten, og bidrar til høye klimagassutslipp.

Vi vil jobbe for et Oslo hvor du ikke er avhengig av bilen, hvor du kan raskt og enkelt reise kollektivt til skole, jobb, fritidsaktiviteter, venner og familie. Oslo skal være en trygg og god by å bevege seg fritt rundt i for alle byens barn og unge. Derfor vil vi gjøre kollektivtransporten gratis for barn og unge, og trygge skoleveiene. Vi vil jobbe for en by med ren luft, lave klimagassutslipp og miljøvennlig vare- og tjenestetransport som foregår på byens og fellesskapets premisser. Vi vil at Oslo skal bli en 10-minuttersby, en by der alle kommer seg til grunnleggende tjenester på ti minutter til fots eller på sykkel, hvor du slipper å være avhengig av egen bil i hverdagen.

For å nå målene våre, trengs store løft i kollektivtransporten, med hyppigere avganger og bedre forbindelser på tvers av byen. Sykkelveiene våre må bygges ut til gode, trygge og sammenhengende veier hvor vi knytter indre og ytre by sammen. Vi må sikre trygge veier til skole, barnehage og fritidsaktiviteter, og etablere flere bilfrie gater hvor vi kan skape møteplasser for lek og byliv. Vi må legge til rette for all vare- og tjenestetransporten som går på elektrisitet, og stoppe utbygginga av nye motorveier.

Oslo skal bli en grønn by med trygge og enkle bevegelsesmuligheter for alle.

Oslo til fots

Oslo-folk tar gjerne beina fatt når vi skal reise. Så mye som en tredjedel av reisene skjer til fots, og for mange av oss er spaserturer gjennom byen et høydepunkt i hverdagen. Til tross for dette brukes det for lite ressurser på å

350 legge til rette for gående. For høye fartsgrenser i områder med mange gående,
351 manglende fortau og utrygge områder rundt skoler øker risikoen for ulykker.
352 Flere steder påvirker vær og årstid hvor trygt og enkelt det er for oss å bevege
353 oss rundt i byen og for mange av fortauene våre er umulig å bruke for Oslo-folk
354 med rullestol.

355

356 Det skal være lett og trygt å ferdes til fots i Oslo for alle, hele året. En levende by
357 er en åpen by med folk i gatene, hvor barna våre trygt kan bevege seg rundt, og
358 hvor du kan gå til butikken på vinteren uten å risikere et fall på glattisen. Vi ønsker
359 en by hvor vår trygghet og framkommelighet som fotgjengere legger
360 premissene for biltrafikken.

361

362 Gjennom målrettede tiltak kan vi sørge for at byen vår blir trygg og god å ferdes i
363 til fots. Vi trenger flere tilrettelagte gater, med lave fartsgrense og gode fortau.
364 Bilfrie "Hjertesoner" må etableres rundt alle barneskolene, og fortau og
365 gangveier må vedlikeholdes året rundt med fokus på trygghet,
366 framkommelighet og universell utforming, for å bygge en by vi kan gå i.

367

368 **Oslo SV vil:**

- 369 ● Bygge om flere veier til gater som er mer tilrettelagt for gående ved lavere
370 fart, bedre skilting og gode fortau.
- 371 ● Omprioritere areal fra parkering til gående og lekeområder for barn.
- 372 ● Sette flere restriksjoner på gjennomkjøringstrafikk og etablere flere bilfrie
373 gater i nabolag og bydelssentrum for å sikre at lek, grøntområder,
374 møteplasser og byliv prioriteres.
- 375 ● Utarbeide en barnas by- og transportplan for Oslo.
- 376 ● Teste fleksible bygater som kan brukes ulikt gjennom døgnet, for
377 eksempel til varelevering om morgenen og byliv, lek og aktivitet seinere
378 på dagen.
- 379 ● Oppgradere gangnettet rundt bydelssentrene og
380 kollektivknutepunktene.
- 381 ● Vedlikeholde og etablere flere snarveier til holdeplasser for
382 kollektivtransport og rundt skoler.
- 383 ● Regulere flere private gangforbindelser om til offentlige.
- 384 ● Sørge for gjennomgangsmuligheter der større bygg og avstengte
385 områder reduserer de gåendes framkommelighet.
- 386 ● Regulere biltrafikken for å etablere flere gågater.

- 387 ● Ha 30 km/t fartsgrense i gater uten fortau.
- 388 ● Redusere hastigheten for biler til 20 km/t rundt barnehager, barneskoler
- 389 og viktige oppvekstområder
- 390 ● Sikre trygge skoleveier gjennom gode fortau og bilfrie «Hjertesoner»
- 391 rundt barneskoler, med mål om at det på sikt skal være bilfrie gater ved
- 392 alle skoler
- 393 ● Trafikkreguleringer og kryssløsninger som rundkjøringer, må ivareta
- 394 fremkommelighet og sikkerhet for gående og syklende.
- 395 ● Prioritere drift og vedlikehold av gangarealer slik at det er enkelt, sikkert
- 396 og forutsigbart å gå hele året. Brøyting av fortauer og gangveier
- 397 prioriteres først.
- 398 ● Ha trygge byrom med god belysning og opplyste veier til og fra
- 399 kollektivtransport og boligstrøk.
- 400 ● Øke antall trafikkkontroller ved fotgjengerfelt

401

402 **Billig og godt kollektivtilbud**

403 I Oslo er det enkelt å velge kollektivt. Tilbudet er variert, med hyppige avganger
 404 og enkel tilgang til Oslo sentrum. Et godt kollektivtilbud er viktig både for miljøet
 405 og for Oslo-folks bevegelsesfrihet.

406

407 Samtidig finnes det mange hindre som fører til at folk velger bilen. Prisen for barn
 408 og unge er for høy. I ytre by er forbindelsene mellom bydelene så dårlige at man
 409 ofte må reise store omveier for å komme seg fra A til B. Mangelen på gode og
 410 fleksible løsninger gjør at vi kan bevege oss mindre fritt i byen vår.

411

412 Det skal være naturlig å velge kollektivtransport framfor bilen. En grønn og
 413 framkommelig by er en by der barn og unge kan reise til skole og fritidsaktiviteter
 414 uten å tenke på billettprisene, en by hvor det er enkelt og raskt å ta bussen til
 415 jobb, selv om du bor på Mortensrud og jobber på Alnabru. En by der
 416 kollektivtilbud er tilrettelagt og tilgjengelig, med fleksible løsninger som åpner
 417 byen for alle.

418

419 For å komme dit, må vi styrke kollektivtilbudet i konkurranse med bilen og
 420 redusere prisene. Kollektivforbindelsene på tvers av byen, spesielt i Groruddalen
 421 og sør i byen må være gode, og vi må videreutvikle tilbud som Ruters

422 Aldersvennlige transport og Ruters Hent-tilbud, sikre en god TT-tjeneste og øke
423 rabatten på reis-billettene.

424

425 **Oslo SV vil:**

426

427 **Priser**

428

429 **DISSENS 1**

430

Et flertall bestående av Wolff Elvevold, Eritsland, Sjøvoll, Godal Dam, Chaudhry, Skogvang, Dønhaug og Rellsve ønsker følgende kulepunkt:

- Innføre halv pris for studenter på alle billetter

Et mindretall bestående av Sægbø Løvaas, Vikene og Botterli Udnæs ønsker følgende kulepunkt:

- Innføre gratis kollektivtransport for studenter

431

- Innføre gratis kollektivtilbud for alle under 20 år

- Øke Reis-rabatt på enkeltbilletter

- Beholde månedskort til 500kr

- Utvide gyldigheten på enkeltbilletter til 90 minutter.

436

437 **Kapasitet og tilbud**

- Sikre direkte kollektivforbindelse mellom delbydeler i ny bydelsstruktur

- Øke kapasiteten i eksisterende T-banenett.

- Prioritere kollektivtrafikk og samkjøringsfelt på veier med flere kjørefelt.

- Jobbe for å styrke kollektivtilbudet på tvers av byen, med særlig hensyn til arbeidsplasser, spesielt i Groruddalen og sør i byen

- Tilby drosjebasert kollektivløsning som Ruters Hent

- Opprettholde og utvikle samarbeidet med nabofylkene og staten rundt bygging av store kollektivprosjekt i Oslo-regionen.

- Styrke ordningen Ruters Aldersvennlige transport til å omfatte alle bydelene, og overføre ansvaret fra bydelene tilbake til Oslo kommune sentralt.

- Tilby drosjebaserte kollektivløsninger som Ruters Hent.

- Sikre at alle med rett til TT-drosje og pasientreiser enkelt skal få tidsriktige tjenester og få transport helt fram til reisemålet.

- Forbedre framkommeligheten for buss og trikk, på bekostning av biltrafikk

Utbygging og vedlikehold

- Satse på økt vedlikehold av T-bane, trikk og buss
- Utvide trikkenettet til Bjerke, og jobbe for videre utbygging mot Tonsenhagen og Linderud/Veitvet
- Starte arbeidet med trikk til langs Ring 2
- Begynne en etappevis utbygging av T-baneløsning mot Nedre Romerike, først til Visperud

Arbeidsmiljø

- Jobbe for bedre arbeidsforhold for ansatte i kollektivtransporten for å styrke rekrutteringen av sjåførere.
- Følge opp LOs arbeid med å bedre kollisjonsbeskyttelse i busser og arbeidsmiljø for sjåførene gjennom kravspesifikasjoner ved innkjøp.
- Ha kollektivtransport i fylkeskommunal egenregi uten anbudsutsetting.

Den syklende byen

Sykkel er et foretrukket framkomstmiddel for mange Oslo-folk, og Oslo er blant verdens beste sykkelbyer. Likevel er det store rom for forbedring. Hovednettet for sykkelveier henger ikke sammen. Vi har stor mangel på gode sykkelparkeringer rundt arbeidsplasser, skoler og butikker. Dårlig infrastruktur og manglende bevissthet fører til at det kan være utrygt å ferdes som syklist i byen.

Oslo skal bli en trygg og god sykkelby, hvor du ikke må utsette deg for farlige situasjoner for å komme deg fra en bit av sykkelveien til en annen. En by hvor din trygghet som syklist går foran bilens behov. Det skal være lett å parkere sykkelene sikkert og enkelt, uansett hvor du skal.

Ved å fullføre et sammenhengende hovednett for sykler, utvikle en sykkelparkeringsplan med fokus på sikker og enkel parkering og jobbe målrettet med tiltak som sikrer trygg ferdsel, kan vi sørge for at Oslo blir en sykkelby for alle.

Oslo SV vil:

- Fullføre et sammenhengende hovednett for syklistene uten brudd og konfliktpunkter, med god skilting og unngå kombinert gang- og sykkelveier uten separering.
- Ha fartsgrense 30 km/t eller lavere i gater uten egne sykkelfelt.
- Gjennomføre vedlikehold og forbedringer på eksisterende sykkelveinett. Vurdere strengere regulering av utleie, bruk og parkering av elsparkesykler.
- Prioritere arbeidet med å tilrettelegge for syklistene i kryss og rundkjøringer.
- Ta tilrettelegging for sykkel inn i behandling av utbyggingsplaner
- Lage en sykkelparkeringsplan for Oslo med mål om å få til sikker sykkelparkering på arbeidsplasser, handlesteder, studiesteder og kollektivknutepunkter
- Sikre god vinterdrift av sykkelveinettet med bedre brøyting og mindre salting.
- Utvide tilbudet på bydelens utstyrssentraler til å også tilby utlån av utstyr til sykkelreparasjon.
- Etablere støtteordninger for kjøp av laste- og vare sykler.
- Sikre at gående og syklende får den korteste traseen ved etablering av nye gang- og sykkelveier.
- Gjennomføre holdningskampanjer med fokus på å sikre trygg ferdsel for alle trafikanter

Mindre biltrafikk gir mer plass til folk

En by med mindre biltrafikk gir bedre luftkvalitet og mer plass til mennesker. Det frigjør arealer til lekeplasser, parker, grøntområder, møteplasser og ulike aktiviteter. Privatbilisme fører til kø, økte utslipp, økt luft- og støyforurensning. Oslo skal være en by for Oslos folk, ikke Oslos biler.

Derfor vil vi gå mot nye motorveier, og heller prioritere plassen til trygge løsninger for kollektiv, gående og syklende. Vi vil etablere flere bilfrie gater, sikre flere gode insentiver til å la bilen stå og bygge en by med mindre biltrafikk og mer plass til folk.

523 **Oslo SV vil:**

- 524 ● Videreutvikle byvekstavtaler eller belønningsordninger med staten med
- 525 mål om å redusere veitrafikken.
- 526 ● Etablere ladepunkter for elektriske kjøretøy
- 527 ● Redusere antall parkeringsplasser i sentrum og etablere nullutslippssoner
- 528 og pendlerparkeringsplasser.
- 529 ● Reservere Hammersborgtunnelen for kollektivtrafikk, næringstrafikk og
- 530 utrykning.
- 531 ● Nedprioritere bygging av nye motorveier og lage en plan for nedskalering
- 532 av eksisterende motorveier innenfor Oslo kommunes grenser.
- 533 ● Innføre parkeringsavgift ved kjøpesenter og store arbeidsplasser.
- 534 ● Jobbe for innføring av veipricing som et alternativ til bomringen.
- 535 ● Sikre framkommelighet og trygghet for gående og syklende gjennom
- 536 målrettede trafikkreguleringer og gode kryssløsninger
- 537 ● Gjøre E18 og Ring 3 om til gater med fast fartsgrense 60/50 km/t
- 538 ● Gjøre om Trondheimsveien mellom Sinsen og Grorud til bygate.
- 539 ● Bygge lokk over E6 ved Fjellhus og Furuset for å bedre bomiljø og
- 540 mobilitet.
- 541 ● Gjøre Bogstadveien bilfri
- 542 ● Fjerne ulovlig etablerte parkeringsplasser.
- 543 ● Utrede, og ta i bruk støyfotobokser for å kunne sanksjonere kjøretøy som
- 544 kjører med for høyt volum
- 545 ● Ta inn mål om å redusere fotavtrykket i vei- og gate gjennom kommunal
- 546 arealplanlegging, utforming av infrastruktur, trafikkregulering, håndheving
- 547 og samarbeid med utbyggere, gårdeiere, lokalt næringsliv og
- 548 transportnæring.

549

550 **Bilen på deling**

551 Noen ganger trenger også vi Oslo-folk å kjøre bil. Kanskje vi skal besøke familien

552 på Vestlandet eller flytte til et nytt kollektiv. Kanskje vi rett og slett har behov for

553 en liten kjøretur så vi kan ta den vanskelige praten med kjæresten. Men å eie

554 egen bil koster mye, parkeringsplasser spiser opp for mye av byen vår, og

555 mange biler står ubrukt store deler av tida.

556

557 Vi ønsker oss flere fellesskapsløsninger for de gangene du trenger bilen. Et

558 alternativ når ikke kollektivtransporten, sykkelen eller føttene strekker til. Dette

559 vil vi oppnå gjennom å satse på bildeling og sørge for gode insentiver for å velge
560 bildeling over privatbilen.

561

562 **Oslo SV vil:**

- 563 ● Etablere gode bildelingsløsninger
- 564 ● Utvide Oslo kommunes prøveordning for bildeling på offentlig grunn ved
565 å sørge for doble antall gateparkeringsplasser, gi fritak for bompenger,
566 gratis parkering, tilgang til kollektivfelt. Disse fordelene skal kun gjelde for
567 utslippsfrie biler.
- 568 ● Bygge ut ladeinfrastrukturen i byen.
- 569 ● Omgjøre flere vanlige gateparkeringsplasser til parkeringsplasser for
570 bildelingsbiler

571

572 **Vare- og tjenestetransport på byens premisser**

573 I en by der bilen skal ta mindre plass, må vi finne gode måter å sikre at varer og
574 tjenester fortsatt kan leveres i indre by. Last og loss i et uoversiktlig trafikkbilde
575 skaper utfordringer for buss, trikk og syklende. Lang vei fra parkering til
576 leveringspunkt kan føre til farlige situasjoner for sjåfører.

577

578 Vi trenger en god og trygg infrastruktur. Et godt arbeidsmiljø og miljøvennlig
579 varetransport er viktig for å holde hjulene i gang i byen vår og sikre det grønne
580 skiftet. For å få til dette, må vi skape insentiver til å velge fossilfrie løsninger. Vi
581 må jobbe sammen med fagforeningene for å sikre en trygg arbeidshverdag for
582 vare- og tjenestetransportører.

583

584 **Oslo SV vil:**

- 585 ● Etablere markedsplasser/terminaler for kortreist mat, hentepunkt til
586 hjemlevering av leveranser fra butikker, omlasting fra store til små kjøretøy
587 for bedrifter, lagertjenester og matmarked.
- 588 ● Gi elektriske varebiler tilgang til kollektivfeltet, bevare bompengefritak for
589 elektriske varebiler og innføre nullutslippssoner for næringstransporten.
- 590 ● Samarbeide med håndverkerbedrifter om rammebetingelser og
591 tilrettelegging, for at de i større grad kan bruke lastesykler og elektriske
592 traller i sentrum og indre by.
- 593 ● Etablere energistasjon for utslippsfri varetransport og kollektivtransport.
- 594 ● Teste bruk av elektriske traller i byrommet, eventuelt utleie.

- 595 ● Gjennomføre et prøveprosjekt med krav til blindsonekamera for tunge
596 kjøretøy.
- 597 ● Sikre korridor for tungtransport til og fra Alnabruterminalen.
- 598 ● Sørge for at kravene til utslippsfrie bygg- og anleggsplasser for alle
599 byggeprosjekter i Oslo også omfatter transporten inne på
600 anleggsplassen
- 601 ● Ta initiativ til et samarbeid med lokale fagforeninger om hvordan vi skal
602 sikre helse, miljø og sikkerhet for ved lasting og lossing av varer
- 603 ● Etablere minst 700 kommunale gateladingsplasser hvert år frem til 2031
604 for lading av elektriske personbiler, delebiler og varebiler.
605

Kapittel 4: En god oppvekst

En god by å leke i

Framtidas by skal særlig planlegges med tanke på at barn og unge skal vokse opp. Oslo SV vil prioritere gode, trygge uteområder der barn kan løpe fritt, og naturrike lekeplasser der barn kan utforske.

Mange barn og unge vokser opp langs tungt trafikkerte veier. For å beskytte mot trafikkstøy og eksos, og bedre barns oppvekstvilkår, vil vi prioritere å styrke skjerming langs sentrale veier i nærheten av boligområder og oppholdssteder.

Oslo SV vil:

- Utarbeide en barnas by- og transportplan for Oslo.
- Innføre flere bilfrie skoleveier med mål om at det på sikt skal være bilfrie gater rundt alle skolegårdene.
- Etablere en ordning der borettslag og nabolag enkelt kan søke om å gjøre en gate til lekegate der lek, fellesskap og natur prioriteres foran gjennomkjøring og parkering.
- Etablere flere gode og naturrike lekeplasser over hele byen.
- Skape flere uformelle, ikke-kommersielle møteplasser med benker, sitteplasser, bordtennisbord og ballnett.
- Etablere «bilfrie» nabolag og sentrumsområder der lek, grøntområder, møteplasser og byliv prioriteres foran gjennomgangstrafikken.
- Sikre at alle barn i Oslo har tilgang til natur innen fem minutters gange fra hjemmet.
- Gjøre skolegårder mer naturbaserte slik at de gir barna tilgang til trær, busker, terreng, vann og naturlige lekeområder i skolehverdagen. Vi vil prioritere tiltak ved skoler med lite tilgang til natur og åpne for at skolegårder kan brukes som grønne møteplasser for nærmiljøet etter skoletid.
- Gjøre utearealer i barnehager grønnere.
- Styrke støyskjermingen langs sentrale veier nær boligområder som Oslo E6 nord og sørover, samt RV4.

Kultur og fritid for alle barn og unge

Barn og unge skal få møte kunst, kultur og åpne fellesskap uavhengig av foreldrenes økonomi, nettverk eller bosted. I dag er deltakelsen sosialt og

geografisk skjev. Det handler både om pris, avstand og informasjon, men også om hvem som blir invitert inn og opplever at tilbudene er for dem.

Kulturskolen skal være en sterk, samlende og offentlig institusjon med høy faglig kvalitet. Den skal samarbeide tett med skolen, AKS, fritidsklubbene og det frivillige kulturlivet, uten at kvalitet og arbeidsvilkår svekkes. Fritidsklubbene er gratis møteplasser uten krav om prestasjon eller betaling. De gir barn og unge medbestemmelse, trygge voksne og rom for kreativ utfoldelse, og er en viktig del av det forebyggende arbeidet i byen.

Oslo SV vil:

- Øke kulturskolens dekningsgrad, prioritere bydeler med lav deltakelse, og bygge opp flere gratis og rimelige tilbud
- Beholde Oslo kulturskole som ett samlet fagmiljø under Kulturetaten og styrke bemanningen, bredden i tilbudet og samarbeidet med AKS, skoler og lokale kulturaktører
- Utvikle kulturstasjonene som lokale kompetansesentre for barnehager, skoler, AKS, frivillighet og nærmiljø, med Mortensrud kulturstasjon som en viktig modell
- Styrke de estetiske fagene i skolen, sikre relevant fagkompetanse og gi alle elever tilgang til profesjonell kunst og kultur på kunstens egne premisser
- Sikre at hver ungdomsskolesone har et godt og gratis fritidsklubbtilbud med nok kvalifiserte ansatte, aktivitetsmidler, lange åpningstider og reell ungdomsmedvirkning
- Bevare og videreutvikle Deichmans lokalbiblioteker og styrke bibliotektilbudet i områder med svak dekning, ved å gjenetablere et lokalbibliotek på Linderud og arbeide for et bibliotektilbud på Grorud, og utvikle flere spesialiserte tilbud for barn og unge etter modell fra Biblo Tøyen.
- Ha gratis inngang for barn og unge ved kommunens museer og styrke kulturtilbudet for unge som publikum, deltakere og skapere

Gode møteplasser

Gode møteplasser er viktige for å skape møter mellom mennesker i byen vår. At folk treffes på tvers av skillerlinjer som generasjon, økonomi og interesser bygger

678 et robust fellesskap. Vi prioriterer derfor å legge til rette for steder folk kan
679 møtes både ute og innendørs.

680

681 Møteplasser med kvalifiserte fagfolk utgjør en viktig del av kommunens
682 forebyggende arbeid knytta til utenforskap og ensomhet.

683

684 I Oslo har vi et bredt utvalg av bibliotek, fritidsklubber, frivilligsentraler og
685 seniorsentre, og Oslo SV vil prioritere å styrke disse og den viktige rollen de
686 spiller for at Oslos befolkning i alle aldre skal ha gode lokalsamfunn.

687

688 **Oslo SV vil:**

689 ● Øremerke midler til fritidsklubber og fritidstilbud.

690 ● Styrke fritidsklubber og andre fritidstilbud for barn og ungdom i
691 levekårsutsatte områder slik at flere ønsker å være med.

692 ● Jobbe for at kommunale møteplasser skal være inkluderende og
693 universelt utformet.

694 ● Sikre og styrke bibliotek og seniorsentre som møteplasser, med aktive
695 tiltak for å inkludere nye besøkende, og legge til rette for besøkende med
696 demens.

697 ● Jobbe for å utvikle bedre tilpassede tilbud for flerkulturelle eldre.

698 ● Utvide muligheten for at ungdom kan bo og delta sosialt på sykehjem.

699

700 *Les mer om møteplasser i kulturlivet, idretten og frivilligheten under [En kreativ,](#)*
701 *[aktiv og inkluderende by.](#)*

702

703 **Barnevern – en god oppvekst som varer livet ut**

704 Noen familier vil ha behov for oppfølging fra barneverntjenesten. Barnevernet
705 skal være en ressurs for familiene, og først og fremst bidra til å styrke
706 oppvekstsvilkårene i hjemmet. Barn som møter vold, omsorgssvikt og seksuelle
707 overgrep skal møte voksne som ser og hører dem, og de skal få rask og helhetlig
708 hjelp og støtte. Oslo skal ha god dekning av fosterhjem, beredskapshjem og
709 institusjoner.

710

711 Barn og unge må bli møtt med åpenhet, ydmykhet, kjærlighet og
712 medbestemmelse. Barnevernet forvalter mye makt og møter et stort mangfold
713 av familier. Derfor er det viktig at barnevernet har minoritetskompetanse slik at

714 de er i stand til å gjøre gode vurderinger i møte med den enkelte familie. I tillegg
715 ser vi at enkelte miljøer har stor frykt for barnevernet, og det er derfor behov for å
716 jobbe med kommunikasjonen mellom disse miljøene og barneverntjenesten.

717

718 Tidlig innsats er viktig for barna og Oslo SV vil derfor jobbe for å styre tidlig
719 forebygging gjennom helsestasjoner og barnehager. Trygge relasjoner til barn
720 og familier fra tidlig alder er viktig for å fremme barns utvikling og unngå større
721 tiltak fra barnevernet.

722

723 Da Oslo SV satt i byråd, sørget vi for å styrke barnevernet med økte ressurser. I
724 tillegg startet vi en omstilling vekk fra kommersielle aktører over til kommunale
725 og ideelle. Det trengs ytterligere styrking av budsjettene, samt omstilling, for å
726 skape et barnevern som oppleves trygt for barn.

727

728 **Oslo SV vil:**

- 729 ● Øremerke tilskudd for å gjennomføre en opptrappingsplan som styrker
730 bemanningen i barnevernet, særlig i levekårsutsatte områder.
- 731 ● Styrke det kommunale barnevernet, med mål om å redusere
732 saksmengden per saksbehandler, og fase ut kommersielle aktører.
733 Kommunen skal bygge opp egne tiltak som i samarbeid med ideelle
734 aktører dekker bydelenes behov for tiltak.
- 735 ● Styrke fosterhjemsomsorgen og sørge for at grunnstøtten til kommunale
736 fosterhjem er i tråd med anbefalingene til KS.
- 737 ● Styrke fosterhjemmene med økt tilbud om veiledning og oppfølging i
738 tråd med barnets behov.
- 739 ● Fortsette satsingen på Barnehjernernevernet.
- 740 ● Ha en aktiv rekruttering av ansatte og fosterfamilier med ulik bakgrunn for
741 å gjøre barnevernet mer representativt.
- 742 ● Sikre at enslige mindreårige flyktninger får bofellesskap eller fosterhjem
743 gjennom barnevernet når deres bakgrunn og behov tilsier at dette er
744 beste løsning.
- 745 ● Sikre finansieringen av ettervern til barnevernetsbarn mellom 18 og 25 år slik
746 at de får en trygg overgang til voksenlivet.
- 747 ● Styrke den forebyggende innsatsen og samarbeidet med barnevernet fra
748 helsestasjoner, barnehager, skoler og fritidstilbud.
- 749 ● Styrke barnekoordinatorordningen

- 750 ● At kommunen skal utarbeide en oppdatert plan for forebygging og
751 avdekking av vold og seksuelle overgrep mot barn.

Kapittel 5: En god utdanning for alle

En god barnehage og skole er en av de viktigste byggeklossene for å gi barna våre et godt liv, både i dag og i framtida. I barnehagen og på skolen får barna våre viktige faglige og sosiale ferdigheter som blir med dem livet ut. Vi skal ha høye ambisjoner for barnas læring. Samtidig skal vi ikke glemme at barnehagen og skolen er stedet de bruker mesteparten av tiden sin. Det er derfor like viktig å sørge for at barnehagen og skolen er et sted hvor barna trives, og at vi bygger robuste fellesskap som rommer alle. Vi mener at vi ikke klarer å gi våre barn og unge den utdanningen de fortjener før vi slutter å sette lek og trivsel opp som konkurrerende med læring.

Oslos barnehager og skoler er under press. Det er for få folk på jobb, og økonomien strekker ikke til. Elever som har behov for ekstra støtte får ikke den hjelpen de trenger for å mestre skolehverdagen. Skoledagene er for lange, og preges av unødvendig mye stillesitting og tavleundervisning. For mange elever kjeder seg i timen, og barnas leselyst blir mindre og mindre. Flere elever havner utenfor fellesskapet, og mange av dem klarer ikke å komme seg på skolen. Alt dette utfordrer grunnmuren i den norske fellesskolen vi er så stolte av.

Vi drømmer om en barnehage og skole som rommer alle. Hvor det er nok voksne på jobb, og tida deres brukes riktig. En barnehage og skole hvor alle trives, og får mulighet til å både leke og lære på måter som fungerer best for dem. Vi drømmer om en skole hvor barn med ulik bakgrunn og forutsetninger møtes og lærer av hverandre. En skole hvor alle trives og lærer det de skal.

Derfor skal vi øke bemanningen, og stoppe sulteforingen av barnehagene og skolene våre. Vi skal satse på mer lek for de minste barna, og sikre at alle har tilgang på fysiske læremidler. Skolen skal bli mer praktisk og undervisningen skal bli mer variert. Og vi skal sørge for at det er nok kompetanse, folk og vilje til å ta vare på dem som trenger det aller mest.

For våre barn og unge fortjener kun det aller beste.

Lek og læring i barnehagen

En god barndom legger grunnlaget for et godt liv. Barnehagen er viktig for at barn skal trives, utvikle seg og lære gjennom hele livet. Oslo SV vil ha en

788 barnehage der leken kommer først, som ivaretar barnas nysgjerrighet og bidrar
789 til språklig og sosial utvikling.

790

791 Barnehagebarn skal møte trygge og kloke voksne med høy kompetanse og tid
792 til å skape gode relasjoner med hvert enkelt barn. Oslo SV vil satse på flere
793 ansatte i Oslo-barnehagene, og sørge for at de ansatte får gode muligheter til
794 etter- og videreutdanning. Flerspråklighet og morsmål har en stor egenverdi i
795 barnehagen. Derfor er det viktig å ha og ta vare på ansatte med flerspråklig
796 kompetanse.

797

798 Da SV satt i byråd, ble det bygget rekordmange barnehageplasser, og for første
799 gang i historien begynte over 90% av alle barn i Oslo i barnehage. Samtidig er
800 det fortsatt for mange som står utenfor barnehagefelleskapet i deler av byen
801 vår. Vi må derfor sørge for å fortsatt bygge ut barnehager i områder med lav
802 dekning, og skape et godt tilbud slik at enda flere ønsker å ha barna sine i
803 barnehagen.

804

805 **Oslo SV vil:**

- 806 ● Styrke grunnbemanningen i barnehagen, og særlig jobbe for toppet
807 bemanning i barnehager der en høy andel av familiene har
808 levekårsutfordringer.

809

810 **DISSENS 2**

811

***Et flertall bestående av Eritsland, Chaudhry, Segbø Løvaas, Vikene, Godal
Dam og Botterli Udnæs ønsker å erstatte kulepunktet over med følgende
tekst:***

- *Gradvis gjøre barnehage gratis for alle Oslos innbyggere.*

***Et mindretall bestående av Wolff Elvevold, Dønhaug, Sjøvoll, Skogvang og
Rellsve ønsker følgende kulepunkt:***

- *Innføre gratis kjernetid i barnehagen i levekårsutsatte områder.*

812

- 813 ● Jobbe for en felles søskenmoderasjonsordning for familier som har barn i
814 både barnehage og aktivitetsskolen.

- 815 ● Gjøre utearealene i barnehagene grønnere og mer naturrike.

- At leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og at lekens egenverdi skal anerkjennes. Læring i barnehagen skal skje gjennom lek og omsorg. Barnehagene skal ha et stort profesjonsfaglig handlingsrom.
- Rekruttere og videreutdanne flere med pedagogisk kompetanse. Det skal være minst 50 prosent barnehagelærere og 25 prosent barne- og ungdomsarbeidere i barnehagene.
- Ansette kjøkkenassistenter i alle barnehager som ønsker det.
- Sikre en fast tilstedeværende styrer i hver barnehage.
- Utvide dagens vikarpool/ressurspool til å gjelde for alle bydeler. Gjennom et vikarpool vil det bli lettere å sette inn vikarer fra første dags fravær.
- Styrke fagsentrene sitt arbeid i barnehager med forebyggende tiltak rettet mot språk og sosiale vansker, og øke satsingen på alternativ og supplerende kommunikasjon (ASK) som en del av dette arbeidet.
- Jobbe for flere kulturopplevelser i barnehagene, for eksempel den kulturelle bæremeisen.
- Gå mot profitt på barnehagedrift. Barnehagedrift er en fellesskapsoppgave og fellesskapets penger skal komme barna til gode. Vi skal fortsette å bygge ut barnehager i kommunal regi, og ikke slippe til kommersielle aktører.
- At det skal føres strengere økonomisk tilsyn av private barnehager. Kommunen bør få tilbake muligheten til å føre økonomisk tilsyn.
- Søke staten om mulighet til å stille kompetanse- og kvalitetskrav til private barnehager for å sikre et likeverdig barnehagetilbud i hele byen.

En innholdsrik aktivitetsskole

AKS-reformen som SV startet i Oslo, er en enorm velferdsreform som har gjort at alle barn kan være med på leken. Nå vil vi fullføre jobben. Oslo SV vil gjeninnføre gratis AKS for alle byens 4. klassinger, sørge for at alle barna får minst ett måltid mens de er på AKS og jobbe videre for å heve kvaliteten i AKS. Oslo SV vil også styrke samarbeidet mellom AKS, skolen, kulturskolen, frivilligheten og idrettslagene.

Oslo SV vil:

- Gjeninnføre gratis AKS for alle byens 4. klassinger.
- Sikre at alle barn får tilbud om minst ett måltid i løpet av AKS-tida.
- Sørge for at vedtak om tilrettelagt opplæring må følge med barna i AKS

- Sørge for at også privatskoler får gratis AKS.
- Jobbe for en statlig bemanningsnorm i AKS.
- Styrke samarbeidet mellom AKS, idrettslag, kulturlivet, fritidsklubber og frivillige organisasjoner. Disse tilbudene skal være gratis. Alle barn bør få tilbud om å delta i kulturskolen gjennom AKS.
- Styrke kompetansen til ansatte i AKS og la AKS-ansatte ta utdanning som en del av jobben.
- Bedre finansieringen av AKS for å heve kvaliteten på tilbudet og sikre at alle aktiviteter som tilbys er kostnadsfrie for elever og foreldre.

En fellesskole med nok tid, penger og folk

I en by som tar barnas oppvekst på alvor, skal det aldri være et spørsmål om skolen har nok voksne eller store nok budsjetter. De siste fire årene har skolene i byen vår gått sultefora. Lærere har fått alt for store klasserom og for lite støtte fra andre fagfolk. Da blir det vanskelig å være lærer. Det er vanskelig å snakke om noen som helst andre mål for skolen hvis de ikke har ressursene til å gjøre jobben de skal. Derfor vil SV løfte skoleøkonomien, øke bemanningen og sørge for at skolene aldri må velge mellom å balansere budsjettet eller gi barna våre den skolehverdagen de fortjener.

Hvordan vi bruker tida, pengene og folka i skolen, er nesten like viktig. Osloskolen har de lengste skoledagene i landet, og vi tvinger lærere til å gjennomføre kartleggingsprøver som ikke gjør stort annet enn å fete opp kommunens statistikkbank. Dette krever både penger og tid som kan brukes mye smartere enn i dag. Derfor vil vi kraftig redusere Osloskolens ekstratimer, fjerne unødvendige kartleggingsprøver og rapporteringskrav, og gjennomføre såkalte kvalitetsdialoger for å sikre at informasjonen fra nasjonale prøver m.m. faktisk brukes til å utvikle kvaliteten i Osloskolen.

Oslo SV vil:

- Kraftig styrke finansieringen av Osloskolen, særlig skolene i levekårsutsatte områder.
- Sette inn et krafttak for bemanningen i skolen. Vi skal ansette flere kvalifiserte lærere og styrke laget til eleven med flere helse- og sosialfaglige ansatte i Osloskolen.

- 887 ● Legge fram en opptrappingsplan for bemanning i Osloskolen innen det
888 første året i den nye bystyreperioden som skal inkludere helse- og
889 sosialfaglige ansatte i skolen, samt se på organiseringen av
890 skolehelsetjenesten og samarbeidet mellom skolen, bydelene og
891 spesialisthelsetjenesten. SV vil vurdere å sette et tak på hvor store
892 klassene i grunnskolen og videregående kan bli.
- 893 ● Redusere timetallet så Osloskolen ligger nærmere landsgjennomsnittet,
894 for å frigjøre ressurser til mer effektiv bruk.
- 895 ● Videreutvikle lokale rekrutteringsplaner for lærere og jobbe for at alle
896 elever har lærere med godkjent lærerutdanning i alle timer.
- 897 ● Beholde lærernormen på skolenivå.
- 898 ● Fjerne ren stykkprisfinansiering i grunnskolen
- 899 ● Gjennomføre jevnlig kvalitetsdialoger etter anbefaling fra
900 Kvalitetsutviklingsutvalget. Kvalitetsdialogene skal være i regi av
901 Utdanningsetaten og involvere elever, foreldre, lærere, skoleledere og
902 eventuelt andre relevante aktører. Kvalitetsdialogene skal ta
903 utgangspunkt i et bredt kunnskapsgrunnlag.
- 904 ● Utarbeide en egen handlingsplan for elevmedvirkning i arbeidet med
905 kvalitetsutvikling.
- 906 ● Ha en grundig gjennomgang av kartleggingsprøver, undersøkelser og
907 annet kunnskapsgrunnlag som ikke er nasjonalt pålagt i
908 kvalitetsvurderingen, med et mål om å redusere unødvendig bruk av
909 ressurser på prøvegjennomføring og rapportering som ikke bidrar til ny
910 kunnskap om elevenes læring eller kvaliteten i skolen.
- 911 ● Sørge for at skoleledere og lærere har tilstrekkelig kompetanse til- og
912 rutiner for kvalitetsutvikling.
- 913 ● Gjøre de siste Osloprøvene frivillige for skolene å ta i bruk.
- 914 ● Gjennomføre kompetansehevingstiltak knyttet til vurderingsarbeid.
- 915 ● Sørge for tilstrekkelig opplæring og støtteapparat sånn at lærere og
916 annet personell skal være i stand til å forebygge og håndtere voldelige og
917 truende situasjoner.
- 918 ● Begynne bygging av Verdensparken skole på Furuset, samt Mortensrud,
919 Hoff, to skoler på Ensjø og utvide Bjørvika skole til barne- og
920 ungdomsskole.
- 921 ● Sikre fremdriften i nye skoleprosjekter og øke ressursene til rehabilitering
922 av skoler. Alle nye og gamle skoler må sikres nødvendig universell
923 utforming.

924

925 **Et krafttak for lesing, skriving og regning**

926 Å mestre de grunnleggende ferdighetene er viktig for at barna våre får en så god
927 utdanning som mulig og opplever mestring i alle fag. Dessverre viser nasjonale
928 og internasjonale prøver at vi går i feil retning. Svaret på det er ikke å gjøre mer av
929 det som ikke fungerer, som flere teoritunge timer og stillesitting for de yngste
930 barna. Vi må tenke nytt.

931

932 Det aller viktigste vi kan gjøre for å styrke arbeidet med grunnleggende
933 ferdigheter er å sørge for at vi har nok kvalifiserte lærere på jobb. Samtidig må vi
934 gjøre det vi kan for å styrke arbeidet med å sørge for at alle elever lærer å lese,
935 skrive og regne. Det er viktig for SV at dette skjer i tett dialog med
936 lærerprofesjonen, og ikke fører til unødvendig merarbeid eller stikker kjepper i
937 hjulene på det viktige arbeidet som allerede gjøres på hver enkelt skole.

938

939 **Oslo SV vil:**

- 940 ● Lage en strategi for leselyst som også tar for seg voksnes leselyst og
941 oppfordrer til mer høytlesing for barna.
- 942 ● Sette av tid til frilesing for alle elever på barneskolen
- 943 ● Sørge for at elevene får høytlesing på skolen.
- 944 ● Ruste opp skolebibliotekene og ha som målsetning å ansette en egen
945 skolebibliotekar på alle skolene, som har et særlig ansvar for å bistå i
946 satsing på lesing.
- 947 ● Satse på en mer praktisk matematikkundervisning, særlig for de yngste
948 barna.
- 949 ● At Utdanningsetaten, i samarbeid med lærerprofesjonen og fagmiljøene
950 ved Universitetene og høyskolene i Oslo, skal se på grep kommunen kan
951 ta for å gjøre undervisningen i lesing, skriving og regning mer motiverende.

952

953 **En fellesskole som passer for alle**

954 Den norske fellesskolen er et nydelig ideal. Når ulike barn møter hverandre i
955 samme klasserom, lærer de mer om hverandre og verden, og det forbereder
956 dem på et voksenliv i et mangfoldig samfunn. Dessverre er idealet om
957 fellesskolen nettopp det, et ideal.

958

959 Skolene våre har ikke verktøyene eller folka til å ta godt nok vare på alle barna
960 som trenger ekstra hjelp og støtte for å mestre skolehverdagen. Enten det er
961 elevene som har behov for individuell tilrettelagt opplæring som ikke får et
962 forsvarlig tilbud på nærskolen sin, eller barna som gjemmer seg under dyna hver
963 morgen og alt for ofte ikke klarer å møte opp på en skole hvor de ikke føler seg
964 trygge, så har ikke vi klart å skape en fellesskole som også rommer dem. Skylda
965 ligger ikke hos ett enkelt parti eller hos en side av politikken, men Høyre og FrPs
966 innsparingskutt har gjort det verre for disse barna.

967

968 Vi trenger et politisk flertall som er villige til å gjøre alt de kan for at alle barna våre
969 har en plass i fellesskolen og opplever at de er en verdig del av et inkluderende
970 og sterkt fellesskap.

971

972 Derfor vil Oslo SV gi skolene verktøyene til å gi alle barna våre den hjelpen de
973 trenger, og vi skal sette sterke fellesskap i sentrum i alt vi gjør. Spesialskolene og
974 spesialklassene skal få økt kapasitet og flere ressurser, samtidig som vi aldri skal
975 glemme at målet er at alle barn har mulighet til å gå på nærskolen sin.

976

977 **Oslo SV vil:**

- 978 ● Sette i gang en kraftig satsing på individuell tilrettelagt opplæring.
- 979 ● Legge bedre til rette for etter- og videreutdanning innenfor
980 spesialpedagogikk
- 981 ● Styrke PP-tjenesten.
- 982 ● Øke kapasiteten og heve kvaliteten til de byomfattende spesialtilbudene.
- 983 ● Sørge for et bedre mangfold i programtilbudet på de byomfattende
984 spesialtilbudene i videregående opplæring. Målet er at alle skal få
985 mulighet til å gå det studieprogrammet de ønsker, uavhengig om de kan
986 delta i ordinære klasser eller ikke.
- 987 ● Betydelig øke midlene avsatt til særskilt elevpris, og sørge for at pengene
988 følger hjelpebehov uavhengig av diagnose.
- 989 ● Vurdere kompetansekrav for assistenter for elever med vedtak om
990 individuell tilrettelagt opplæring.
- 991 ● Jobbe for at barn med vedtak om individuell tilrettelagt opplæring har en
992 stabil og forutsigbar voksengruppe rundt seg.
- 993 ● Arbeide systematisk med å hente inn innspill fra foreldre til elever med
994 ekstra hjelpebehov for å bedre ivareta både elevene og deres foreldre i
995 arbeidet med individuell tilrettelagt opplæring.

- 996 ● Styrke det mobbeforebyggende arbeidet. Osloskolen skal systematisk
- 997 jobbe for et inkluderende skolemiljø hvor alle barna er en verdig deltaker i
- 998 fellesskapet. Skolene skal få støtten de trenger for å bedre skolemiljøet
- 999 sitt, og SV vil sørge for at alle ansatte i skolen har de nødvendige
- 1000 ressursene og kunnskapene til å forebygge og håndtere mobbing.
- 1001 ● Styrke arbeidet med å forebygge ufrivillig skolefravær.
- 1002 ● At barn og unge får innfridd sin rett til å bli involvert som aktive deltakere i
- 1003 alle spørsmål knyttet til fravær. Skolen må ha en god og trygg dialog med
- 1004 elevene på elevenes premisser.
- 1005 ● At foresatte til elever på 1.-10. trinn varsles på SMS eller i app når barnet har
- 1006 fravær fra skolen.
- 1007 ● Sette ned en trivselskommisjon.
- 1008 ● At nærscoleprinsippet skal være styrende, og legge til rette for mer
- 1009 stabile inntaksgrenser for grunnskolene.
- 1010 ● Styrke tegnspråkopplæring for elever som trenger det.
- 1011 ● Styrke opplæringstilbudet til samiske elever og sikre at alle barn og unge i
- 1012 Oslo kommune blir kjent med samisk språk og kultur slik det er lagt opp til i
- 1013 læreplanene.
- 1014 ● Styrke opplæringen til elever med lovfestet rett til særskilt
- 1015 norskopplæring – sikre barn og unges behov for morsmålsopplæring og
- 1016 tospråklig fagstøtte.
- 1017 ● Legge fram en handlingsplan for å øke motivasjonen og hindre frafall blant
- 1018 elever med høyt læringspotensial.
- 1019 ● At barn og ungdom som venter på behandling av asylsøknaden, eller
- 1020 oppholder seg i landet etter avslag på asylsøknad, skal ha rett til
- 1021 undervisning i grunnskole og videregående opplæring.
- 1022 ● Erstatte bruken av karakter som vurdering av orden og oppførsel med
- 1023 andre vurderingsformer.

1024

1025 **En variert og motiverende skolehverdag**

1026 En Osloskole som tar læring på alvor vet hvor viktig det er å sørge for at skolen er

1027 variert og motiverende. Tavleundervisning skal kombineres med gruppearbeid,

1028 læring gjennom lek, og praktisk læring i alle fag. Teoritung tavleundervisning,

1029 oppgaveskriving og stillesitting funker ikke for alle, og selv barna det funker for

1030 har godt av å bli utsatt for andre måter å lære på.

1031

1032 Dessverre går omleggingen til en mer praktisk, variert og motiverende
1033 skolehverdag for treigt. Lærerne må gis tida, kompetansen, arealet og utstyret til
1034 å variere skolehverdagen, og vi må i større grad spille på lag med ressurser
1035 utenfor skolen.

1036

1037 Det er særlig viktig å tenke nytt om de aller første skoleårene. Barn i dag er mye
1038 lenger på skolen enn tidligere, og det virker som vi har helt glemt
1039 seksårsreformens intensjon om å skape en glidende overgang mellom
1040 barnehage og skole. Vi skal gi barna våre lov til å faktisk være barn. De første
1041 skoleårene skal være mer preget av barnestyrt lek og uteskole, og vi skal legge
1042 mer vekt på barnas lærelyst og motivasjon.

1043

1044 SV mener Stortinget bør gjøre 1. trinn om til et førskoleår, men vi kan starte
1045 arbeidet allerede nå. Vi vil sette av mer tid til barnestyrt lek, og kraftig redusere
1046 timetallet for de minste barna. Oslo SV vil lære av forsøk gjort i andre kommuner
1047 med å sette av mer tid til lek for de minste barna.

1048

1049 Mette barn lærer best. Derfor vil vi gi alle elevene i byen vår minst ett sunt og godt
1050 måltid hver dag. Når matvareprisene blir høyere og flere opplever at de sliter
1051 med å få familieøkonomien til å gå opp, kan et gratis skolemåltid for mange være
1052 forskjellen mellom å henge med eller falle utenfor.

1053

1054 **Oslo SV vil:**

- 1055 ● Innføre frilek som en del av timeplanen på dagens 1.-4. trinn.
- 1056 ● Sikre minst en time daglig fysisk aktivitet på dagens 1.-4. trinn.
- 1057 ● Øke bevilgningene til de praktiske og estetiske fagene i skolen.
- 1058 ● Legge til rette for mer læring gjennom lek og fysisk aktivitet, særlig i de
1059 tidlige årene i grunnskolen.
- 1060 ● Øke lærernes kompetanse i bruk av uteklasserommet, på betydningen av
1061 frilek og fysisk aktivitet, og hvordan dette i større grad kan integreres som
1062 en del av skolehverdagen.
- 1063 ● At det skal sikres rom for praktisk-estetiske fag i nye skolebygg og ved
1064 rehabilitering av eksisterende bygg.
- 1065 ● Legge til rette for at naturen brukes som en del av undervisningen for alle
1066 trinn.
- 1067 ● Gjeninnføre gratis skolemat.
- 1068 ● Fjerne hjemmelekser på 1.-4. trinn

- 1069 ● Styrke den obligatoriske svømmeundervisningen i Osloskolen slik at alle
- 1070 lærer å svømme og blir trygge i vann.
- 1071 ● Øke antall plasser på sommerskolens intensive svømmekurs, samt tilby
- 1072 lignende svømmekurs i andre skoleferier i bydeler med særlig behov.
- 1073 ● Inngå et samarbeid med Universitetet i Oslo og OsloMet for å gjøre
- 1074 overgangen fra studieforberedende til høyere utdanning bedre.
- 1075 ● Arbeide for flere forseringstilbud på universitetsnivå på
- 1076 studieforberedende.
- 1077 ● Gjøre forsøk med forskjøvet skolestart på ungdomstrinnet.
- 1078 ● Styrke elevdemokratiet. Elevene skal ha reell medvirkning i skolen, også
- 1079 når det gjelder innholdet i undervisningen og vurdering.
- 1080

1081 **Trygg og pedagogisk bruk av digitale læremidler**

1082 Digitaliseringen av skolen, og samfunnet forøvrig, har åpnet nye dører for

1083 elevtilpasset undervisning og pedagogisk innovasjon. Samtidig har det ført til

1084 store utfordringer både på skolen og i hjemmet. Digitalisering har ingen verdi i

1085 seg selv, og for SV er det viktig at teknologien som brukes i skolen skal gjøre

1086 utdanningen bedre.

1087

1088 Når digitale verktøy brukes riktig, i kombinasjon med fysiske læremidler, kan det

1089 ha positive effekter for elevenes læring og motivasjon. Dessverre viser det seg

1090 at det mange steder har ført til mer stillesitting, individuelt arbeid og forsterket

1091 forskjeller mellom elever. De negative sidene ved skjermbruk har også blitt

1092 forsterket av at skolene ikke har hatt råd til å kjøpe inn nok fysiske læremidler.

1093 Lærere må ha det økonomiske og pedagogiske handlingsrommet til å ta gode

1094 valg om bruk av læremidler, samtidig som foreldre og elever skal involveres i

1095 beslutninger om bruk av digitale læremidler, særlig i hjemmet. For de minste

1096 barna er det særlig viktig at foreldre opplever at de får god informasjon, og at de

1097 inviteres til dialog om bruk av digitale enheter.

1098

1099 Oslo SV mener at digitale enheter som hovedregel ikke skal sendes med hjem på

1100 1.-4. trinn. Dersom digitale enheter skal være med hjem, må det være et absolutt

1101 krav for alle trinn i grunnskolen at de har foreldrekontroll.

1102

1103 Skolen skal eie bruken av kunstig intelligens, ikke omvendt. Derfor er det viktig at

1104 Osloskolen har et aktivt forhold til hvordan teknologien brukes og er del av

1105 skolehverdagen. Det er viktig at elevene og de ansatte sitt personvern
1106 beskyttes.

1107

1108 **Oslo SV vil:**

- 1109 ● Redusere skjermbruken, særlig i barneskolen.
- 1110 ● At digitale enheter ikke sendes med hjem i 1. til 4. trinn.
- 1111 ● Gjennomgå kommunens rutiner for innkjøp av digitale enheter og
1112 læremidler.
- 1113 ● Sørge for at lærere får større innflytelse over avgjørelser om bruk og
1114 anskaffelse av digitale læremidler.
- 1115 ● At alle elever skal ha minst 30 minutters spisepause. Bruken av skjerm skal
1116 begrenses.
- 1117 ● Sørge for at det blir tatt i bruk nettfiler på digitale enheter i barneskolen
1118 som sperrer alt innhold skolen ikke selv har godkjent
- 1119 ● Sørge for at skolene har økonomisk handlingsrom til å ta reelle valg om
1120 bruk av fysiske og digitale læremidler.
- 1121 ● Utdanningsetaten skal jevnlig kurse skolens ansatte i personvern knyttet til
1122 bruk av digitale læremidler
- 1123 ● Alle digitale verktøy og programmer som brukes i Osloskolen skal være fri
1124 for reklame og skadelig innhold
- 1125 ● Elever skal få informasjon om hvordan personvernet deres ivaretas, og
1126 hvilken informasjon om deres databruk skolen har tilgang til
- 1127 ● Sikre at foreldre har innflytelse over hva digitale enheter fra skolen kan
1128 brukes til utenfor skoletid.
- 1129 ● At alle elever skal lese bøker og øve på å skrive for hånd i løpet av de første
1130 skoleårene, i tillegg til bruk av digitale læremidler.
- 1131 ● Styrke satsingen på digital kompetanse og kunnskapen om effekten av
1132 skjermbruk i Osloskolen. Digitale læremidler skal brukes på en
1133 læringsfremmende måte.
- 1134 ● Sikre at elever har tilgang til bøker og andre trykte læremidler, i tillegg til
1135 digitale.
- 1136 ● Lage en handlingsplan for ansvarlig bruk av KI i Osloskolen
- 1137 ● Ved bruk av KI i skolehverdagen skal trygge, norskutviklede språkmodeller
1138 brukes

1139

En videregående skole for alle

Det er stadig flere som fullfører videregående opplæring. Samtidig er frafallet fortsatt for stort og forskjellene mellom de videregående skolene er for store. Elevene i Oslo skal kunne velge blant et mangfold av yrkesfaglige og studieforberedende opplæringstilbud, og kvaliteten i opplæringstilbudet skal være på høyt internasjonalt nivå.

Vi er heldige som har et godt tilbud av videregående skoler i Oslo. For Oslo SV er det viktig at elevene får så fritt som mulig velge hvilken skole de skal gå på. Slik er det dessverre ikke i dag. Så lenge karakterer henger såpass tett sammen med sosial bakgrunn som det gjør, fører et rent karakterbasert opptak til en urettferdig konkurranse om skoleplassene og vi får segregerte skoler med en mindre mangfoldig elevgruppe. Derfor vil Oslo SV innføre en mer rettferdig inntaksordning. Vi vil i tillegg satse ekstra på de videregående skolene med lavest søkertall.

Oslo SV ønsker å øke andelen som velger fagopplæring ved å styrke det yrkesfaglige skoletilbudet og forbedre informasjonen om elevenes valgmuligheter. I tillegg bør mulighetene for alternative løp på yrkesfag videreutvikles som en del av et styrket samarbeid mellom skole og arbeidsliv, slik at elever kan komme i kontakt med arbeidslivet tidlig.

Oslo SV vil:

DISSENS 3

Et flertall bestående av Skogvang, Chaudhry, Botterli Udnæs, Segbø Løvaas, Vikene, Sjøvoll, Eritsland og Godal Dam ønsker følgende kulepunkt:

- Innføre en ny inntaksmodell med mål om å skape en mer rettferdig søknadsprosess for elevene enn dagens rent karakterbaserte opptak gir.

Et mindretall bestående av Wolff Elvevold, Dønhaug og Rellsve ønsker følgende kulepunkt:

- Innføre en ny inntaksmodell basert på blandingsmodellen. Blandingsmodellen gjør at alle uansett karakterer har en mulighet til å søke seg inn på alle skoler. Samtidig vil en andel komme inn basert på

karakterer slik som i dag. Målet er å få en jevnere fordeling av elever med ulike bakgrunn.

- 1166
- 1167 ● Utvide ordningen med frivillig 11. skoleår
- 1168 ● Innføre målrettede tiltak for elever som står i fare for å falle fra etter å ha
- 1169 begynt på videregående.
- 1170 ● Sikre at elever som faller ut av videregående opplæring får god veiledning
- 1171 og oppfølging fra NAV.
- 1172 ● Videreføre og utvide forsøkene med NAV-veiledere ved utvalgte
- 1173 videregående skoler.
- 1174 ● Gjennomføre forsøk med alternative vurderings- og eksamensformer.
- 1175 ● Legge til rette for fleksible modeller som kan føre fram til fag- og
- 1176 svennebrev, blant annet gjennom å styrke lære kandidatordningen og
- 1177 Fagbrev på jobb-ordningen.
- 1178 ● Sette av penger til rekvalifisering, slik at personer som allerede har en
- 1179 videregående utdanning får muligheten til å kvalifisere seg i et yrkesfag.
- 1180 ● Arbeide for at ordningene med læreplassgaranti skal gjelde for alle
- 1181 yrkesfaglige program, og øke antall lærlingplasser i kommunen.
- 1182 ● Skjerpe kravene om at man må ha et visst antall læreplasser for å få
- 1183 offentlige kontrakter
- 1184 ● Jobbe mot at bemanningsbyråer blir godkjente lærebedrifter. Ingen
- 1185 lærlinger skal være på nulltimerskontrakter, og de må være sikret
- 1186 tilstrekkelig og stabil oppfølging gjennom hele læretiden.
- 1187 ● Sørge for at alle elever på yrkesfag har tilstrekkelig lokaler og utstyr av god
- 1188 kvalitet.
- 1189 ● Tilby billappen som valgfag på vårsemesteret i 2. klasse på yrkesfaglige
- 1190 linjer
- 1191 ● Styrke etter- og videreutdanningstilbudet for lærere i videregående,
- 1192 spesielt for yrkesfaglærere og lærere i de praktiske og estetiske fagene.
- 1193 ● Gjøre det enda mer attraktivt for kommunens virksomheter å ansette
- 1194 lærlinger ved å gjeninnføre kommunale lærlingtilskudd.
- 1195 ● Utvikle fagutdanninger til den sirkulære økonomien i videregående skole.
- 1196 ● Styrke fagskolen i Oslo som en viktig etter- og videreutdanning for
- 1197 fagarbeidere.
- 1198 ● At Osloskolen ikke skal ha strengere fraværsregler enn de nasjonale,
- 1199 særlig når det gjelder registrering av fravær ved forsentkomming.

- 1200 ● Gjøre forsøk med fleksitid og forskjøvet start på skoledagen på
1201 videregående skoler.

1202

1203 **Læring hele livet**

1204 En god voksenopplæring er viktig for livslang læring, integrering og for
1205 muligheter til å delta i et arbeidsliv i endring. Alle skal kunne delta i arbeids- og
1206 samfunnsliv, og det krever grunnleggende kunnskaper og ferdigheter. Både
1207 mennesker med lang utdanning og mennesker uten skolegang har rett og plikt til
1208 å lære norsk og kvalifisere seg for arbeidslivet eller videre studier i Norge. Den
1209 kommunale voksenopplæringen må ivareta et mangfold av deltakere med ulike
1210 behov og forutsetninger.

1211

1212 **Oslo SV vil:**

- 1213 ● Styrke karriereveiledningen og rådgivningstjenesten i
1214 voksenopplæringen slik at deltakerne raskere kan komme ut i arbeidslivet
1215 eller videre utdanning.
- 1216 ● At deltakere i voksenopplæringen uten fullført grunnskole skal få tilpasset
1217 basisopplæring i norsk, IKT, matematikk, samfunnsfag og naturfag.
- 1218 ● At klassestørrelse og elevsammensetning må være pedagogisk forsvarlig
1219 og ta utgangspunkt i deltakernes skolebakgrunn, nivå og progresjon.
1220 Gruppene med de største behovene skal ikke ha mer enn 15 deltakere.
- 1221 ● At norskopplæring skal være del av voksenopplæringen og gi alle
1222 mulighet til å bestå norskprøven.
- 1223 ● Jobbe for at kontaktlærerressurser blir innført i voksenopplæringen, for å
1224 sikre at deltakerne får tett oppfølging av en pedagog i opplæringen.

1225

1226 **Landets beste studentby**

1227 Oslo er den byen i landet der det bor aller flest studenter. Høyere utdanning er i
1228 stor grad et nasjonalt ansvar, men Oslo SV mener at også Oslo kommune har et
1229 ansvar overfor sine studenter. Studenter må få mulighet til å delta aktivt i byen de
1230 bor i, og de må lyttes til i beslutninger som angår dem. Gjennom bedre og
1231 billigere studentboliger, et styrket psykisk helsetilbud til studenter og billigere
1232 kollektivtilbud skal vi gjøre Oslo til landets beste by å være student i.

1233

1234 Hver høst står flere tusen studenter i kø for å få studentbolig, og innflyttere
1235 risikerer å stå uten et sted å bo fordi de ikke kommer inn på det private

1236 boligmarkedet. Derfor vil Oslo SV at det bygges flere studentboliger i Oslo og at
1237 studentboliger prioriteres i behandlingen av reguleringsplaner.

1238

1239 Det kan være vanskelig å komme til Norge og Oslo som internasjonal student.
1240 Utfordringer med for eksempel personnummer, nettbank og bosted kan gjøre
1241 det vanskelig å få de nødvendige rettighetene den tiden man er her og studerer.
1242 Det finnes i dag lite veiledning og hjelp til å manøvrere i systemet for denne
1243 gruppen.

1244

1245 **Oslo SV vil:**

- 1246 ● *[Plassholder for punkt om kollektivpriser, samsvarende med avklart*
1247 *dissens under samferdsel]*
- 1248 ● Legge til rette for bygging av et høyt antall nye studentboliger.
- 1249 ● Prioritere behandling av reguleringsplaner for studentboliger.
- 1250 ● Tilpasse rekkefølgekravene som stilles til studentboliger.
- 1251 ● Bedre det psykiske helsetilbudet til studenter ved å gi tilskudd til SiOs
1252 psykisk helse og rådgivningstjeneste, og sikre at dette forblir et gratis
1253 tilbud.
- 1254 ● Gi en byråd det samlede ansvaret for studenter.
- 1255 ● Opprette et eget brukerråd for studenter.
- 1256 ● Utarbeide en kommunal studentmelding som gir et kunnskapsgrunnlag
1257 for hvordan man kan forbedre Oslo som studentby, både faglig og sosialt.
- 1258 ● Gjøre endringer i skjenkereglene så studentbarer utenfor skjenkeringen
1259 kan ha lengre skjenketid ute og inne.
- 1260 ● Vurdere å innføre insentiver for å få studenter til å melde flytting til Oslo
1261 etter modell fra andre studentbyer.
- 1262 ● Prioritere studentorganisasjoners tilbud på halltid i idrettshaller over
1263 ordinær bedriftsidrett.
- 1264 ● Sikre rettshjelpstilbudet til studenter gjennom å verne bevilgningene til
1265 JURK og Jussbuss.
- 1266 ● Sikre studentrabatt på alle kulturopplevelser i kommunens regi.
- 1267 ● Innføre kommunale retningslinjer for studenter i praksis, for å sikre
1268 studenter bedre arbeiderrettigheter.
- 1269 ● I samarbeid med studentsamskipnaden og utdanningsinstitusjoner
1270 opprette et veiledende tilbud for internasjonale studenter som kommer til
1271 Oslo.

1272

Kapittel 6: En sosial byutvikling

En god by å leve i er en by med små forskjeller, som er åpen for alle og der mulighetene for å oppleve ting sammen er mange. En slik by kommer ikke av seg selv. Vi vil ha en mer demokratisk utvikling av Oslo, hvor hensynet til folk og miljø vektlegges, der vi i fellesskap bestemmer hvordan byen bygges, utvikles og henger sammen.

I alle byens kanter skal man ha tilgang til det man trenger, til fellesskap og til resten av byen. Likere tilgang bidrar til mindre ulikhet og forskjeller. Når byen utvikles, er det særlig viktig å sikre en god by for barn og unge.

Fjorden, skogen, elva og naturen skal komme alle til gode. Alle skal kunne henge på vippa og gå tur i marka. SV vil alltid samarbeide med de som vil få det til, slik vi har gjort med fjordbyen de siste tiårene for å åpne fjorden for byen og folk.

Ta hele byen i bruk på Oslo-folks premisser

Vi vil bruke hele byen og at byen kan brukes av alle. Bylivet må finnes både i indre og ytre by, og byen må henge sammen på en trygg og enkel måte. Det skal være Oslo-folk som bestemmer over hvordan byen vår utvikles og hva byen vår trenger.

I Oslo skal vi kunne møtes på tvers, uten at det koster ei krone. Vi vil ha flere sosiale møteplasser både ute og inne som alle kan ta i bruk. Vi vil ha flere åpne barnehager, seniorsentre, parker, biblioteker, åpne bydelshus, lekeplasser, idrettsanlegg og badeplasser.

Alle skal ha tilgang til det de trenger innafor 10 minutter til fots eller på sykkel fra der de bor. Alle områder skal utvikles med tanke på at man både kan jobbe og leve der. Slik skaper vi levende nabolag i hele byen. I morgendagens Oslo kan man møte venner på kafeen på hjørnet, dra på deit på den lokale restauranten, leke med barna på nabolagets lekeplass og bade i den nærmeste elva.

Oslo SV vil:

- Sikre at alle deler av byen utvikles på en måte som sikrer sosial og kulturell infrastruktur og skaper naturlige og nære møteplasser.
- Sikre at byutviklingen i Oslo i mindre grad skjer på store utbygges

- 1309 premisser, og styrke innbyggernes innflytelse over utviklingen av
1310 byen og eget nærområde.
- 1311 ● Sikre at barnehager, skoler og andre viktige nærmiljømiljøtilbud
1312 kommer på plass i takt med boligbyggingen.
- 1313 ● Bruke grunneierfinansiering for å kreve at grunneiere og utbyggere betaler
1314 for å dekke nødvendige infrastrukturkostnader i et område.
- 1315 ● Utvikle tydeligere bydelssentrum i Oslos ytre bydeler.
- 1316 ● Gjøre det attraktivt å etablere bedrifter og arbeidsplasser i ytre by.
- 1317 ● Kartlegge hvilke områder rundt torg, knutepunkter og steder med
1318 sentrums karakter – hvor det er aktuelt å utvide skjenketidene som
1319 muliggjør uteliv i flere deler av byen.
- 1320 ● At betong- og asfaltflater som tidligere har blitt brukt til parkering og
1321 veier, omgjøres til parker, torg, lekeplasser eller sykkelveier.
- 1322 ● Sørge for flere gratis offentlige toaletter.
- 1323 ● Ha flere sittebenker og overbygde skur, også på bussholdeplasser.
- 1324

1325 En grønn by for alle

1326 Byen vår skal være grønn og alle skal kunne oppleve skog, fjord, elv og mark. Skal
1327 vi få det til må vi prioritere å holde viktige naturområder tilgjengelig for
1328 allmennheten, restaurere og verne naturområder, og legge til rette for åpne
1329 aktiviteter i byens grønne områder. Det skal være enkelt å velge gange, sykkel
1330 og kollektivt.

1331

1332 Oslo SV vil:

- 1333 ● Gjøre strandsonen åpen for allmennheten ved å kjøpe opp
1334 strandeiendommer og etablere offentlige badestrender og badeanlegg.
- 1335 ● Etablere nye, store og naturrike parker i tilknytning til alle bymessige
1336 satsingsområder.
- 1337 ● Legge til rette for urbant landbruk flere steder i byen.
- 1338 ● Sikre sammenhengende grønne årer gjennom hele byen, tilrettelagt for
1339 gående og syklende.

1340

1341 Les mer om natur, fjord og luft under [Et grønt Oslo](#).

1342

1343 En stilig by

1344 De siste årene har arkitekter og entusiaster rettet søkelyset mot manglende

1345 fokus på arkitektur, estetikk og sammenheng i byutviklingen. I reset om å bygge
1346 billigst mulig prioriteres arkitekturen ned. SV vil ta diskusjonen om stygt og fint
1347 tilbake og sørge for at byens arkitektoniske utvikling ikke bestemmes av penger,
1348 men av folk.

1349

1350 Ingen byer er like, og Oslo har sitt helt eget uttrykk. Byutviklingen skal bidra til å
1351 bevare og utvikle byens identitet og særpreg. Det er mye bra med en by som ser
1352 flott ut. Visuelt engasjerende design gjør at vi føler oss bedre, naturlige
1353 elementer gjør oss i bedre humør og når byggene har særpreg hjelper det oss å
1354 finne fram. SV vil prioritere å utvikle Oslos unike byrom, styrke rollen til arkitekter i
1355 byplanleggingen, og sikre byens historie og kulturminner.

1356

1357 Fiendtlig design har som mål å gjøre noe ubehagelig å bruke. Det er ofte gjort for
1358 å holde unna grupper som hjemløse og ungdom. Fiendtlig design er både
1359 usosialt og ekskluderende og hører ikke hjemme i byen vår.

1360

1361 **Oslo SV vil:**

- 1362 ● Fjerne og reversere fiendtlig design i kommunale byrom.
- 1363 ● Utvide fargeveilederen for Oslo til flere områder.
- 1364 ● Styrke Rådet for byarkitekturs innflytelse i byplanleggingen.
- 1365 ● Opprette en byarkitekt for Oslo.
- 1366 ● Styrke kulturminnevernet i samarbeid med by- og riksantikvaren.
- 1367 ● Styrke seksjon for arkitektur og urbanisme i Plan- og bygningsetaten.

1368

1369 **Oslos nye områder**

1370 I dag styres byutviklingen i for stor grad av utbyggeres interesser. Vi vil ha en mer
1371 demokratisk utvikling av Oslo, der folk og miljø settes først.

1372

1373 For at byens framtidige områder skal komme byens befolkning til gode, må Oslo
1374 kommune selv sikre og utvikle tomter. Oslo kommune skal beholde tomter i
1375 egen regi og så langt det lar seg gjøre, finne løsninger som tomtefeste og leie-
1376 eller utlånsavtaler der kommunen ikke selv utvikler et område. Vi vil kartlegge alle
1377 tomme bygg og boliger som kommunen eier eller kan ta i bruk, for at disse kan
1378 komme Oslos befolkning til gode.

1379

1380 Hovinbyen er Oslos største byutviklingsområde og påvirker områder som Økern,

1381 Bryn, Ensjø, Løren, Ulven og Hasle. Her er det planlagt mange nye boliger. Oslo
1382 SV mener det er særlig viktig å sikre at gode bomiljø, nærmiljøtilbud og sosial
1383 infrastruktur ivaretas.

1384

1385 Fjordbyen er et av de viktigste langsiktige byutviklingsprosjektene i Oslo, som vil
1386 frigjøre store områder langs fjorden. Det er avgjørende at disse områdene forblir
1387 i kommunes eierskap og utvikles med tanke på at de skal komme flest mulig til
1388 gode, både til sosiale boliger og naturopplevelser for alle.

1389

1390 Vaterlandsområdet har lenge vært diskutert blant politikere og byens
1391 befolkning. Oslo SV ønsker å åpne opp området mot elva og gjøre det
1392 tilgjengelig og trivelig for Oslos innbyggere. Utviklingen av området må skje på
1393 lokalbefolkningens premisser.

1394

1395 **Oslo SV vil:**

1396

- 1397 ● Styrke den sosiale infrastrukturen knyttet til idrett og breddekultur i
1398 **Hovinbyen**.
- 1399 ● Utvikle **Filipstad** og **Grønlikaia** i tråd med Fjordbyavtalen.
- 1400 ● Starte arbeidet med å rive Nylandsbrua Nord og utvikle
1401 **Vaterlandsområdet**, med mål om å åpne Akerselva og etablere et trivelig
1402 byrom.
- 1403 ● Jobbe for at **Hammersborgtunnelen** stenges for biltrafikk for å utvikle
1404 området rundt Pilestredet og Hammersborg for mer kultur og næringsliv.
- 1405 ● Fortsette arbeidet for at den gamle **Veterinærhøgskoletomten** får et
1406 allsidig og offentlig tilgjengelig tilbud som kommer hele byen til gode.
- 1407 ● Sikre et effektivt kollektivtilbud til **Gjersrud–Stensrud** for å legge til rette
1408 for utbygging av området .
- 1409 ● Åpne opp **Bestumkilen** fra Vækerø til Skøyen for byens befolkning,
1410 gjennom badeplasser, grøntareal og bedre skjerming mot E18.
- 1411 ● Samle utenlandsfergene på **Kongshavn** i tråd med betingelsene i
1412 fjordbyavtalen.

1413

1414 Les mer om fjordbyen og strandlinja under [En Oslofjord for Oslo-folk](#).

1415 Les mer om bilfritt byliv under [Mindre biltrafikk gir mer plass til folk](#).

1416

1417 **Bedre levekår**

1418 Nedarvede bomønstre og klassestrukturer gjør at det er store forskjeller mellom
1419 ulike deler av byen. I enkelte områder har levekårsutfordringer fått hope seg
1420 opp. Fattigdom, sosiale problemer, dårlige oppvekstvilkår og miljøproblemer
1421 bidrar sammen til å opprettholde problemene.

1422

1423 Vi vil løse dette ved å omfordele mer, styrke bydelene, føre en sosial
1424 boligpolitikk og legge til rette for at flere kommer i jobb. Samtidig skal vi løfte de
1425 områdene som er særlig utsatt og bidra til å styrke bomiljøet i områder med
1426 mange kommunale boliger og i områder med sosiale utfordringer.

1427

1428 Områdeløft må bidra til varige endringer. Da er medvirkning og lokal forankring
1429 avgjørende. Å løfte hele områder er ikke et kortvarig prosjekt, og forutsetter at
1430 ressursene i satsingen på sikt blir en del av områdets ordinære drift.

1431

1432 **Oslo SV vil:**

- 1433 ● Videreføre og videreutvikle områdesatsingene, og vurdere utvidelser til
1434 områder som Hovseter og Bogerud
- 1435 ● Prioritere levekårsutsatte områder når nye kulturtilbud, idrettstilbud og
1436 andre store satsinger skal etableres.
- 1437 ● Prioritere levekårsutsatte områder når nye velferdsreformer skal testes,
1438 etableres eller styrkes.
- 1439 ● At innbyggere i levekårsutsatte områder skal aktivt medvirke og
1440 involveres når det planlegges endringer i lokalmiljøet.

1441

Kapittel 7: En god by å bo i

Oslo skal være en by der alle kan bo godt, trygt og rimelig gjennom hele livet og der bolig bidrar til å utjevne forskjeller, ikke forsterke dem. Oslo trenger en rettferdig og sosial boligpolitikk. Derfor kan vi ikke lenger la markedskreftene styre boligsektoren. En bolig er først og fremst et hjem, ikke et investeringsobjekt. Oslo SV vil gjøre mer, med sterkere kraft for å ta makta over boligpolitikken tilbake.

Ikke alt kan løses lokalt, men Oslo skal bruke de mulighetene vi har til å styrke bolig som velferdsgode og bidra til mer rettferdig fordeling av boligene i byen vår. Vi skal skattlegge de dyreste boligene mer, bidra til at boligprisene og bokostnadene går ned, at flere kan bo trygt og godt, og at vanlige folk har flere muligheter til å velge hvordan de vil bo.

Det første SV vil gjøre for å få en mer rettferdig og sosial boligpolitikk, er å opprette en egen boligbyråd.

Nok boliger

Oslo vokser. Behovet for bolig er langt større enn antallet boliger som bygges. Det tar for lang tid fra et bygg er tiltenkt, til det står ferdig. Det skyldes ikke at det stilles krav til at boligene skal være gode, eller at kommunens saksbehandlere er treige.

For å få bygd flere boliger raskere, vil SV se på hvordan samspillet i en plan og byggesak kan bli bedre for å få ned antall innsigelser, stille krav til utbyggerne om igangsettelse og gjøre det mindre attraktivt å sitte på en tomt uten å bygge.

Når det er for få boliger, må vi sørge for at de boligene som finnes, blir brukt til å bo i. Oslo SV vil jobbe med å begrense korttidsutleie som AirBnB, innføre upersonlig boplikt og gjøre det mindre attraktivt å eie flere boliger i byen.

Det er altfor mange boliger og bygg som står tomme. Kommunen skal ikke bidra til at en så verdifull ressurs som areal står ubrukt og vil gjøre en innsats for at kommunens tomme boliger og bygg tas i bruk.

1477 **Oslo SV vil:**

- 1478 ● Innføre upersonlig boplikt
- 1479 ● Gjøre eiendomsskatten mer progressiv slik at de dyreste boligene bidrar
- 1480 mer.
- 1481 ● Ta initiativ til å gjøre nødvendige lovendringer nasjonalt slik at Oslo kan
- 1482 skattlegge sekundærboliger høyere enn folks hjem.
- 1483 ● Begrense korttidsutleie, blant annet ved å sette et tak for antall døgn det
- 1484 er lov til å leie ut
- 1485 ● Innføre levetid på reguleringsplaner for å gjøre det mer lønnsomt å sette i
- 1486 gang bygging enn å vente.
- 1487 ● Kartlegge Oslos tomme bygg og boliger, og ta initiativ til at de blir gjort
- 1488 tilgjengelig.

1489

1490 Les mer om eiendomsskatt under [Omfordeling for et mer rettferdig Oslo.](#)

1491

1492 **Bolig for de mange, ikke for de få**

1493 Oslo SV vil at boligene skal fordeles mer rettferdig. Når det blir flere folk i byen
1494 og større konkurranse om boligene, må vi sørge for at det ikke bare er økonomi
1495 og lommebok som avgjør hvem som kan få seg bolig. Ikke alle trenger å bo i
1496 byen, men vi trenger en by alle kan bo i.

1497

1498 Markedet har ikke klart å skape en god leiesektor som bidrar til rettferdig
1499 fordeling. Vi trenger en leiesektor som er god og trygg å bo i, som ikke koster
1500 skjorta og der beboerne er med å bestemme. For å åpne døra til et eget hjem for
1501 flere, mener Oslo SV det er på høy tid å rydde plass til leiemodeller utenfor det
1502 private markedet.

1503

1504 Oslo SV vil satse på **ikke-kommersielle leieboliger** (av noen kalt tredje
1505 boligsektor). Det er leieboliger som bygges med tanke på de som skal bo der,
1506 der husleie, salg og utbytte er strengt regulert, boligene finansiert i et samarbeid
1507 mellom det offentlige og boligaktører og der boligene fordeles ut fra
1508 ventelister. Både Leieboersamvirker og allmenne boliger er ikke-kommersielle
1509 leiemodeller Oslo SV vil prøve ut.

1510

1511 For å gi flere muligheten til å kjøpe egen bolig til tross for boligmangel, vil Oslo
1512 SV samarbeide om videreutvikling av **Oslobolig**. Kommunen har ikke lenger

1513 eierskap i selskapet, men ønsker fortsatt at konseptet skal komme flest mulig til
1514 gode.

1515

1516 Borettslag bygger på tanken om å eie i fellesskap. Borettslag har strengere
1517 regler for utleie og overdragelse som gjør at boligene brukes til å bo i fremfor
1518 som utleieinvestering. Oslo SV vil bruke sin plan- og reguleringsmakt til å
1519 prioritere bygging i regi av **borettslag**.

1520

1521 **Oslo SV vil:**

- 1522 ● Legge til rette for å etablere ikke-kommersielle leieboliger.
- 1523 ● Regulere minst 20 % av nye boligområder til ikke-kommersielle
- 1524 boligformål dersom det innføres lovhjemmel til det.
- 1525 ● Aktivt bruke kommunens forkjøpsrett på leiegårder for å omdanne til
- 1526 leieboligsamvirker, andre ikke-kommersielle boligmodeller og borettslag.
- 1527 ● Tiby tomtefeste på aktuelle tomter til etablering av leieboersamvirker og
- 1528 andre ikke-kommersielle boligmodeller.
- 1529 ● Forbeholde minst 20 prosent av det totale antallet boliger på Filipstad,
- 1530 Hjortnes og Grønlikaia til boligformål utenfor det ordinære
- 1531 boligmarkedet, i tråd med Fjordbyavtalen.
- 1532 ● Samarbeide med Oslobolig for at det skal komme flest mulig til gode.
- 1533 ● Regulere nye boligområder til borettslag.

1534

1535 **Trygge og gode boliger**

1536 For at en bolig skal være god å bo i, må den være mer enn tak og fire vegger. En
1537 god bolig er en bolig du kan bli boende i over tid og med plass til å leve livet. Å
1538 stille krav til boligens kvalitet er sosial politikk. Senker vi standarden er det de
1539 med dårligst råd som må ta til takke med kummerlige kår. For SV er det ikke et
1540 alternativ å lempe på kvalitetskrav for å bygge billigere. Oslo SV vil sikre en høy
1541 boligstandard, verne om kvaliteter som luft, lys, plass og ro og styrke regler som
1542 "leilighetsnormen" som sikrer at det ikke bygges enda flere små leiligheter i indre
1543 by.

1544

1545 Det å leie er ofte både dyrt og dårlig. Mange leieboere er lite fornøyd med egen
1546 bosituasjon, føler seg mindre trygge i egen bolig, må flytte ofte, har lite
1547 forutsigbarhet og liten innflytelse over egen bosituasjon. I tillegg til flere

1548 leieboliger utenfor det private markedet, vil Oslo SV regulere leiemarkedet
1549 strengere.

1550

1551 Hva som er en god nok bolig handler også om hva som møter deg utenfor. For at
1552 folk skal trives der de bor, må vi legge til rette for gode, trygge bomiljøer. Blokker
1553 og småhus skal ligge side om side slik at ulike folk kan bo sammen. Det skaper et
1554 bedre bomiljø og sterkere naboskap. Natur, dyreliv og grønne lunger løfter
1555 bomiljøet og livskvaliteten. En god bolig har nærhet til de tilbudene du trenger i
1556 hverdagen.

1557

1558 Det finnes mange måter å bo godt på og det skal være plass i byen vår til å bo
1559 annerledes. Oslo SV vil gjøre det enklere for slike grupper som har valgt
1560 alternative boformer og sikre bedre og mer forutsigbare vilkår.

1561

1562 **Oslo SV vil:**

- 1563 ● Gjeninnføre leilighetsnormen i indre by.
- 1564 ● Vurdere andre lokale normer som kan styrke bomiljø og bokvalitet
- 1565 ● Innføre utleieregister, etter modell fra Island.
- 1566 ● Etablere en tilsynsordning for utleieboliger.
- 1567 ● Stille strengere og mer helhetlige krav til bomiljø når områder reguleres.
- 1568 ● Prioritere variert boligsammensetning når nye boligområder planlegges.
- 1569 ● Styrke områdesatsinger i Oslo der det er mange kommunale boliger og
1570 sosiale utfordringer.
- 1571 ● Bedre vilkårene for alternative boformer som allerede eksisterer i Oslo.

1572

1573 **Bolig når det gjelder**

1574 Bolig legger rammene for livene våre. Uten et sted å bo, raser gjerne alt sammen.
1575 Antall bostedsløse blir flere og antallet bostedsløse barnefamilier øker. Når
1576 ulykken er ute, skal fellesskapet stille opp.

1577

1578 SV vil prioritere å styrke det midlertidige botilbudet. Det er ikke en varig løsning,
1579 men en overgang til en mer permanent bosituasjon. Samarbeidet med ideelle
1580 aktører er avgjørende for å sikre folk tak over hodet i de mest akutte tilfellene.
1581 Mange som bor i midlertidige botilbud er mennesker som av ulike grunner kan ha
1582 behov for individuell oppfølging. SV vil styrke tjenesten, slik at alle får hjelpa
1583 de trenger.

1584

1585 Oslo har for få kommunale boliger. Det er bare de med aller størst behov som får
1586 bolig, ikke alle som faktisk trenger det. SV vil legge inn en skikkelig innsats for å få
1587 flere kommunale boliger og for at alle kommunens boliger kan tas i bruk. De som
1588 bor i kommunale boliger, sliter ofte med å skaffe egen bolig, fordi de har dårlig
1589 råd. Det henger ikke på greip at kommunale boliger har samme leie som andre
1590 leieboliger.

1591

1592 Manglende tilgang på et sted å bo er et hinder for kvinner som forsøker å komme
1593 seg ut av voldelige og undertrykkende relasjoner. Overgangsboliger og
1594 kommunale boliger skal bidra til at alle kvinner har en vei ut.

1595

1596 **Oslo SV vil:**

- 1597 ● Lage en boligsosial strategi for Oslo.
- 1598 ● Styrke Oslos midlertidige botilbud i samarbeid med ideelle aktører.
- 1599 ● Samarbeide med ideelle aktører om et særlig egna midlertidig botilbud
1600 for barn, ungdom og familier.
- 1601 ● Tilby barnefamilier, eldre og uføre i kommunale boliger lengre
1602 husleiekontrakter.
- 1603 ● Øke antallet kommunale boliger og rehabilitere boliger som i dag står
1604 tomme.
- 1605 ● Styrke prisvernet i kommunale boliger.
- 1606 ● Trappe opp Oslobostøtta som gir alle leieboere i kommunale boliger
1607 lavere husleie.
- 1608 ● Øke spredningen og variasjonen av kommunale boliger ved å kjøpe opp
1609 ulike boliger i hele byen.
- 1610 ● Øke antall tilvisningsavtaler.
- 1611 ● Gjøre forsøksordningen med leie til eie i kommunale boliger permanent.
- 1612 ● Systematisk sikre barn og ungdom sine rettigheter i boligsosiale saker.

1613

1614 **Tilrettelagte boliger**

1615 I Oslo skal det være plass til alle type mennesker med ulike
1616 funksjonsnedsettelse. Skal det være reelt, må også boligtilbudet speile de ulike
1617 behovene. Det er de som er tett på, som vet hva som trengs. Derfor skal
1618 kommunen aktivt støtte initiativer som ønsker å etablere tilpassede boliger.

1619

1620 Det skal være godt å bli gammel i byen vår. Eldre som ønsker det skal kunne bli
1621 boende hjemme i det kjente så lenge det lar seg gjøre. Vi vil at det skal være flere
1622 boligtilbud til eldre, som verken er syke eller trengende, men som ønsker å bo
1623 mer tilrettelagt. Når eldre flytter på sykehjem, skal livet fortsatt leves. Det skal
1624 derfor være plass for kultur og underholdning, god mat og sosialt selskap
1625 innenfor sykehjemmets rammer.

1626

1627 Med rett under 100 000 studenter i byen vår, har Oslo et ekstra stort ansvar for at
1628 de har et godt, trygt og rimelig sted å bo. SV vil tilrettelegge for bygging av flere
1629 studentboliger i regi av studentenes egen samskipnad og gjøre det mulig å
1630 samle studentrettede tilbud i nærheten av der de bor.

1631

1632 **Oslo SV vil:**

- 1633 ● Jobbe for at alle som har behov for hjelp med å få spesialtilpasset bolig på
1634 grunn av funksjonsnedsettelse, skal få dette i kommunal regi.
- 1635 ● Sikre at personer med funksjonsnedsettelser kan velge mellom ulike
1636 boformer, og at familier og ideelle aktører som ønsker å utvikle
1637 tilrettede boligløsninger og boligfellesskap, får tilgang til nødvendig
1638 rådgivning, økonomisk støtte og forutsigbarhet.
- 1639 ● Legge til rett for utbygging av tilpassede botilbud for eldre som
1640 seniorboliger, eldrekollektiv, eldrelandsbyer og samlokaliserte boliger
1641 med service.
- 1642 ● Styrke hjemmehelsetjenesten, både hjemmesykepleie og hjemmehjelp,
1643 så eldre kan bo lenger hjemme.
- 1644 ● Styrke det sosiale tilbudet på Omsorg+, sykehjem og dagsentre for eldre.
- 1645 ● Prioritere behandling av reguleringsplaner for studentboliger.
- 1646 ● Tilpasse rekkefølgekravene som stilles til studentboliger.
- 1647 ● Regulere flere områder spesifikt til studentboliger.
- 1648 ● Tilby tomtefesteavtaler eller leieavtaler på aktuelle tomter til
1649 Studentsamskipnaden i Oslo for nye studentboliger.

1650

1651 Les mer om studentbyen under [Landets beste studentby](#).

1652

1653

Kapittel 8: Kriminalitetsforebygging

Det finnes mennesker i Oslo som har havnet på siden av samfunnet, og ender opp i en kriminell bane. Oftere ser vi at det skjer med barn og unge. Roten i problemet er at barn og unge faller ut av fellesskapet vårt. Derfor kommer det ikke til å skje noen varig endring i kriminalitetsbildet før Oslo blir en rausere, varmere og mer inkluderende by. Skal vi stoppe kriminaliteten, må vi få forskjellene ned.

Oslo SV ønsker å jobbe for dette samtidig som vi håndterer kriminaliteten som er i Oslo her og nå. Løsningen på dette kan aldri være hodeløs og impulsiv politikk som handler om å fengsle barn og å ransake tilfeldige mennesker på Grønland. For å få bukt med ungdomskriminaliteten i Oslo, må vi gjenoppbygge tilliten mellom kommunen, og barn og unge som er i faresonen.

Oslo SV vil:

- Øke rekrutteringen og tilstedeværelsen av utekontakter og miljøarbeidere i nærmiljøene.
- Sikre nærpolti i Oslo, i første rekke ved politiposter i utsatte områder. Politiet må være lett tilgjengelig og kjenne nærmiljøet.
- Ta initiativ til et nytt forsøksprosjekt med kvitteringsordning, som baserer seg på evaluering av prøveprosjektet i 2022.
- Sørge for at alle deler av kommunen som er i kontakt med barn og unge, styrker samarbeidet sitt med Oslopolitiet.
- Sikre at alle unge i Oslo som ønsker det, skal få tilbud om en deltidsjobb, gjennom å styrke UngJobb.
- Sørge for gode veier ut av kriminalitet, for eksempel etter modell av EXIN Oslo- prosjektet. Unge gjengangere må sikres tett oppfølging.
- Bedre belysningen i Oslos gater.
- Styrke kommunens kriminalitetsforebyggende arbeid, blant annet samarbeidsmodellen SaLTo mellom kommunen og politiet.

Kapittel 9: En god by å jobbe i

Oslo skal være et godt og trygt sted å jobbe uavhengig av om du sitter på kontor, jobber i barnehage eller ute på byggeplass. Alle skal ha en lønn å leve av og en jobb å leve med.

Arbeid gir folk frihet, trygghet og fellesskap, derfor skal alle ha en jobb å gå til. Det at mange av oss jobber, er med på å redusere forskjellene i makt og rikdom. Fast, lønnet arbeid er den viktigste faktoren for å redusere fattigdom og forbedre levekår.

Som en storby, er Oslo ekstra utsatt for etablering av useriøse aktører som driver med arbeidslivskriminalitet og sosial dumping. Et organisert arbeidsliv er det beste verktøyet vi har i kampen mot useriøse aktører. Fagbevegelsen er en viktig samarbeidspartner for å nå målet om et godt og trygt arbeidsliv for alle.

Oslo kommune skal gå foran i for et godt og trygt arbeidsliv for alle. Sammen skal vi sikre gode lønns- og arbeidsvilkår, profittfri velferd og at alle får være med på laget.

Oslo kommune skal gå foran

Som en stor arbeidsgiver skal Oslo kommune gå foran for å skape et godt og trygt arbeidsliv. Alle ansatte skal ha gode lønns- og arbeidsvilkår, reell medbestemmelse, oppleve å få tillit og ha tid til å gjøre jobben sin. Prinsippet om lik lønn for likt og likeverdig arbeid skal alltid gjelde i Oslo kommune.

Seks timers arbeidsdag er en framtidas store arbeidslivsreform. Sekstimersdag kan øke likestilling i arbeidslivet og hjemme, øke deltakelsen i lokaldemokratiet og gi mer tid og ro til venner, familie og frivillighet for alle.

Hele, faste stillinger skal være en rett og deltid en mulighet. Hele og faste stillinger gir økonomisk trygghet og gjør at vi tør å si fra når lønns- og arbeidsvilkår er dårlige. Heltid gir stabilitet, faglighet og kontinuitet på arbeidsplassen og mer forutsigbarhet og trygghet i eget liv.

Vi mangler hender og hoder til å passe på barna våre, de eldre og de syke. SV vil styrke grunnbemanningen i helse-, omsorg,- og oppvekstsektoren og arbeidet

1721 med å øke andelen i fulltidsstillinger. Det kan redusere bruken av ekstravakter og
1722 overtid, og gi de ansatte bedre arbeidsvilkår.

1723

1724 **Oslo SV vil:**

- 1725 ● Ta initiativ til innfasing av 6-timersdag i flere utvalgte bransjer i Oslo, i
- 1726 samarbeid med partene i arbeidslivet. Med innfasingen skal det følge full
- 1727 lønnskompensasjon, samme bemanning, og følgeforskning for å
- 1728 dokumentere effektene det kan ha for kjønnsforskjeller i arbeidslivet.
- 1729 ● Prioritere hele og faste stillinger i Oslo kommune.
- 1730 ● Se på særskilte tiltak for å lage heltidsstillinger for ansatte på skole og i
- 1731 aktivitetsskolen.
- 1732 ● Sørge for at Oslo kommune virksomheter samarbeider om å tilby
- 1733 heltidsstillinger på tvers av kommunen.
- 1734 ● Kartlegge bruken av deltid i Oslo kommune for å finne årsakene.
- 1735 ● Øke grunnbemanningen innen barn- og oppvekstsektoren og pleie- og
- 1736 omsorgssektoren.
- 1737 ● Unngå bruk av bemanningsbyråer ved å etablere egne kommunale
- 1738 bemanningspooler på aktuelle områder.
- 1739 ● Tilrettelegge for kompetanseheving og etter- og videreutdanning for at
- 1740 flere kan få hele og faste stillinger.

1741

1742 Les mer om grunnbemanning og ressurspooler i barnehagene under [Lek og](#)
1743 [læring i barnehagen](#).

1744 Les mer om likestilling i arbeidslivet under [Kvinner i arbeid og samfunn](#).

1745

1746 **Kampen for et seriøst arbeidsliv**

1747 Det er innenfor enkelte bransjer alt for lett å være useriøs. Useriøse aktører tjener
1748 penger på bekostning av arbeidstakere, seriøse konkurrenter og samfunnet. Det
1749 undergraver den norske arbeidslivsmodellen og bidrar til dårlige lønns- og
1750 arbeidsvilkår.

1751

1752 I noen bransjer er det færre som er organisert. Dette utnyttes av useriøse aktører
1753 og arbeidstakerne tilbys betingelser langt under tariffbestemmelsene og
1754 gjennom ulovlig innleie. Plattformarbeidets inntog har bidratt til større utrygghet
1755 for flere arbeidstakere. Arbeidsgiveransvaret pulveriseres og arbeidstakerne
1756 står igjen med færre rettigheter.

1757

1758 Oslo SV vil ta kampen mot sosial dumping, arbeidslivskriminalitet og useriøse
1759 aktører ved å styrke det organiserte arbeidslivet, regulere arbeidsmarkedet mer
1760 og bruke kommunens innkjøpsmakt. Oslo SV vil styrke Oslomodellen slik at det
1761 hver gang kommunen anskaffer varer, tjenester, bygg og anlegg stilles strenge
1762 krav til kontrakt, leverandørkjeden, faste ansettelser, lærlinger og lønns- og
1763 arbeidsvilkår.

1764

1765 **Oslo SV vil:**

- 1766 ● Styrke Oslomodellen for et ansvarlig næringsliv og prioritere leverandører
1767 med tariffavtale.
- 1768 ● Tilpasse Oslomodellen til flere sektorer, som transport- og budsektoren.
- 1769 ● Opprette kontrollmekanismer for å sikre at Oslomodellen fungerer etter
1770 hensikten.
- 1771 ● Utvikle en Oslomodell for et seriøst arbeidsliv i kultursektoren.
- 1772 ● Tilrettelegge for økt fagutdanning innenfor bransjer som har behov for
1773 faglært arbeidskraft.
- 1774 ● Innføre krav som sikrer trygge og anstendige arbeidsforhold ved
1775 etablering av ny næringsvirksomhet i Oslo.
- 1776 ● Utrede hvordan skjenkebevillingen kan brukes som virkemiddel mot
1777 useriøse aktører i hotell-, restaurant- og utelivsbransjen.
- 1778 ● Bare ta imot ferger der norske lønns- og arbeidsvilkår følges ved Oslos
1779 havner.
- 1780 ● Følge særlig med på utviklingen av plattformarbeid og vurdere hvilke
1781 politiske tiltak som kan bidra til bedre lønns- og arbeidsvilkår for disse
1782 arbeiderne.

1783

1784 **Profittfri velferd**

1785 Folks velferd skal ikke være noe andre tjener penger på. Oslo SV vil ta ansvaret
1786 for velferden tilbake til fellesskapet. De offentlige velferdstjenestene, alt fra
1787 barnehage, sykehjem, kollektivtransporten, offentlig bad til renovasjon er under
1788 konstant press fra høyresida.

1789

1790 Sammen med de andre rødgrønne partiene har Oslo SV tidligere hatt stor
1791 suksess med å ta tilbake tjenester i kommunens regi. Det vil vi gjøre mer av! Oslo
1792 SV vil rekommunalisere flere andre tjenester for å sikre gode, universelle

1793 velferdstjenester for alle og at pengene som brukes kommer best mulig til gode.
1794 Rekommunalisering av bussdrift med tilhørende serviceverksted er et viktig
1795 neste steg for å ta tilbake tjenester i egen regi.

1796

1797 **Oslo SV vil:**

- 1798 ● Ta over all drift av kollektivtransport i Oslo når kontrakter går ut.
- 1799 ● Samle vedlikehold, drift og service av kollektivtransporten i kommunal
1800 regi.
- 1801 ● Ta renholdet tilbake i kommunal regi når kontrakter utløper.
- 1802 ● Sikre at Oslos parker driftes av kommunen eller bydelene selv.
- 1803 ● Sikre kommunens kapasitet i hjemmetjenestene for å stå imot
1804 kommersielle tilbydere.
- 1805 ● Drifte barnevernstiltak og rusomsorg i kommunal regi. Ved unntak skal det
1806 være ideelle, ikke-kommersielle driftere.
- 1807 ● Motsette seg konkurranseutsettelse av sykehjem og ikke forlenge
1808 inngåtte kontrakter på kommersielle sykehjem.
- 1809 ● Beholde eierskap og drift av Oslos bad i kommunal regi.

1810

1811 *Les mer om kommunalisering av barnehagene under [Lek og læring i barnehagen](#).*

1812 *Les mer om kommunalisering og bemanning av barnevernet under [Barnevern](#).*

1813

1814 **Et inkluderende arbeidsliv**

1815 Alle som kan og vil jobbe skal ha muligheten til det. Da må vi ha et arbeidsliv og en
1816 politikk som tilrettelegger for det. Når Oslo kommune ansetter, skal grupper
1817 som ellers har utfordringer med å komme inn på arbeidsmarkedet prioriteres.
1818 Arbeidsplassene og systemene som brukes skal være universelt utformet, og
1819 det er nulltoleranse for diskriminering og trakassering.

1820

1821 Det er blitt vanskeligere for unge å skaffe seg sin første jobb. SV vil gi flere unge
1822 en vei inn i arbeidslivet. Tidlig jobberfaring gir unge større økonomisk
1823 selvstendighet og ansvarsfølelse, og er viktig for tilknytning og deltakelse i
1824 arbeidslivet seinere i livet. I en storby som Oslo er tidlig inkludering i arbeidslivet
1825 også et tiltak mot ungdomskriminalitet.

1826

1827 **Oslo SV vil:**

- 1828 ● Sikre minst 10 000 ungdomsjobber, gjennom sommerjobber og
- 1829 fritidsjobber.
- 1830 ● Styrke arbeidet med jobbprøving for unge mellom 18–25 år som står uten
- 1831 jobb.
- 1832 ● Øke antallet lærlinger og praksisplasser i kommunen.
- 1833 ● Kreve at private virksomheter som kommunen inngår samarbeid med,
- 1834 forplikter seg til å ta inn lærlinger der det er mulig.
- 1835 ● Utvide Oslo kommunes rekrutteringsordning for personer med
- 1836 funksjonsnedsettelser.
- 1837 ● Opprette flere stillinger i kommunen for varig tilrettelagt arbeid (VTA)
- 1838 ● Bruke Oslo kommunens makt som arbeidsgiver, innkjøper og
- 1839 samarbeidspartner til å stille krav om arbeidsinkludering.
- 1840 ● Opprette en mentorordning og bruke denne aktivt i rekrutteringen av
- 1841 personer med minoritetsbakgrunn til lederstillinger i kommunen.

1842

1843 Les mer om kommunens innkjøp under [Innkjøpsmakt som endrer verden](#).

1844 Les mer om inkludering av funksjonshemmede og antirasisme under [Mangfoldig og inkluderende samfunn](#).

1845

1846

1847 **Økonomisk trygghet**

1848 Arbeid gir økonomisk trygghet og forutsigbarhet. Økonomisk trygghet er viktig i

1849 alle livsfaser og en nødvendighet for å komme ut av fattigdom. Arbeidslivet

1850 stiller stadig høyere krav til kompetanse og veien inn i arbeidslivet går gjennom

1851 nødvendig kvalifisering.

1852

1853 Arbeidsledige, syke, uføre og andre som har utfordringer med å stå i arbeid eller

1854 å komme inn i arbeidslivet må raskt få hensiktsmessig og tilstrekkelig hjelp av

1855 NAV.

1856 Oslo SV vil ha tiltak for å hjelpe personer i sårbare livssituasjoner ut av fattigdom

1857 og inn i arbeidslivet. Ytelsene for de som ikke kan stå i arbeid må være til å leve av

1858 og med.

1859

1860 **Oslo SV vil:**

- 1861 ● Styrke lokalkontorene til NAV slik at det er nok ressurser og riktig
- 1862 kompetanse til en helhetlig oppfølging av lavinntektsfamilier og til å hjelpe
- 1863 arbeidssøkende til å skaffe varig arbeid.
- 1864 ● At NAV skal være fysisk tilgjengelig for de som ønsker og har behov for
- 1865 veiledning og hjelp.
- 1866 ● Prøve en arbeidsordning for minoritetskvinner der målet er å gi
- 1867 arbeidserfaring som kan føre til tilknytning til arbeidslivet. Ordningen kan
- 1868 organiseres på en lignende måte som sommerjobbtilbudet for ungdom.
- 1869 ● Sørge for at økonomisk sosialhjelp er på et akseptabelt forbruksnivå i tråd
- 1870 med satsene fra SIFO.
- 1871
- 1872

Kapittel 10: Helse og omsorg

Fellesskap, små økonomiske forskjeller og gode omgivelser fremmer god helse og velferd. Velferd er ikke noe kommunen gir til innbyggerne, det er noe vi utvikler sammen med livskvalitet som mål. Dette krever samspill mellom folk og system, og mellom kommune og frivillighet.

Mange opplever at inngangen til kommunens tjenester er vanskelig. De møter lange søknads- og klageprosesser, og opplever tilbud som er lite tilgjengelig, eller basert på behovsvurderinger eller kriterier som er vanskelig å ta stilling til. De som jobber i tjenestene opplever stadig færre kollegaer på jobb, samtidig som deler av tjenestene settes ut til private hvor lønns- og pensjonsvilkårene utfordres.

Vi vil jobbe for et Oslo der tjenestene spiller på lag med befolkningen, hvor innbyggerne møter dyktige fagfolk som får bruke sin kompetanse og har det bra på jobb. Folk skal få hjelp uten lange søknads- og klagesaksprosesser, og hvor velferden baseres på kunnskapsbaserte, universelle ordninger med god grunnbemanning. Uavhengig av hvor du bor og hvilken livssituasjon du befinner deg i skal du få et likeverdig tilbud av tjenester i Oslo.

For å få til dette vil vi videreutvikle og styrke velferdsbyen Oslo med utgangspunkt i kunnskap, samskaping og tillit. Vi skal bygge rammer for godt samspill mellom folk og fagfolk og hver enkelt skal oppleve selvbestemmelse i hverdagen og medvirkning på tjenestene.

Oslo SV vil:

- Styrke arbeidet med en tillitsreform i kommunen slik at ansatte og tjenestebrukere kan finne de beste løsningene sammen.
- At lavterskeltilbudet Oslohjelpa styrkes og utvides, og at kommunens velferdstjenester henter inspirasjon fra denne måten å jobbe på.
- Sikre høy kvalitet på tolker. Barn skal aldri brukes som tolker, og tolketiden skal ikke gå utover samtaletiden.
- At alle ansatte i kommunens helse- og velferdstjenester skal få systematisk faglig veiledning og oppfølging i sin yrkesutøvelse.

- 1907 ● Kartlegge og styrke helse- og velferdstjenestenes
- 1908 minoritetskompetanse. Kommunen skal vurdere å be om minoritetsspråk-
- 1909 og minoritetskulturkompetanse som krav når stillinger utlyses.
- 1910 ● Etablere bedre samhandling mellom kommunale tjenester,
- 1911 spesialisttjenester og innbyggerne.
- 1912 ● Søke staten om å utarbeide et prøveprosjekt hvor kontantstøtten
- 1913 omgjøres til en ventestøtte.
- 1914 ● Gi ansatte som er svake i norsk mulighet og tid til å styrke sin
- 1915 norskkompetanse i arbeidstiden
- 1916

1917 **En helsefremmende by**

1918 For å bedre helsa i befolkningen, må vi se på helse og økonomisk fordeling i
 1919 sammenheng. Arbeidet for god helse må skje gjennom hele livet, fra barndom til
 1920 alderdom. God folkehelse handler om å gjøre det lett å ta gode helsevalg i det
 1921 daglige, som å holde seg i god fysisk form, ha et sunt kosthold og et sosialt liv.

1922
 1923 I dag er det flere som i perioder sover ute i Oslo grunnet mangel på
 1924 akuttovernattingsplasser og mennesker nektes helsehjelp fordi de ikke har
 1925 papirer på hvem de er. Vi vil jobbe for et Oslo der ingen skal være nødt til å sove
 1926 på gata.

1927
 1928 Alle skal få tilgang til kommunale helsetjenester uavhengig av hvem de er og
 1929 hvor de kommer fra. Vi skal ha et Oslo der det er lett å ta gode helsevalg, der det
 1930 er tilgang på tjenester en trenger for å bistå til dette eller for å få hjelp med
 1931 helseutfordringer. Oslos befolkning skal få den hjelpen de trenger, der de
 1932 trenger den og når de trenger den. For å få til dette trenger vi tilgang på
 1933 fagpersoner, vi trenger et bedre samarbeid mellom kommunen og andre aktører
 1934 på feltet og at kommunen sikrer finansiering av tiltak som sikrer helsehjelp og
 1935 akuttovernatting etter behov.

1936
 1937 **Oslo SV vil:**

- 1938 ● Styrke frisklivssentraler og folkehelsekoordinatorer.
- 1939 ● Styrke samarbeidet mellom de kommunale helsetjenestene,
- 1940 frisklivssentralene og norske pasientorganisasjoner for å sikre
- 1941 likepersonsarbeid og økt mestring for brukerne.
- 1942 ● Gi unge gratis fastlege fram til fylte 20 år.

- 1943 ● Sikre et godt tilbud av fysioterapeuter, ergoterapeuter og logopeder.
- 1944 ● Sikre tilgang til terapibad i varmtvannbasseng for gruppene som trenger
- 1945 det.
- 1946 ● Jobbe for at papirløse skal få kommunal helsehjelp på lik linje med alle
- 1947 andre.
- 1948 ● At Oslo kommune skal tilby akuttovernatting og sikre finansiering av
- 1949 akuttovernattingstilbud for fattige tilreisende og andre trengende. Ingen
- 1950 skal måtte sove ute i Oslo.
- 1951 ● Sikre at kommunens tjenester har tilgang på fagpersonell med
- 1952 ernæringsfaglig bakgrunn som kan veilede om kosthold.
- 1953 ● Prioritere tid til svømmeopplæring for voksne som ikke kan svømme ved
- 1954 kommunale bad.
- 1955 ● At kommunen skal være tilgjengelig for å hjelpe innbyggere med ulik
- 1956 digital kompetanse.
- 1957 ● Arbeide for å øke den digitale kompetansen hos innbyggerne for å
- 1958 motvirke digitalt utenforskap, for eksempel gjennom tilbud på bibliotek,
- 1959 seniorsentre og frivillighetssentre.
- 1960 ● At digitale tjenester kommunen tilbyr skal være likeverdige og universelt
- 1961 utformet.

1962

1963 *Les mer om tilrettelegging for funksjonsnedsatte under [Nedbygging av](#)*
 1964 *[funksjonshemmende barrierer](#).*

1965

1966 **Ullevål som Oslos framtidige helsesentrum**

1967 Gode helsetjenester er noe av det viktigste et godt samfunn kan levere.

1968

1969 Nye sykehus i Oslo bygges for små til å håndtere fremtidens behov.

1970 Helseforetakene har varslet at de i årene som kommer vil skrive ut pasienter

1971 raskere etter behandling, og Oslo kommune vil få et større ansvar for å følge

1972 disse opp.

1973

1974 Vi vil jobbe for at kommunen skal ta sin del av ansvaret og sørge for at

1975 befolkningen på tross av dette får en god oppfølging. Blant annet med et

1976 helsesentrum på Ullevål-tomta som tilbyr tjenester på tvers av stat og

1977 kommune.

1978

1979 For å nå dette målet må Ullevål-tomta ikke selges. Den skal brukes til å utvikle et
1980 helsesentrum for å sikre at Oslos befolkning også frem i tid får gode tjenester
1981 samtidig, uavhengig om det er tjenester fra stat eller kommune.

1982

1983 **Oslo SV mener:**

1984 ● At Ullevål-tomta ikke skal selges – tomta må beholdes til fremtidige helse-
1985 , omsorgs- og sykehusformål.

1986 ● At Oslo kommune i kommuneplanens arealdel ikke tillater omregulering av
1987 Ullevål-tomta.

1988 ● At Oslo kommune må ta initiativ til en grundig og helhetlig utredning
1989 sammen med staten som belyser hvordan Ullevål-tomta kan benyttes til
1990 fremtidige helse-, omsorgs- og sykehusformål.

1991 ● At deler av Ullevål-tomta reserveres i tilfelle de planlagte sykehusene i
1992 Oslo ikke dekker befolkningens fremtidige behov.

1993 ● At det avklares juridisk om Ullevål-tomta skal falle tilbake til Oslo
1994 kommune hvis OUS ikke skal benytte den til sykehusformål, som forutsatt
1995 da den ble overført fra kommunen til staten.

1996

1997 **Trygt svangerskap og barselstid**

1998 En god oppvekst starter i svangerskapet. Mye av ansvaret for oppfølgingen av
1999 mødre og spedbarn har blitt overført fra sykehusene til kommunene. Dette
2000 krever at kommunen øker antall jordmødre for å kunne gi fødende en god nok
2001 oppfølging.

2002

2003 I dag er oppfølgingen under svangerskapet veldig varierende ut fra hvilken
2004 bydel du bor i. Samtidig er det ikke nok jordmødre til å dekke behovet i byen og
2005 tilbudet gjennom ABC-klinikken har blitt borte.

2006 Vi vil jobbe for et Oslo der alle føler seg trygge gjennom svangerskapet, der vi
2007 har jordmødre som er tilgjengelige til sykehusfødsler som en ABC-klinikk, og der
2008 tilbudet ikke er avhengig av hvilken bydel du bor i.

2009

2010 For å nå disse målene, vil vi øke antall jordmødre i kommunehelsetjenesten. Vi
2011 skal øke kompetansen om psykisk helse i svangerskaps- og
2012 barselsoppfølgingen og styrke tjenestene rundt gravide og nybakte foreldre.

2013

2014 **Oslo SV vil:**

- 2015 ● Ansette flere jordmødre.
- 2016 ● Utvide tilbudet om hjemmebesøk før og etter fødsel til å også gjelde alle
- 2017 flergangsfødende.
- 2018 ● At alle foreldre får tilbud om gratis fødselsforberedende kurs.
- 2019 ● Sikre at alle mødre får tilstrekkelig tilbud om ammehjelp hjemme hos seg
- 2020 selv.
- 2021 ● Utvide tilbudet om oppfølging til fødende med sammensatte problemer
- 2022 til flere bydeler, også kjent som programmet "Sammen på vei". De
- 2023 levekårsutsatte bydelene skal prioriteres.
- 2024 ● At det utvikles et lavterskeltilbud for å håndtere milde til moderate både
- 2025 fysiske og psykiske utfordringer etter fødsel, med mål om å forebygge
- 2026 utviklingen av alvorlige lidelser.
- 2027 ● Innlemme det fjerde trimesteret i oppfølgingen som kvinner og barn får av
- 2028 helsestasjonen.
- 2029 ● Støtte opp om «Flerkulturell doula» i Oslo.
- 2030 ● Kjempe for gode, trygge og varierte fødetilbud i Oslo.
- 2031 ● Reetablere ABC-klinikken eller bygge opp et tilsvarende tilbud.

2032

2033 *Les mer om prevensjon og seksuell helse under [Kvinnehelse](#).*

2034

2035 **Et godt psykisk hjelpetilbud**

2036 Mange opplever psykiske helseplager gjennom livet. Psykiske plager påvirkes av

2037 levd liv, biologi og bomiljø. Kunnskap om egen mental helse kan både

2038 forebygge, hindre forverring og skape grunnlag for bedring av psykisk helse.

2039 Oslo er en by som skal tilrettelegge for en hverdag hvor det skal være lett å

2040 prioritere tiltak som bedrer ens psykiske helse.

2041

2042 I dag er fokuset sterkt på institusjonsbasert behandling for psykiske plager der

2043 det ikke er tilstrekkelig kapasitet eller tilbudet er noe annet enn det innbyggeren

2044 selv ønsker eller har behov for. Oslosykehusene bygger ned kapasiteten på

2045 døgnplasser og kommunens tjenester er som følge av dette overbelastet.

2046

2047 Vi vil jobbe for et Oslo hvor forebyggende psykisk helsevern er en naturlig del av

2048 hele tjenestetilbudet og et likeverdig og individuelt tilpasset psykisk helsetilbud

2049 er lett tilgjengelig i alle bydeler. Et Oslo hvor alle har et inkluderende bo- og

2050 arbeidsmiljø og hvor det er møteplasser og inkluderende arenaer hvor vi kan
2051 hindre ensomhet, bygge relasjoner og delta i meningsfulle aktiviteter som
2052 forebygger psykisk uhelse.

2053

2054 For å nå målene våre trengs det en satsing på det psykiske helsetilbudet i Oslo.
2055 Vi må øke innbyggernes helsekompetanse, lage gode arenaer for inkludering og
2056 styrke satsingen på tilbud som rask psykisk helsehjelp og Oslohjelpa. Vi må også
2057 satse på et tilbud i samarbeid mellom helse og NAV hvor en utvikler arbeidstiltak
2058 der en kan få samtidig hjelp med å mestere psykisk uhelse og jobb.

2059

2060 **Oslo SV vil:**

- 2061 ● Sikre lavterskeltilbud og øke grunnbemanningen i psykisk helse og
- 2062 rustjenester slik at barn og unge får tidlig og rask hjelp når de trenger det.
- 2063 ● Øke midlene til psykisk helse og rustilbud i bydelene.
- 2064 ● Fortsette med å innføre «Oslo en traumeinformert by» i hele kommunens
- 2065 system.
- 2066 ● Forbedre samarbeidet mellom BUP, DPS og de kommunale tjenestene,
- 2067 også i bydelene, for å sikre flere døgnplasser innen
- 2068 spesialisthelsetjenesten for barn og unge.
- 2069 ● Forbedre samarbeidet mellom BUP og barnevernet.
- 2070 ● Styrke det akutte psykiske helsetilbudet i Oslo slik at personer som
- 2071 opplever en psykisk helsekrise får god hjelp når krisen inntreffer.
- 2072 ● Videreutvikle Oslohjelpa, slik at familier kan få hjelp etter behov, uten
- 2073 lange utredninger, vedtak og diagnostisering.
- 2074 ● Sikre lavterskeltilbud for bedre livsmestring – uansett alder og
- 2075 livssituasjon.
- 2076 ● Åpne for at folk som er eldre enn 67 år og som har psykiske
- 2077 helseutfordringer får rett til ordinære behandlingstilbud i kommunen og
- 2078 hos DPS.
- 2079 ● Ha dagfolkehøyskole på Gaustad sykehus
- 2080 ● Ved implementeringen av bydelsreform skal dagens tilgjengelighet til
- 2081 helsestasjoner opprettholdes. Tilbudet skal styrkes, blant annet ved å tilby
- 2082 tiltak som øker innbyggerens helsekompetanse.
- 2083 ● Ha et lav-terskelløft, hvor Oslohjelpa, rask psykisk helsehjelp, IPS og andre
- 2084 lavterskeltilbud skal styrkes økonomisk og videreutvikles faglig.
- 2085 ● Utrede hvordan Trieste-modellen kan tilpasses Oslo, samt starte
- 2086 implementering innen 2031.

- 2087 ● At Oslo kommune skal gi tilbud om boligskole, som andre kommuner har
- 2088 ● Implementere Oslostandarden for pårørendesamarbeid fra 2020 – (felles
- 2089 retningslinjer for hvordan kommunens tjenester skal involveres og
- 2090 samarbeide med pårørende).
- 2091 ● Legge til rette for utvikling av boligmodeller tilpasset personer med
- 2092 psykisk helseutfordringer

2093

2094 **Kunnskap og solidaritet på rusfeltet**

2095 Gode tilbud til sårbare grupper er en bærebjelke i gode samfunn. Avhengighet
 2096 oppstår ikke i et vakuum, det må sees i perspektiv av livserfaringer, miljø og
 2097 personlighet, og det gir ofte en ekstra sårbarhet på toppen av psykisk uhelse.

2098

2099 Debatten om rusmiddelpolitikken er preget av harde linjer der moral og straff får
 2100 et for stort fokus. En reduserer støtte til viktige tjenester som rusmiddeltesting
 2101 og har sprengt kapasiteten på kommunens brukerrom. Rusmiddelavhengige
 2102 møtes i for stor grad av straff og mangel på tilpassede og effektive veier ut av
 2103 rusbruken.

2104

2105 Vi vil jobbe for et Oslo der ingen skal føle seg stigmatisert eller på utsiden av
 2106 samfunnet på basis av rusmiddelavhengighet. Det innebærer også at bruk ikke
 2107 sanksjoneres og at bruk av rusmidler, legale eller illegale, ikke er til hinder hvis en
 2108 ønsker helsehjelp eller sosial støtte. De som har behov for det skal ha tilbud om
 2109 rusmiddeltesting, brukerrom og sosiale arenaer der en kan bli inkludert og har
 2110 lavterskeltilbud tilgjengelig. De skal ha trygge boliger og bomiljø, og det skal
 2111 være meningsfulle aktiviteter som inkluderer jobb og relasjoner på fritiden.

2112

2113 For å nå disse målene, må vi styrke innsatsen innen tillits- og relasjonsbasert
 2114 helsehjelp, samt evidensbasert forebygging og skadereduksjon. Vi må
 2115 kartlegge behovet for, og sikre at vi har tilstrekkelig kapasitet på brukerrom, og
 2116 vi må inkludere lavterskel substitusjonsprogram hvor målet er overføring til
 2117 LAR/HAB eller andre deler av spesialisthelsetjenesten for videre rehabilitering.

2118

2119 **Oslo SV vil:**

- 2120 ● Gjennomføre prøveprosjekt med rusreform i Oslo.

- 2121 ● At det innføres forpliktende tidsfrister for å starte avrusning og
- 2122 behandling for den som søker hjelp med å komme ut av
- 2123 rusmiddelavhengighet.
- 2124 ● Sikre tilbud om bolig med og uten booppfølging, arbeidstrening og
- 2125 lavterskel aktivitetstilbud under og etter behandling.
- 2126 ● Sørge for at forebyggingen i skole og helsetjenester er basert på FNs
- 2127 standarder og tar hensyn til at rusmiddelproblemer rammer hardest i
- 2128 familier med levekårsutfordringer.
- 2129 ● At de byomfattende døgnbaserte bo- og omsorgssentrene
- 2130 opprettholdes frem til samtlige bydeler har lokalbaserte tilbud.
- 2131 ● Sikre finansiering av byens eksisterende rusmiddelanalysetjenester, samt
- 2132 gi dispensasjon til at de ikke er tilknyttet brukerrom.
- 2133 ● Sørge for trygge overganger mellom behandlings- og
- 2134 oppfølgingstjenester til rusmiddelavhengige, samt styrke samhandlingen
- 2135 mellom spesialisthelsetjeneste og bydel.
- 2136 ● Sikre at hver bydel har lavterskel væresteder, organisert på en måte som
- 2137 gir høy grad av innbyggerinvolvering og medbestemmelse for de av oss
- 2138 som bruker tilbudet.
- 2139 ● At individuell jobbstøtte (IPS) kan pågå parallelt med behandling for rus og
- 2140 psykisk helse, i et reelt samarbeid mellom spesialisthelsetjeneste og NAV
- 2141 ● Etablere brukerrom for ulovlige rusmidler i hver bydel, som skal inkludere
- 2142 lavterskel substitusjonsprogram og videreutvikling av LASSO
- 2143 ● Opprette et Ruspolitisk råd med representanter fra brukerorganisasjoner,
- 2144 kunnskapsorganisasjoner og førstelinjeansatte i tjenestene.
- 2145 ● At ingen skal miste sin plass i en kommunal rusinstitusjon, før en egen
- 2146 egnet bolig i bydelen kan tilbys.

2147

2148 **Tannhelse for alle**

2149 Tenner er en del av kroppen, og tannlegetjenesten hører naturlig med i det
 2150 offentlige helsevesenet. Derfor bør tannbehandling dekkes av det offentlige på
 2151 lik linje med annen behandling i spesialisthelsetjenesten.

2152

2153 For noen er det å gå til tannlege noe de ikke kan ta seg råd til, de må prioritere
 2154 mat og andre nødvendigheter. Og om de skulle få støtte til å gå til tannlege, er
 2155 køene hos den offentlige helsetjenesten så lange at problemene har blitt

2156 forverret mens de står i kø. Midler Oslo kommune har fått til å øke kapasiteten her
2157 har ikke blitt brukt til dette.

2158

2159 Vi vil fortsette å jobbe for å utvide tannhelsereformen nasjonalt slik at alle skal ha
2160 tilgang til et godt, tilgjengelig og gratis tannhelsetilbud. I mellomtiden vil vi jobbe
2161 for at tannhelsetilbudet vi har i Oslo skal være mer tilgjengelig for de som trenger
2162 det mest.

2163

2164 For å få til dette, vil vi bygge ut kapasiteten i Oslos tannhelsetjeneste, innføre
2165 regelmessig og oppsøkende tilbud for studenter og unge under 28 år og styrke
2166 tannhelsetjenestene på sykehjem, omsorgsboliger og omsorg+. I tillegg vil vi
2167 satse på å styrke kompetansen til å avdekke vold, omsorgssvikt og seksuelle
2168 overgrep mot barn og unge hos ansatte i tannhelsetjenesten.

2169

2170

2171 **Oslo SV vil:**

2172 ● Bygge ut den kommunale kapasiteten i tannhelsetjenesten, slik at alle som
2173 har rett til tannhelsetjenester i det offentlige blir fulgt opp.

2174 ● Innføre et regelmessig og oppsøkende tannhelsetilbud, med fysiske
2175 undersøkelser, for studenter og unge voksne opp til 28 år.

2176 ● Tilby gratis årskontroll til uføretrygdde og minstepensjonister.

2177 ● Sikre at tannhelsetjenestene har kompetanse til å avdekke vold,
2178 omsorgssvikt og seksuelle overgrep mot barn og unge.

2179 ● Sikre at eldre får bedre tannhelsetjenestetilbud på sykehjem, Omsorg+ og
2180 i omsorgsboliger

2181

Kapittel 11: Oslo for de eldre

Oslo er en by med mange barn og unge, men vi er også mange eldre.

Aldersprofilen varierer mellom de enkelte bydelene, men samlet er nesten 50 000 mer enn 75 år, og nær 12 000 over 85. Det er også drøye 50 000 pensjonister som ennå ikke er fylt 75.

De fleste klarer seg rimelig bra, og mange har høyere boligformue og mindre gjeld enn yngre. Men det er store forskjeller i bo- og levesett, for Oslos økonomiske og sosiale forskjeller gjelder også for eldre. Det er dem med mindre pensjon og dårligere helse enn det som er gjengs for alderen, og mange bor i uhensiktsmessige boliger og fleretasjers hus uten heis, som gjør det nødvendig med store bygningsmessige endringer for å kunne fortsette å bo trygt hjemme.

Det er også problemer når en kommer ut, med elsparkesykler som skaper utrygghet for dem med dårlig balanse, og glatte veier vinterstid. Dette viser at eldrepolitikk handler om mer enn omsorg.

Med økende alder kommer nye problemer, for noen som demens, med behov for både omfattende kommunal omsorg og bistand fra pårørende. Det meste av omsorgsarbeidet gjøres i regi av bydelene, som gjennom bydelsreformen også vil få økning av oppgaver. Viktige eldrepolitiske tiltak vil likevel fortsatt være avhengig av Oslo sentralt.

Det er nødvendig med en samfunnsmessig mobilisering for eldre i Oslo, der ressurser og prioriteringer erstatter medieoppslag og fagre løfter. Oslo SV er klar for dette!

Oslo SV vil i bystyret:

- Gjeninnføre tidligere tilskuddsordning fra Husbanken til installasjon av heis i bygg med flere etasjer
- Inkludere boliger tilpasset eldre i nye utbyggingsprosjekter
- Legge til rette for utbygging av seniorboliger, eldrekollektiv, eldrelandsbyer og samlokaliserte boliger med service.
- Styrke det sosiale tilbudet for eldre i Oslo.
- Ivareta lokalbibliotek, og gjøre dem eldre- og demensvennlige
- Prioritere snømåking og glattsikring i gåområder

- 2218 ● Tilbakeføre sentralt ansvar for Ruters Aldersvennlige transport, og at
- 2219 tilbudet skal gjelde for alle bydeler
- 2220 ● Innføre 30 km/t fartsgrense i gater uten fortau
- 2221 ● Kartlegge behovet for å etablere et prøveprosjekt med datahjemmehjelp
- 2222 i omsorgstjenesten.

2223

2224 **DISSENS 4**

Et mindretall bestående av Rellsve ønsker følgende kulepunkt:

- Sikre fortau uten elsparkesykler

2225

- 2226 ● At det plasseres hvilebenker langs gangveier og gater
- 2227 ● Styrke toaletttilbud, evt i samarbeid med forretninger og serveringssteder

2228

2229 **Omsorg+**

2230 Omsorg+ er kommunale bygg for eldre som trenger trygghet, aktivitet, sosiale
 2231 fellesskap og tilbud om felles bespisning. Omsorgsfunksjonen betjenes av
 2232 hjemmetjenesten i bydelen. Tilbudet er ettertraktet, og om lag 500 står i kø om
 2233 plass. Husbanken har bidratt med investeringstilskudd, og krever nå at de som
 2234 skal få bo i Omsorg+, må ha vedtak i bydelen om heldøgns helse- og
 2235 omsorgstjenester. Det vil innebære at tilbudet blir som et «sykehjem light».

2236

2237 Leietakernes husleie til bydelen er fastsatt på grunnlag av gjengs leie. Dette er
 2238 markedsbaserte leiepriser som kan variere fra bydel til bydel. For ordinære
 2239 kommunale boliger får leietakerne 11 prosent fratrukk i husleien, og bystyret har
 2240 midlertidig vedtatt tilsvarende for Omsorg+.

2241

2242 **Oslo SV vil i bystyret:**

- 2243 ● Tilstrebe økt prioritering av tiltak for å sikre tilstrekkelig antall plasser i alle
- 2244 bydeler
- 2245 ● I samarbeid med SV på Stortinget, tilstrebe å omgjøre varsla krav fra
- 2246 Husbanken om bydelsvedtak om heldøgns helse- og omsorgstjenester
- 2247 for tilgang til Omsorg+
- 2248 ● Endre kommunalt regelverk slik at det gis bostøtte til beboere på
- 2249 omsorgsboliger og andre kollektive boformer, ut fra samme kriterier som
- 2250 til andre boliger

2251

2252 Sykehjem

2253 Sykehjem administreres av Sykehjemsetaten, og bydelene kjøper plasser for
2254 trengende beboere. Det gjelder også for sykehjem som driftes av ideelle og
2255 kommersielle selskaper. Det borgerlige byrådet har prioritert å overføre flere
2256 sykehjem til kommersiell drift gjennom anbudskonkurranse. Dette har vist å øke
2257 risikoen for de ansattes lønn og pensjon, og svekke deres motivasjon. Fokus bør
2258 heller være å øke antall sykehjemsplasser og sikre kvaliteten på tjenestene.

2259

2260 Oslo SV vil i bystyret:

- 2261 ● Sikre tilstrekkelig antall sykehjemsplasser i alle bydeler.
- 2262 ● Omgjøre kommersielle sykehjem til kommunal drift når det blir anledning
2263 til det
- 2264 ● Kreve fungerende kvalitetssikringssystem som fanger opp uønskede
2265 hendelser og avvik.
- 2266 ● Opprette uavhengig, kompetent folkevalgt tilsynsorgan som beboere og
2267 pårørende kan henvende seg til.
- 2268 ● Tilpasse egenandel til egen dekning av grunnleggende utgifter

2269

2270 Bydelene

2271 Det meste av det direkte omsorgsarbeidet utføres i regi av de enkelte bydeler,
2272 med forutsetninger lagt i Oslo sentralt. Bydelsreformen legger opp til flere
2273 omsorgsoppgaver og mer ansvar for bydelene, og det er nødvendig å overføre
2274 tilstrekkelige midler til dette.

2275

2276 Oslo SV vil i bystyret:

- 2277 ● Overføre tilstrekkelige midler til bydelene for å kunne innfri
2278 Verdighetsgarantien
- 2279 ● Gi økonomisk handlingsrom til å investere i velferdsteknologi
- 2280 ● Følge opp uttrykte planer om å overføre helsehus til alle bydeler, sammen
2281 med korttidshus for heldøgns opphold for overføring av ansvar og
2282 oppgaver fra Sykehjemsetaten og Helseetaten.
- 2283 ● Fastsette parkeringsrettighet for bilene til bydelenes hjemmetjenester
- 2284 ● Gjenopprette Almas hus som kommunalt demonstrasjonssted for
2285 velferdsteknologi
- 2286 ● Pålegge Boligbygg KF å bistå som rådgiver i bydelene ved omfattende
2287 tiltak for å kunne bo trygt hjemme

- 2288 ● Sikre brannvesenets tilsyn av eldres boliger
- 2289 ● Ivareta bidrag fra Den kulturelle spaserstokken for bydelenes eldresentre
- 2290 ● Sikre økonomisk støtte til Bydelsmødre

2291

2292 **Bydelenes omsorgsarbeid** utføres på en rekke områder, både i form av direkte
 2293 omsorg og lavterskel tjenester som bidrar til å utsette behovet for direkte
 2294 omsorg. Livssituasjonen gjør at mange kan oppleve psykisk uhelse, både
 2295 demens og alderspsykiatriske lidelser. Det er viktig å møte dette med psykisk
 2296 helsehjelp og møteplasser med bistand og tilbud om aktivitet. Det vil også være
 2297 viktig med tiltak overfor pårørende.

2298

2299 Omsorgstilbudet er til vanlig i liten grad lagt til rette for minoritetsmiljøer. De kan
 2300 også ha ekstra utfordringer med dårlige pensjonsvilkår, språk som blir borte og
 2301 sterk avhengighet av pårørende. Det er derfor viktig å imøtekomme dette.
 2302 Problemer med kommunikasjon går også den andre veien, når
 2303 omsorgspersonalet ikke behersker norsk. Dette gjelder også i sykehjem.

2304

2305 Vanskeligheter med tilgang til Omsorg+ og sykehjem innebærer økt vekt på å
 2306 kunne fortsatt bo trygt hjemme. Dette forutsetter å utvide de tradisjonelle
 2307 hjemmetjenestene, med åpenhet for bruk av velferdsteknologi.

2308

2309 **Oslo SV vil i bydelene:**

- 2310 ● Legge til rette lett tilgjengelig informasjon om bydelens arbeid for eldre
- 2311 ● Ivareta eldresentre, med tilbud som også er attraktive for
 2312 minoritetsbefolkningen
- 2313 ● Opprettholde frivilligsentraler i samarbeid med eldresentre
- 2314 ● Ha regelmessige dialogmøter mellom hjemmetjeneste, brukere og
 2315 pårørende

2316

2317 **I organisering for god eldreomsorg:**

- 2318 ● Sikre tilstrekkelig grunnbemanning for heltidskultur og unngå innleie
- 2319 ● Utvikle korttidshus inkl helsehus for heldøgns opphold, med overføring av
 2320 oppgaver fra Sykehjemsetaten og Helseetaten
- 2321 ● Opprette psykiske helseteam der psykolog utgjør en del av den
 2322 tverrfaglige kompetansen.
- 2323 ● Sikre fastlegetilbudets nære dialog med hjemmetjeneste og lett tilgang
 2324 for brukere

- 2325 ● Arbeide for lokale omsorgsboliger med lavere inntakskriterier enn
- 2326 Omsorg+
- 2327 ● Sikre folkevalgt tilsyn av helsehus og hjemmetjeneste
- 2328 ● Tilby dagsenter- og aktivitetstilbud for dem med demens
- 2329 ● Ivareta kontakt og samarbeid med andre bydeler for utvikling av «beste
- 2330 praksis»
- 2331 ● Styrke eldrerådets rolle i bydelsarbeidet
- 2332 ● Involvere frivillige i ulike lavterskelaktiviteter
- 2333 ● Utvikle kontakt og samarbeid med lokale organisasjoner og virksomheter
- 2334 om forhold som angår eldre
- 2335 ● Legge til rette for sertifisering av bydelen som demensvennlig, med
- 2336 oppfølging overfor forretninger og byomfattende tjenester.
- 2337 ● Sikre møteplass for skeive eldre
- 2338
- 2339 **I arbeidet med eldreomsorg**
- 2340 ● Utvide hjemmetjenestens kompetanse til å omfatte bistand innen
- 2341 brukerteknologi og bygningsmessige utbedringer
- 2342 ● Bistå, evt sammen med Boligbygg KF, for omfattende tiltak for å kunne bo
- 2343 trygt hjemme
- 2344 ● Ivareta renhold, og praktisk og teknologisk bistand etter faktisk behov
- 2345 ● Innføre velferdsteknologi som styrker tjenestekvalitet og brukeres
- 2346 tilfredshet
- 2347 ● Avvikle egenandel på trygghetsalarm
- 2348 ● Følge opp vedtatt Handlingsplan mot vold i nære relasjoner
- 2349

Kapittel 12: Innkjøpsmakt som endrer verden

Samtidig som vi endrer Oslo i grønnere og mer rettferdig retning, kan vi bidra til det samme langt utover kommunegrensa og landegrensene. Oslo kommune er Norges største offentlige innkjøper etter staten. Gjennom vår innflytelse som innkjøper, kan vi derfor gi viktige bidrag til grønn omstilling, et seriøst arbeidsliv, likestilling og folkeretten.

Oslo SV vil:

- Videreutvikle klimaregnskap og klimabudsjett som styringsverktøy i anskaffelsesprosesser.
- Stille krav om sporbare og konfliktfrie mineraler i batterier, for et rettferdig grønt skifte internasjonalt.
- Plassere investeringer og pensjonsmidler i grønne selskaper og fond, med krav om forvaltning i tråd med 1,5-gradersmålet, og ekskludering av selskaper involvert i våpen- og krigsindustri, virksomhet i okkuperte områder og alvorlig avskoging og naturødeleggelser.
- Ikke handle med selskaper som bidrar til å opprettholde okkupasjon og brudd på menneskerettighetene, som i Palestina, Ukraina eller Vest-Sahara. I tvilstilfeller legges en føre-var-tilnærming til grunn.
- Kreve åpenhet om eierstrukturer, for å motvirke bruk av skatteparadis.
- Oversikten over kommunale innkjøp skal vise reelle eiere.
- Styrke Oslomodellen for et ansvarlig næringsliv og prioritere leverandører med tariffavtale.
- Stille krav om minst halvparten fagarbeidere, i innkjøp der det er relevant.
- Stille krav om lærlingplasser med godkjent opplæringsprogram, i innkjøp der dette er relevant.
- At kommunen bruker standardkontrakter der dette fins.
- Redusere bruken av konsulenter, der kommunen har eller bør utvikle egen kompetanse.
- Stille krav til arbeidsvilkår blant leverandører, ved å innføre karanteneordning for alvorlige brudd på arbeidsmiljø- og allmenngjøringsloven, samt grove menneskerettighetsbrudd.
- Sørge for at klima- og miljøhensyn tillegges avgjørende vekt i kommunale innkjøp. Klimavennlige løsninger må belønnes i anbudskonkurranser, og det må settes absolutte utslippskrav for både direkte og indirekte klimagassutslipp.

- 2386 ● Kreve at ombruk, reparasjon og vedlikehold prioriteres før kommunen
- 2387 kjøper nye materialer, nytt inventar eller river eksisterende bygg.
- 2388 ● Stille krav til at alle byggeplasser i kommunen skal være nullutslipp, og at
- 2389 transport til og fra byggeplassen på sikt inkluderes.
- 2390 ● At kommunen skal sikre god informasjonssikkerhet og personvern, både
- 2391 når kommunen selv er utvikler og når kommunen benytter eksterne
- 2392 leverandører.
- 2393 ● Utarbeide en strategisk personvernpolitikk for hele kommunen.
- 2394 ● Basere bruk av ny digital teknologi på kunnskap. For å lykkes i den digitale
- 2395 utviklingen, må kommunen drive med strategisk kompetanseutvikling.

Kapittel 13: Et beredt og klimatilpasset Oslo

Verden rundt oss føles mer utrygg enn før. Oslo må bygge beredskap og motstandskraft i møte med blant annet klimaendringer, pandemier, hybride angrep og i ytterste fall krigshandlinger på norsk jord.

Som hovedstad er Oslo spesielt utsatt. Vi må forberede oss på alt fra akutte enkelthendelser til langvarige og sammenfallende kriser. Kommunen skal ivareta innbyggernes sikkerhet og trygghet, i samarbeid med staten, frivillige, næringsliv og innbyggere for å styrke samfunnssikkerhet og beredskap.

Kriser som skyldes klimaendringer, som for eksempel styrtregn og hetebølger, vil bli hyppigere i årene fremover. Det må vi møte med gode beredskapsplaner og ved å sikre at klimatilpasning er en integrert del av all byplanlegging.

Oslo skal være og føles som en trygg og beredt by for alle. Vi skal tilpasse oss klimaendringene på en måte som både trygger liv og verdier, men også gjør byen grønnere, triveligere og preget av mer fellesskap.

Oslo SV vil:

- Sikre mer øving i hele krisespekteret, i tett samvirke med blant annet de frivillige beredskapsorganisasjonene.
- Styrke beredskaps- og kontinuitetsplanene for de ulike scenarioene innen ulykker, naturhendelser, bortfall av kritisk infrastruktur, helsekriser og tilsiktede handlinger.
- Vektlegge hensynet til sårbare grupper i beredskapsplaner og tiltak
- Hjelp borettslag og sameier med trangboddhet med å lage felles egenberedskapslager.
- Satse på utbedring av tilfluktssteder, følge opp nye statlige regler om tilfluktssteder, og utarbeide oppdaterte planer for tilfluktssteder og tilfluktskapasitet.
- Sørge for lett tilgjengelig informasjon om alle byens offentlige tilfluktssteder.
- Vurdere hvordan tunneler og underjordiske stasjoner eid av Sporveien og Bane Nor kan utnyttes som tilfluktssteder.

- 2430 ● Jobbe for å erstatte kommunens bruk av amerikanske
- 2431 teknologimonopoler som Microsoft og Google med norske eller
- 2432 europeiske alternativer.
- 2433 ● Prioritere grønne løsninger, som ivaretagelse av vegetasjon og myr,
- 2434 naturrestaurering og åpne bekkeløp, for å forebygge og dempe skader
- 2435 fra klimaendringer.
- 2436 ● Sikre at Oslos kystnære infrastruktur vil tåle havstigning og stormflo.
- 2437 ● Utrede muligheter for bruk av gråvann, slik at vi i perioder med tørke eller
- 2438 lite nedbør for eksempel kan vanne parker, spyle veier og annet med vann
- 2439 som ikke er drikkevann.

2440

2441 Les mer om tiltak mot kriminalitet under [Kriminalitetsforebygging](#).

2442

Kapittel 14: Aktiv næringspolitikk for et grønt og skapende Oslo

Vi vil gjøre Oslo til en by hvor flere får mulighet til å starte bedrifter, skape arbeidsplasser og bygge gode lokalmiljøer. Gode ideer kan komme fra alle, også de som ikke allerede har kapital, nettverk og en trygg økonomi. Når flere får mulighet til å skape trygge og fremtidsretta arbeidsplasser, blir byen bedre og fellesskapet sterkere. Derfor vil vi at Oslo skal ha et sterkt organisert arbeidsliv og et levende gründermiljø.

Mange oppstartsselskaper har problemer med å få tilgang på kompetent arbeidskraft. Oslo SV vil jobbe for at gründere og bedrifter får tilgang til kompetansen de trenger, blant annet ved å løfte yrkesfagene og gjøre det enklere å bli faglært, og etablere et gründervisum slik at bedrifter enklere kan hente inn faglært arbeidskraft fra land utenfor EØS.

Oslo SV vil føre en aktiv næringspolitikk som gjør byen grønnere og mer levende, styrker lokale sentre og gjør Oslo til en mer sammenhengende 10-minuttersby, der folk finner arbeid, tjenester, handel, kultur og møteplasser nær der de bor. Vi vil ha en særlig innsats for å styrke næringslivet i ytre by. Det betyr at vi må gi mer plass til små, selvstendige virksomheter, lokale butikker og spisesteder, og mindre plass til de store kjedene som i dag preger bybildet mange steder i byen vår.

Oslo SV vil:

- At næringspolitikken bidrar til at Oslo blir en grønn og livlig 10-minuttersby, der boliger, arbeidsplasser, tjenester og fritidstilbud utvikles nær hverandre.
- Etablere en egen satsing på lokalsentre i ytre by hvor det i dag er få møteplasser, og sikre midler til aktivitet og næringsutvikling, .
- Etablere nabolagskoordinatorer for å styrke samarbeidet mellom kommune, næringsliv og innbyggere.
- Jobbe for en kommunal versjon av Merkur-programmet for distriktene, hvor små dagligvarebutikker og bokhandler kan få støtte der det er nødvendig.

- 2477 ● Sikre oppstartsselskaper tilgang på kompetent arbeidskraft ved å
- 2478 etablere et permanent gründervisum for faglærte fra land utenfor EØS,
- 2479 med utgangspunkt i pilotprosjektet «Kompetansespor».
- 2480 ● Etablere en førstelinjetjeneste for hjelp og veiledning til gründere.
- 2481 ● Sikre raskere saksbehandling og én digital inngang til å søke på ulike
- 2482 kommunale støtteordninger for næringsutvikling.
- 2483 ● Fylle Oslos tomme kommunale lokaler med liv ved å gjøre dem tilgjengelig
- 2484 til oppstartsbedrifter og sosiale entreprenører i en oppstartsfase. Lokaler
- 2485 som ikke egner seg for næringsvirksomhet, skal kunne brukes til kultur,
- 2486 frivillighet og annen lokal aktivitet.
- 2487 ● Gjør Oslo til en mer mangfoldig by ved å ikke tillate nye bilbaserte
- 2488 kjøpesentre.
- 2489 ● Utrede mulige begrensninger på kjedebutikker.
- 2490 ● Arbeide for at nye Vinmonopol-utsalg i størst mulig grad legges til
- 2491 lokalsentre og kollektivknutepunkter.
- 2492 ● Bevare byliv på bakkeplan ved å være restriktive med å tillate
- 2493 omregulering av næringslokaler i første etasje til bolig.
- 2494 ● Legge til rette for økt fleksibilitet i reguleringsformål slik at lokaler som
- 2495 ikke er egnet for næringsvirksomhet, kan brukes til kultur, frivillighet, helse
- 2496 og annen publikumsrettet virksomhet i en etableringsfase.
- 2497 ● Legge flere kommunale arbeidsplasser og nye næringsarealer til
- 2498 lokalsentre og kollektivknutepunkter i ytre by.
- 2499 ● Skap mer byliv ved å legge til rette for flere bylivsgater, uteserveringer og
- 2500 et levende studentliv, der det kan skje uten vesentlig ulempe for naboene.
- 2501 ● Tilrettelegge for varetransport i de delene av byen som blir bilfrie områder.

2502

2503 Les mer om en sosial byutvikling i [kapittel 6](#).

2504

2505 **Nye næringer av gamle ressurser**

2506 Norge er på avfallstoppen i Europa. Vi kaster nesten 98 prosent av ressursene

2507 våre etter å ha brukt dem én gang. Det er sløsing med ressurser, og tapte

2508 muligheter for næringsutvikling. Legger vi bedre til rette for det, kan disse

2509 ressursene bidra til å skape nye bedrifter, arbeidsplasser, og lokale verdikjeder.

2510

2511 Vi vil gjøre det enkelt og rimelig å reparere, gjenbruke, dele og foredle det vi

2512 allerede har. Oslo kommune må bidra til å styrke sirkulære forretningsmodeller

2513 og gå foran som et godt eksempel, både som innkjøper og leverandør av
2514 tjenester. På den måten blir det enklere å skape nye produkter og tjenester
2515 basert på det vi en gang kalte avfall. Målet er at minst mulig går til spille og at
2516 Oslo blir en foregangsby for sirkulær verdiskapning.

2517

2518 **Oslo SV vil:**

- 2519 ● Innføre en reparasjonsbonus som dekker deler av kostnaden når Oslo-
2520 folk reparerer klær, møbler, sykler og elektronikk.
- 2521 ● Tilby egnede kommunale lokaler med gode vilkår til bruktbutikker,
2522 reparatører og andre gjenbruksvirksomheter.
- 2523 ● Stille krav om minst 10 prosent brukte byggematerialer i nye kommunale
2524 bygg.
- 2525 ● Kreve at ombruk, reparasjon og vedlikehold prioriteres før kommunen
2526 kjøper nye materialer, nytt inventar eller river eksisterende bygg.
- 2527 ● At nye kommunale bygg er fleksible slik at de kan brukes til ulike formål.
- 2528 ● Ha et krav om ombrukskartlegging i alle kommunale prosjekter for å øke
2529 graden av ombruk i bygg- og anleggsbransjen.
- 2530 ● Utvikle nye løsninger for mellomlagring av brukte byggematerialer, for å
2531 gjøre gjenbruk og videresalg lettere.
- 2532 ● Opprette materialdatabaser i samarbeid med næringslivet for å oppnå en
2533 sirkulær byggeindustri.
- 2534 ● Øke antall parkeringsplasser til bildeling med ytterligere 1.000 plasser,
2535 samt stille krav om parkeringsplasser for bildelingstjenester i nye private
2536 parkeringsanlegg.
- 2537 ● At kommunen skal gå i dialog med næringsaktører med mål om å
2538 samlokalisere reparasjon- og gjenbrukstjenester, slik at man kan få ulike
2539 former for miljøvennlige tjenester på samme sted.
- 2540 ● Legge til rette for nabolagssteder hvor det går an å låne utstyr og verktøy,
2541 samt få opplæring og veiledning til å reparere klær og gjenstander

2542

2543 Les mer om [Oslo som gjenbrukshovedstad](#) under Et grønt Oslo.

Kapittel 15: En kreativ, aktiv og inkluderende by

Oslo skal være en by der alle får muligheten til å uttrykke seg kreativt, oppleve idretts glede og være ute i naturen. Oslo SV ønsker et bredt kulturliv der alle skal få muligheten til å skape og ha tilgang til kulturopplevelser, være fysisk aktive gjennom tilgjengelige og tilrettelagte idrettstilbud, og ha gode og varierte muligheter til å oppleve natur. Det er et viktig prinsipp at alle – uavhengig av bakgrunn, økonomi og funksjonsnivå – skal få denne muligheten. Derfor trengs en aktiv offentlig politikk som fordeler makt, penger, arealer og muligheter mer rettferdig. Kultur, idrett og friluftsliv gir frihet, fellesskap og tilhørighet – og gjør byen bedre å leve i.

Kultur som demokratisk beredskap

Kunst, kultur, idrett og frivillighet er ikke pynt rundt velferdssamfunnet, men en del av den demokratiske og sosiale infrastrukturen i byen. Kunst og kultur gir oss opplevelser, språk og perspektiver. Frie kunstneriske ytringer utfordrer makt, gjør flere stemmer synlige og skaper rom for refleksjon og meningsbrytning. Derfor vil Oslo SV verne om den kunstneriske friheten og armlengdesprinsippet, og samtidig sikre at hele befolkningen kan skape, oppleve og delta i kulturlivet.

Oslo er både en lokal kulturby og sentrum for en nasjonal kulturinfrastruktur. Kommunen må ta ansvar for sterke institusjoner, et levende fritt felt, det frivillige kulturlivet og gode arbeidsvilkår for dem som skaper og formidler kunst. Offentlig støtte skal gi kunstnerisk frihet, ikke politisk styring.

Tilgang til rom er avgjørende. Mens kunstnere, frivillige og unge mangler atelierer, øvingsrom, scener og møteplasser, står kommunale og statlige bygg tomme. Oslo SV vil behandle kultur som en nødvendig del av byens infrastruktur og planlegge for kultur fra starten av i nye bydeler og utviklingsområder. Tomme bygg skal tas i bruk der det er mulig, og kulturarenaer skal være universelt utformet og tilgjengelige for alle.

Oslo SV vil:

- Gjenoppbygge økonomien i Oslo Nye Teater, gi teatret et fast tilskudd på egen budsjettpost og arbeide for en ny modell med delt statlig og kommunal finansiering

- 2579 ● Styrke MUNCH og sikre museene stabile rammer til å forvalte samlinger,
2580 bygg, kunnskap og formidling
- 2581 ● Gjennomføre en forpliktende kulturbehovsplan som kartlegger behovet
2582 for atelierer, øvings-, produksjons- og visningslokaler, bibliotek, kinoer og
2583 kulturhus i hele byen, og bruke planen aktivt i areal- og
2584 investeringspolitikken
- 2585 ● Sikre arealer til kulturformål i nye bolig- og byutviklingsområder, og
2586 etablere kulturhus i bydeler som mangler dette
- 2587 ● Ta i bruk egnede, midlertidig tomme kommunale bygg som atelierer,
2588 øvingsrom, scener og møteplasser
- 2589 ● Gjøre skoler og andre kommunale bygg enkelt tilgjengelige og gratis eller
2590 rimelige for kultur, idrett og frivillighet på kveldstid og i helgene, med en
2591 brukervennlig felles løsning for oversikt og booking
- 2592 ● Stille tydelige krav til universell utforming i nye kulturbygg og opprette
2593 målrettede ordninger for å gjøre eksisterende arenaer mer tilgjengelige
- 2594 ● Sikre flerårige og forutsigbare tilskudd til kulturinstitusjoner, det frie feltet
2595 og frivillige kulturaktører, med full kompensasjon for lønns- og prisvekst
2596 som mål
- 2597 ● Styrke kommunale kunstnerstipender, produksjonsmidler og regionale
2598 kulturfond, og forenkle søknads- og rapporteringskrav for små aktører
- 2599 ● Styrke arrangører, spillesteder, festivaler, uavhengige kinoer og
2600 alternative visningssteder
- 2601 ● Videreføre Oslo filmfond og legge bedre til rette for film- og TV-
2602 produksjon i byen
- 2603 ● Arbeide sammen med staten og relevante aktører for å realisere et nytt
2604 musikkhus som binder sammen opplæring, frivillig musikkliv og
2605 profesjonelle miljøer
- 2606 ● Utvikle en Oslo-modell for et seriøst arbeidsliv i kultursektoren, med krav
2607 om lønns- og arbeidsvilkår i tråd med tariff eller anbefalte minstesatser
2608 der kommunen gir tilskudd eller kjøper tjenester
- 2609 ● Stille krav om at kommunalt støttede kulturvirksomheter forebygger og
2610 håndterer trakassering og diskriminering, også for frilansere og
2611 midlertidig ansatte, og bidra til uavhengig rådgivning og varsling
- 2612 ● Arbeide systematisk for større mangfold i ledelse, styrer, rekruttering,
2613 programmering og publikum, uten å gripe inn i kunstneriske vurderinger
- 2614 ● Styrke fribyordningen og erklære Oslo som trygg havn for forfulgte
2615 kunstnere, forfattere og journalister

- 2616 ● Stimulere kunst- og kultursamarbeid med Palestina og gi palestinsk kunst,
2617 kultur og historie plass i byens kulturliv
2618

2619 **Kultur og fritid for alle barn og unge**

- 2620 Barn og unge skal få møte kunst, kultur og åpne fellesskap uavhengig av
2621 foreldrenes økonomi, nettverk eller bosted. I dag er deltakelsen sosialt og
2622 geografisk skjev. Det handler både om pris, avstand og informasjon, men også
2623 om hvem som blir invitert inn og opplever at tilbudene er for dem.
- 2624 Kulturskolen skal være en sterk, samlende og offentlig institusjon med høy faglig
2625 kvalitet. Den skal samarbeide tett med skolen, AKS, fritidsklubbene og det
2626 frivillige kulturlivet, uten at kvalitet og arbeidsvilkår svekkes. Fritidsklubbene er
2627 gratis møteplasser uten krav om prestasjon eller betaling. De gir barn og unge
2628 medbestemmelse, trygge voksne og rom for kreativ utfoldelse, og er en viktig
2629 del av det forebyggende arbeidet i byen.

2630 **Oslo SV vil:**

- 2631 ● Øke kulturskolens dekningsgrad og prioritere bydeler med lav deltakelse
- 2632 ● Bygge opp flere gratis og rimelige kultur- og fritidstilbud for barn og unge
- 2633 ● Beholde Oslo kulturskole som ett samlet fagmiljø under Kulturetaten
- 2634 ● Styrke bemanningen i kulturskolen
- 2635 ● Sikre bredden i kulturskolens tilbud og samarbeidet med AKS, skoler og
- 2636 lokale kulturaktører
- 2637 ● Utvikle kulturstasjonene som lokale kompetansesentre for barnehager,
- 2638 skoler, AKS, frivillighet og nærmiljø, med Mortensrud kulturstasjon som en
- 2639 viktig modell
- 2640 ● Styrke de estetiske fagene i skolen, sikre relevant fagkompetanse og gi
- 2641 alle elever tilgang til profesjonell kunst og kultur
- 2642 ● Sikre at alle ungdomsskoler har et godt og gratis fritidsklubbtilbud med
- 2643 nok kvalifiserte ansatte, aktivitetsmidler, lange åpningstider og reell
- 2644 ungdomsmedvirkning
- 2645 ● Bevare og videreutvikle Deichmans lokalbiblioteker, samt utvikle flere
- 2646 spesialiserte tilbud for barn og unge etter modell fra Biblo Tøyen.
- 2647 ● Styrke bibliotektilbudet i områder med svak dekning ved å gjenetablere
- 2648 et lokalbibliotek på Linderud og arbeide for et bibliotektilbud på Grorud
- 2649 ● Ha gratis inngang for barn og unge ved kommunens museer og styrke
- 2650 kulturtilbudet for unge som publikum, deltakere og skapere
- 2651

2652

2653 **Idrettsglede i hele byen**

2654 Idretten er Oslos største frivillige fellesskap og en viktig arena for sosial
2655 utjevning. Idretten gir mestring, tilhørighet og idrettsglede, men ikke for alle.
2656 Kostnader, mangel på anlegg og ulik kapasitet i idrettslagene gjør at mange
2657 faller utenfor. Forskjellene øker gjennom ungdomsårene, og jenter med
2658 minoritetsbakgrunn deltar minst.

2659

2660 Oslo SV vil at økonomi aldri skal avgjøre om et barn kan delta i idretten.
2661 Breddeidretten og den lokale frivilligheten skal prioriteres. Nabolagsklubbene
2662 viser at langsiktig støtte til klubb utvikling kan skape inkluderende og veldrevne
2663 lag også i områder med færre ressurser. Dette arbeidet må styrkes, samtidig
2664 som vi bygger nok anlegg og sørger for at de finnes der folk bor.

2665

2666 Idrettsanlegg skal planlegges som lokale møteplasser og brukes mest mulig
2667 gjennom hele dagen. Nye skoler og idrettsanlegg må sees i sammenheng, og
2668 areal til idrett må sikres før tomtene blir bygget ned. Anleggene skal være
2669 tilgjengelige for mennesker med funksjonsnedsettelse og legge til rette for et
2670 mangfold av organiserte og egenorganiserte aktiviteter.

2671

2672 **Oslo SV vil:**

- 2673 ● Sikre fortsatt gratis trening for barn og unge i kommunale idrettsanlegg
2674 og arbeide for lavere kostnader i breddeidretten
- 2675 ● Prioritere tid i kommunale idrettsanlegg til idrettslag som aktivt arbeider
2676 for å holde kostnadsnivået på et rimelig nivå
- 2677 ● Styrke Nabolagsklubb, Aktivitetsguide og andre langsiktige
2678 inkluderings- og klubb utviklingstiltak, med særlig innsats for å beholde
2679 ungdom og få flere jenter med minoritetsbakgrunn med
- 2680 ● Øke drifts- og aktivitetstilskuddene til idrettslag, særlig i levekårsutsatte
2681 områder og til lag som driver kommunale anlegg
- 2682 ● Etablere en pilot der kommunene i utvalgte delbydeler finansierer
2683 idrettstilbud til barn og unge gjennom et forpliktende samarbeid med de
2684 lokale idrettslagene
- 2685 ● Utvikle en Oslonorm for anleggsdekning og bruke den i behovsplanen,
2686 kommuneplanens arealdel og alle større byutviklingsprosjekter

- 2687 ● Øke tempoet i bygging, rehabilitering og vedlikehold av idrettsanlegg,
- 2688 og prioritere bydeler med lav anleggsdekning og lav deltagelse
- 2689 ● Planlegge skoler og idrettsanlegg samlet og sikre idretten enkel tilgang
- 2690 til gymsaler og andre kommunale lokaler utenom skoletiden
- 2691 ● Gi tilskudd og kommunale garantier til idrettslag som bygger eller
- 2692 rehabiliterer egne anlegg når disse dekker lokale behov og kan brukes av
- 2693 flere
- 2694 ● Styrke støtte til paraidrett og universell utforming av anlegg, slik at flere
- 2695 med funksjonsnedsettelser kan delta
- 2696 ● Videreutvikle utstyrssentralene og etablere rimelige transportløsninger
- 2697 for lag og deltakere som har lang vei til aktivitet
- 2698 ● Styrke samarbeidet mellom skole og idrett, videreføre Bevegelsesglede
- 2699 i Osloskolen og støtte idrettens jobbprogram for ungdom
- 2700 ● Utvide folkehelsetilbud i samarbeid med idretten, blant annet Aktiv på
- 2701 dagtid og aktivitetstilbud for eldre
- 2702 ● Fortsette å bygge og rehabilitere offentlige bad i hele byen og prioritere
- 2703 svømmeopplæring og rimelig tilgang

2704

2705 **Naturen og byen som arena**

2706 Oslo ligger mellom marka og fjorden. Nærnatur, parker, turveier, badeplasser og
 2707 sjøen gir mulighet til aktivitet uten medlemskap eller betaling. Tilgangen er likevel
 2708 ulik, og mange møter fysiske, økonomiske eller kunnskapsmessige barrierer.
 2709 Friluftslivet skal være for alle, men tilretteleggingen må skje på naturens
 2710 premisser. Vi vil ta vare på naturmangfoldet, sikre allmenn tilgang til fjorden og
 2711 skape sammenhengende grønne forbindelser gjennom byen. Barn og unge skal
 2712 få kunnskap og trygghet til å bruke naturen, og frivillige organisasjoner skal være
 2713 viktige samarbeidspartnere i utvikling og drift av inkluderende tilbud.

2714

2715 **Oslo SV vil:**

- 2716 ● Fullføre et sammenhengende turveinett med godt vedlikeholdte stier og
- 2717 løyper i byen og marka
- 2718 ● Utvikle Oslos hovedvassdrag med natur, turveier og badeplasser der
- 2719 dette kan skje uten å skade naturmangfoldet
- 2720 ● Gjøre marka, fjorden, øyene og kommunens friluftsområder mer
- 2721 tilgjengelige for mennesker med ulike forutsetninger

- 2722 ● Etablere flere naturbaser for barnehager og skoler og styrke opplæring i
- 2723 friluftsliv for barn, unge og grupper som deltar lite i dag
- 2724 ● Sikre flere offentlige friområder for bading, lek og rekreasjon langs
- 2725 fjorden
- 2726 ● Bevare Sukkerbiten som friområde for allmennheten
- 2727 ● Legge til rette for kajakk, kano, roing, helårsbading og andre aktiviteter på
- 2728 og ved fjorden, med plass til frivillige og ikke-kommersielle aktører
- 2729

2730 **En fri og deltakende frivillighet**

- 2731 Frivillige organisasjoner, lag og foreninger skaper aktivitet, demokrati og
- 2732 tilhørighet i nærmiljøene. Frivilligheten skal være fri og selvstendig, ikke en billig
- 2733 erstatning for offentlige tjenester. Kommunens oppgave er å gi forutsigbare
- 2734 rammer, egnede lokaler og støtte som gjør det mulig for flere å delta og ta
- 2735 ansvar.
- 2736
- 2737 Små organisasjoner og nye initiativer må ikke stenges ute av kompliserte
- 2738 søknader og rapporteringskrav. Ressurser skal fordeles slik at frivilligheten kan
- 2739 vokse i hele byen, også der familier og lokale lag har mindre tid og penger å bidra
- 2740 med.
- 2741

2742 **Oslo SV vil:**

- 2743 ● Øke driftsstøtten til frivillige organisasjoner og barne- og
- 2744 ungdomsorganisasjoner og prioritere langsiktighet framfor kortvarige
- 2745 prosjektmidler
- 2746 ● Forenkle søknads- og rapporteringsordninger og gi små og nye aktører
- 2747 veiledning og tydelige kontaktpunkter i kommunen og bydelene
- 2748 ● Sikre frivilligheten tilgang til egnede, universelt utformede og rimelige
- 2749 lokaler, og ta behovene inn i arealplaner og investeringsbeslutninger
- 2750 ● Styrke frivilligsentralene og andre lokale møteplasser som arbeider med
- 2751 inkludering, integrering og aktivitet for eldre
- 2752 ● Invitere frivilligheten inn i reelt samarbeid om folkehelse, oppvekst og
- 2753 inkludering, samtidig som organisasjonenes uavhengighet respekteres

Kapittel 16: Mangfoldig og inkluderende samfunn

Oslo skal være en åpen og inkluderende by, der alle skal kunne leve gode liv og delta i fellesskapet. Arbeidsliv, utdanning, kommunale tjenester og offentlige rom skal være tilgjengelige for alle.

Mange opplever å bli utelukket fra ulike samfunnsområder, som for eksempel arbeidslivet, kommunale tjenester, offentlige rom, utesteder og kollektivtransporten. Det gjør at ikke alle som bor i Oslo har tilgang til likeverdige offentlige tjenester og at mange kommunale tjenester ikke er tilpasset de ulike behovene som finnes i befolkningen. Det er også lite bevissthet og kunnskap om de ulike brukergruppene og deres behov. I tillegg til risikoen for eksklusjon og diskriminering, er det en økning i antallet rapporterte tilfeller av hatkriminalitet. Særlig utsatt er grupper som tilhører flere minoriteter.

Oslo SV mener at et inkluderende samfunn er et godt samfunn for alle å bo i, og dette gjenspeiler seg i alle våre politikkområder. Derimot er konsekvensene av diskriminering og hat overfor samfunnet og den enkelte så alvorlige, at den må systematisk må avdekkes og bekjempes. Derfor har vi valgt å vie tiltak mot dette spesiell oppmerksomhet her.

Nedbygging av funksjonshemmende barrierer

Oslo-folk med funksjonsnedsettelse skal kunne leve gode liv i byen vår. Da må Oslo legge til rette for at alle byens innbyggere har lik tilgang på muligheter, og at Oslo kommune ikke diskriminerer innbyggerne på bakgrunn av funksjonsnedsettelse. Innlemmingen av CRPD i Menneskerettsloven var en stor seier i kampen for å gjøre samfunnet mer inkluderende. Nå starter arbeidet med å sørge for at gode ord og fine lovparagrafer blir praktisk politikk som legges merke til. Det vil Oslo SV sørge for.

Det viktigste Oslo kommune kan gjøre for å sikre at dette ikke skjer, er å sikre universell utforming. Universell utforming skaper en bedre by for alle, og barn og unge i Oslo skal ha tilgang til de samme fellesarenaene. Byutviklingen i Oslo skal sikre tilgang for alle.

BPA (Brukerstyrt personlig assistanse) er et viktig verktøy som må sikres og styrkes for alle som ønsker dette. BPA-ordning og alle BPA-konsesjoner skal

2790 være i tråd med intensjonen i loven, inkludert mulighetene til å reise ut av
 2791 kommunen.
 2792

2793 Byråkrati skal aldri stå i veien for at Oslo-folk med funksjonsnedsettelse får leve
 2794 gode liv. Oslo SV vil jobbe aktivt for å gjøre det enklere for mennesker med
 2795 funksjonsnedsettelse å komme i kontakt med kommunen og bydelen, og kutte i
 2796 unødvendig byråkrati som gjør det vanskeligere å hevde sin rett.
 2797

2798 Det er mange Oslo-folk med funksjonsnedsettelse som vil i arbeid, men ikke får
 2799 jobb. Det taper vi alle på. Derfor vil Oslo SV bygge ned barrierer i arbeidslivet, og
 2800 sørge for at Oslo gjør sitt i arbeidet for å sørge for tilgjengelige arbeidsplasser.
 2801

2802 **Oslo SV vil:**

- 2803 ● Sikre at Oslo kommune oppfyller sine internasjonale og nasjonale
- 2804 forpliktelser overfor mennesker med funksjonsnedsettelse.
- 2805 ● Øke fokus på varig tilrettelagt arbeid i ordinære virksomheter, inkludert
- 2806 varig oppfølging.
- 2807 ● Innføre et målkrav om at fem prosent av alle nyansatte i Oslo kommune har
- 2808 en funksjonsnedsettelse.
- 2809 ● Utarbeide tydelige retningslinjer som sikrer at alle som har rett til BPA får
- 2810 tilstrekkelig antall assistansetimer til å leve et selvstendig liv og delta i
- 2811 samfunnet.
- 2812 ● Sørge for at studenter som skal studere i Oslo kan søke om BPA før de har
- 2813 flyttet fra hjemkommunen.
- 2814 ● At bydelene skal ha lik tildelingspraksis på BPA og innfri sin plikt til å tilby
- 2815 BPA også til dem som har et mindre assistansebehov.
- 2816 ● Arbeide for at de som har fått tildelt BPA ikke mister den når de fyller 67 år.
- 2817 ● Sørge for koordinerte tjenester for familier med funksjonshemmede eller
- 2818 alvorlig syke barn, slik at mennesker med komplekse sykdommer får den
- 2819 hjelpen og oppfølgingen de har krav på.
- 2820 ● Øke kunnskapen om nevrodivergens i offentlige sektorer som skole,
- 2821 barnehage, barnevern og kommune.
- 2822 ● Jobbe for at alle som har behov for hjelp med å få spesialtilpasset bolig på
- 2823 grunn av funksjonsnedsettelse, skal få dette.
- 2824 ● Sikre at personer med funksjonsnedsettelse får nødvendig assistanse og
- 2825 transport for å delta på fritidsaktiviteter.
- 2826 ● Styrke rådene for personer med funksjonsnedsettelse og sikre at

- 2827 medlemmene får tilstrekkelig opplæring, blir involvert tidlig i saker og har
2828 reell påvirkning.
- 2829 ● Sikre at personer med funksjonsnedsettelse kan velge mellom ulike
2830 boformer, og at familier som ønsker å utvikle gode boligløsninger og
2831 boligfellesskap, får tilgang til nødvendig rådgivning, økonomisk støtte og
2832 forutsigbare rammevilkår.
 - 2833 ● Sikre nødvendige tjenester, BPA og avlastning i eget hjem.
 - 2834 ● Motvirke institusjonalisering og sikre at unge funksjonshemmede ikke
2835 plasseres på sykehjem eller i uegnede bofellesskap mot sin vilje.
 - 2836 ● Sikre at unge mennesker med funksjonsnedsettelse, som trenger
2837 heldøgns omsorgstjenester, får medvirke i hvor og hvordan de ønsker å
2838 bo.
 - 2839 ● At Oslo gjennomfører et prøveprosjekt med en sentral bestillerenhet for
2840 BPA, med et sterkt spesialisert fagmiljø med tilstrekkelig kompetanse.
 - 2841 ● Sikre at unge med funksjonsnedsettelse får målrettet støtte i overgangen
2842 fra utdanning til arbeid.
 - 2843 ● Videreutvikle og styrke Forsterket rehabilitering Aker (FRA) som
2844 spesialisert kommunalt rehabiliteringstilbud.
 - 2845 ● Sikre helhetlige og koordinerte rehabiliteringsforløp for personer med
2846 funksjonstap.

2847

2848 **Aktiv antirasisme**

2849 Mangfoldet vårt er det som gjør Oslo til Oslo. Vi vet også at mange opplever
2850 rasisme og diskriminering i byen vår. Særlig personer med ikke-vestlig bakgrunn,
2851 muslimer, rom, romani og jøder er utsatt. Folk opplever diskriminering på skolen,
2852 boligmarkedet, arbeidsmarkedet og på utesteder. Det er dessuten en økning i
2853 antall anmeldelser av hatkriminalitet basert på etnisitet.

2854

2855 Rasisme skaper og opprettholder utrygghet og utenforskap, og bryter ned
2856 tilliten mellom folk. Etnisitet og religion blir feilaktig brukt som forklaring på
2857 sosiale problemer og økonomiske forskjeller. Det er et problem at hatretorikk og
2858 rasisme normaliseres for å tilsløre problemer som egentlig bunner i økende
2859 sosiale forskjeller i samfunnet.

2860

2861 Rasismen finnes imidlertid ikke bare som åpent uttalt, men også innvevd i
2862 ubevisste og hverdagslige handlinger og ord. Undersøkelser viser at mange

opplever rasisme og diskriminering også i møte med Oslo kommune, både som tjenesteyter og arbeidsgiver. Å motvirke rasisme handler derfor om mer enn bekjempelse av direkte diskriminering av enkeltpersoner. Vi må jobbe systematisk med å motvirke rasisme på alle samfunnsområder og gjennom alle epoker av livet.

Oslo SV vil:

- Jobbe for etablering av et rasisme- og mangfoldsombud i Oslo kommune. Ombudet skal blant annet bygge kompetanse om antirasisme i Oslo kommune, og føre tilsyn med kommunens arbeid mot rasisme.
- Sikre gratis juridisk rådgivning til innbyggere som opplever å ha blitt utsatt for rasisme.
- Følge opp arbeidet som er igangsatt i handlingsplanen mot hatefulle ytringer.
- Kartlegge minoritetskultur- og minoritetsspråkkompetanse hos ansatte i Oslo kommune for å kunne ta i bruk denne kompetansen i kommunens tjenester.
- Sikre mangfoldskompetanse og kultursensitiv omsorg i kommunens møte med barn og ungdom.
- At Oslo kommune skal sikre stillinger tilrettelagt for personer som ikke mestrer norsk. De bør få språktrening i arbeidstida.
- Kartlegge omfanget av, og lage en tiltaksplan for å forebygge og håndtere rasisme blant ansatte og elever i Osloskolen, samt øke kompetansen om rasisme i skolen.
- Innføre anonyme jobbsøknader i Oslo kommune.

En samisk by

I Oslo er vi stolte av vår samiske befolkning, og tar ansvaret vårt for forvaltningen av urfolks rettigheter på alvor. Oslo kommune har et lovfesta ansvar for å legge til rette for at den samiske befolkningen i byen kan praktisere sitt språk og sin kultur.

Derfor vil Oslo SV også ta forebyggende arbeid mot hets og diskriminering mot samiske innbyggere på alvor. Kommunens forebyggende arbeid mot hets og diskriminering gjennom OXLO skal også omfatte den samiske befolkningen. Undersøkelser viser at samer i

2899 større grad møter hat, hets og diskriminering enn gjennomsnittet. Oslo SV
2900 vil aktivt motarbeide slik systematisk diskriminering.

2901

2902 I dag er det mangel på nok ansatte med tilstrekkelig samisk språk- og
2903 kulturkompetanse til å oppfylle kommunens forpliktelser i
2904 samarbeidserklæringen med Sametinget. I tillegg mangler flere av
2905 institusjonene tilstrekkelig økonomisk sikkerhet. Dette må tas tak i nå, og
2906 det er et arbeid som må pågå over tid.

2907

2908 **Oslo SV vil:**

- 2909 ● Styrke det samiske barnehage- og skoletilbudet og samle det
- 2910 administrativt under Utdanningsetaten, i samarbeid med berørte
- 2911 parter.
- 2912 ● Kartlegge samisk språk- og kulturkompetanse blant ansatte i
- 2913 kommunen og legge til rette for at denne kompetansen tas i bruk.
- 2914 ● Øke kunnskapen om samisk kultur blant lærere, og legge aktivt til
- 2915 rette for at lærere kan få opplæring i samiske språk.
- 2916 ● Sikre økt finansiering og styrking av Samisk Hus. Kommunen skal
- 2917 bidra i arbeidet med å finne egnede lokaler til Samisk Hus.
- 2918 ● Sikre finansiell støtte til de samiske helsetreffene for eldre ved
- 2919 Samisk Hus.
- 2920 ● Arbeide for samisk universitetsutdanning i Oslo.

Kapittel 17: En feministisk by

Oslo skal være en by der kjønn ikke definerer dine muligheter. Slik er det ikke i dag. Kvinner tjener og eier mindre, er underrepresentert i maktposisjoner, er mer avhengige av velferdstjenester, blir oftere utsatt for vold og overgrep og bybildet myldrer av kjønnede forventninger.

Kvinnefrigjøring handler om jobb, skole, velferd, helse, kropp og kultur. Derfor skal Oslo SVs feministiske praksis gjelde alle områder vi jobber med. For å oppnå sosial, økonomisk og politisk likeverd mellom kjønnene må vi bryte ned de strukturene som undertrykker kvinner og bidrar til at kvinner har færre muligheter.

Vi vil jobbe for et likestilt arbeidsliv med hele faste stillinger og der lønnsforskjeller utjevnes. Unge skal møtes av en utdanning der kjønn ikke er førende for valg, muligheter og barns selvilde. Kvinner skal kunne leve et liv fritt for trakassering, vold og overgrep, slippe å bli møtt med kjønnspress og forventninger rundt hvert gatehjørne og få god faglig helsehjelp og oppfølging. Vi skal styrke den offentlige velferden som gir kvinner muligheten til å leve det livet de selv ønsker.

En kjønnsnøytral oppvekst og utdanning

Foreldre og barn skal møte færre kjønnede forventninger og vi må jobbe for å bygge ned kjønnsnormer som begrenser barnas frihet.

Barnehage og skole er viktige arenaer som er med å forme barnas verdier og selvilde. Kunnskap om kjønn, seksualitet, mangfold, rettigheter, egne grenser og lyst kan være med å skape en sunnere og friere oppvekst. Barn skal få være barn og skjermes fra pornografisk innhold. Skolen har et ansvar for at barna ikke utsettes for innhold de ikke har mulighet til å forstå. Skolens karriererådgivere må bygge opp under unges opplevelse av at de kan velge sin framtid uavhengig av deres kjønn.

Oslo SV vil:

- Lage en felles plan for hvordan kommunens fødsels- og barselstilbud, barnehager, skoler og AKS kan jobbe for å bygge ned kjønnsnormer.
- Øke kompetansen og bevisstheten hos rådgivningstjenesten på ungdomsskolen om hvordan kjønn påvirker utdannings- og karrierevalg.

- 2957 ● Sikre god, helhetlig og kunnskapsbasert undervisning om kropp,
- 2958 seksualitet, mangfold og grensesetting fra barnehage til fullført
- 2959 videregående skole.
- 2960 ● At ulike sanitærprodukter er gratis og tilgjengelig på alle skoler og
- 2961 helsestasjoner for ungdom i Oslo.
- 2962 ● Sørge for at barn i Osloskolen skjermes fra pornografisk innhold i
- 2963 skoletiden og på skolens utstyr.
- 2964

2965 **Kvinner i arbeid og samfunn**

2966 Det gagnar hele samfunnet dersom kvinner jobber, deltar i samfunnet og er med
 2967 å ta beslutninger. Likevel deltar kvinner mindre, tar ordet sjeldnere og oppsøker i
 2968 mindre grad de stedene der beslutningen tas.

2969

2970 Kjønnssrollene holder liv i de patriarkalske strukturene. Det er derfor nødvendig å
 2971 aktivt bruke virkemidler som kvotering og skape rom der kvinners meninger kan
 2972 komme fram og bli hørt i samfunnsdebatten. Oslo kommune er en stor
 2973 arbeidsgiver og må gå foran for å utjevne kjønnsforskjeller.

2974

2975 I dagens bybilde møter vi kjønnsnormene over alt. Hvilke inntrykk vi tillater i byen
 2976 vår er noe vi kan bestemme. Oslo skal i mindre grad tillate kommersiell reklame,
 2977 stripping og seksualisering av kvinnekroppen.

2978

2979 **Oslo SV vil:**

- 2980 ● Opprette et sentralt råd for kvinner i Oslo.
- 2981 ● Øke tilskuddsordningen for likestilling og kvinnefrigjøring.
- 2982 ● Bruke kvotering som virkemiddel til offentlige og politiske verv der kvinner
- 2983 over tid er underrepresentert.
- 2984 ● Senke terskelen for å delta på den politiske arena ved at møter i
- 2985 bydelsutvalg, bystyret, råd og utvalg i hovedsak avholdes på dagtid.
- 2986 ● Sette i gang rekrutteringsprosjekter i kjønnsdominerte yrker i samarbeid
- 2987 med arbeidslivets parter.
- 2988 ● Stramme inn mulighetene for å drive utesteder eller ha arrangementer
- 2989 som innebærer stripping og kommersialisering av kvinnekroppen.
- 2990 ● Fjerne kommersiell reklame fra holdeplasser, gater, offentlig transport og
- 2991 møteplasser.
- 2992

2993 Les mer om likestilling i arbeidslivet under [Oslo kommune skal gå foran](#).

2994

2995 **Kvinnehelse**

2996 I Oslo skal vi ha helsetjenester med høy kompetanse på alle deler av kvinners
2997 kropp og helse. Det gjelder fysisk, psykisk, seksuell- og reproduktiv helse for alle
2998 kvinner i alle aldre. Informasjonen om helse- og helsehjelp og tilgang på
2999 prevensjon og veiledning skal være lett tilgjengelig.

3000 Pornografi kan bidra til å skape et usunnt og objektifisert bilde av egen
3001 seksualitet og bidrar til å opprettholde snevre og rigide kjønnsroller. Både unge
3002 og voksne kan møte utfordringer knyttet til pornografi. Da er det viktig at det
3003 finnes noen å snakke med.

3004

3005 **Oslo SV vil:**

3006 ● Styrke tilbud som Kvinnehelsehuset/Sikre Kvinnehelsehus Oslo fast og
3007 forutsigbar økonomisk støtte, som legger til rette for økt frivillig aktivitet
3008 og bredere tilbud til kvinner

3009 ● Sikre økonomisk støtte til flerkulturell doula

3010 ● Gi mer penger til gratistilbud knyttet til seksuell og reproduktiv helse, slik
3011 som Sex og Samfunn.

3012 ● At alle under 26 år får tilbud om gratis prevensjon.

3013 ● At informasjon om kvinnehelse, seksuell helse og tilbud om gratis
3014 prevensjon skal være en del av introduksjonsprogrammet for kvinner.

3015 ● Styrke den faglige kompetansen om pornografi hos helsepersonel i
3016 kommunen.

3017 ● Tilby alle fastleger i kommunen kapasitetsbygging innen kvinnehelse og
3018 betydningen av kjønn.

3019

3020 Les mer om svangerskap og barsel under [Trygt svangerskap og barselstid](#).

3021

3022 **Frihet fra vold, tvang og trakassering**

3023 Alle mennesker har rett til å leve trygge, frie liv. Likevel utsettes alt for mange
3024 kvinner for vold, voldtekt, seksuell trakassering og negativ sosial kontroll.

3025

3026 Volden som rammer kvinner skjer som oftest i hjemmet og i nære relasjoner.

3027 Kvinner er også mer utsatt for seksualisert vold og trakassering i det offentlige
3028 rom. Byen må oppleves tryggere og flere må ha kunnskap og bevissthet om

3029 trakasering og vold mot kvinner. Vi vil prioritere forebygging og hjelp for at alle
3030 kvinner kan leve frie liv.

3031

3032 De fleste som lever i prostitusjon er kvinner. De er i en svært sårbar situasjon som
3033 krever egne tiltak. Vi skal beskytte kvinnene fra vold og tvang og fra gjentakende
3034 utnyttelse. Minoritetskvinner er i større grad ofre for negativ sosial kontroll,
3035 tvangsekteskap og æresrelatert vold. Kommunen og bydelene skal gjøre det de
3036 kan for å forebygge og forhindre dette.

3037

3038 **Oslo SV vil:**

- 3039 ● Følge opp tiltakene i Oslos handlingsplan mot vold i nære relasjoner og
3040 negativ sosial kontroll.
- 3041 ● Sikre lett tilgjengelig, samlet og oppdatert oversikt over hjelpetilbud til
3042 voldsutsatte og voldsutøvere.
- 3043 ● Styrke Oslos voldskoordinatorer for å legge til rette for en helhetlig
3044 oppfølging av kvinner utsatt for vold i nære relasjoner.
- 3045 ● Øke støtten til krisesentertilbud og organisasjoner som hjelper personer
3046 som har vært utsatt for voldtekt, vold eller overgrep.
- 3047 ● Styrke tilbud om trygge, kommunale overgangsboliger etter opphold på
3048 krisesenter.
- 3049 ● At kommunen aktivt skal søke samarbeid med andre aktører for å
3050 bekjempe sexkjøp, trafficking og menneskehandel.
- 3051 ● Bedre belysningen av veier til og fra kollektivtransport og boligstrøk.

Kapittel 18: En trygg skeiv by

Oslo er en by med en utbredt skeiv kultur, hvor 90 000 møter opp for å feire friheten til å være oss selv under Pride. Vi har sterke skeive frivillige organisasjoner og mange skeive møteplasser. Likevel har Oslo en lang vei å gå for å bli en trygg skeiv by. Terrorangrepet 25. juni 2022 var et direkte angrep på skeives kamp for likestilte rettigheter. Vi ser gjentatte eksempler på hatmotiverte voldshendelser, hatprat, diskriminering og mangel på kompetanse som begrenser byens skeive fra å leve trygge og frie liv. Skeive med flere minoritetsbakgrunner og kjønnskeive er spesielt utsatt for diskriminering og hets. Hat og diskriminering fører til at skeive har mer psykisk og fysisk uhelse enn majoritetsbefolkninga.

Oslo skal være en trygg by uavhengig av seksualiteten, kjønnsidentiteten eller kjønnsuttrykket ditt. En by hvor alle møtes med respekt og forståelse. Vi ønsker en by med plass til alle, hvor ingen opplever å bli behandlet annerledes på bakgrunn av hvem vi elsker eller hvilke pronomen vi foretrekker. Hvor den skeive kulturen får blomstre og Pride blir feiret med stolthet og samhold hvert år.

For å komme dit, må vi støtte byens skeive frivillige organisasjoner i den viktige jobben de gjør, styrke spesialiserte helsetilbud for skeive som Helsestasjonen for kjønn og seksualitet og satse på kompetansehevende tiltak i alle Oslos tjenester og instanser. Vi må sikre gode skeive møteplasser, og innføre målrettede tiltak for å motvirke hatmotivert vold.

Ingen er fri før alle er fri.

Oslo SV vil:

- Sikre god oppfølging av skeive i mottakssystemet for flyktninger og i kommunens integreringsarbeid.
- Sikre at alle helse- og omsorgsarbeidere, inkludert fastleger og ansatte på institusjoner i Oslo, har tilstrekkelig kompetanse på helseproblematikk særlig knyttet til skeive.
- Sørge for at Oslo kommune følger opp handlingsplanen *Stolt og Fri*
- Styrke Helsestasjonen for kjønn og seksualitet (HKS) gjennom økt finansiering, og sikre at de har faglige autonomi, uavhengig av administrativ organisering

- 3088 ● Sikre et reelt tilbud for kjønnskeive på byens krisesentre
- 3089 ● Øke kompetansen på kjønns- og seksualitetsmangfold og skeive
- 3090 perspektiver på voldsutstatthet i relevante tjenester
- 3091 ● Fjerne aldersgrensen på tilbudet til fra HKS og gjenopprette tilbud til de
- 3092 under 18 år.
- 3093 ● Styrke kompetansen hos politiet om hatkriminalitet på bakgrunn av kjønn
- 3094 og seksualitet, og bidra til at politiet bygger tillit i de skeive miljøene
- 3095 ● Styrke arbeidet med kommunens handlingsplan for kjønns- og
- 3096 seksualitetsmangfold.
- 3097 ● Øke kompetansen i kjønns- og seksualitetsmangfold blant ansatte i Oslo
- 3098 kommune, og utarbeide veiledere og utdanningsopplegg i samarbeid
- 3099 med aktører på feltet.
- 3100 ● Sikre finansiering til kompetansehevende tiltak gjennom rammetilskudd
- 3101 eller tilsvarende.
- 3102 ● Styrke finansieringen av skeive frivillige organisasjoner i Oslo
- 3103 ● Etablere en støtteordning for organisasjoner som har som hovedformål å
- 3104 skape trygge skeive møteplasser
- 3105 ● Styrke tiltak rettet mot skeive eldre, blant annet gjennom å sikre at alle
- 3106 bydeler tilbyr møteplass for skeive eldre
- 3107 ● Sikre at skolebibliotekene i Oslo skal ha et utvalg av skeiv litteratur og
- 3108 informasjonsmateriell om personer som bryter med normer for kjønn og
- 3109 seksualitet.
- 3110 ● Sørge for at det er flere kjønnsnøytrale toaletter tilgjengelig i kommunens
- 3111 lokaler.
- 3112 ● Møte transpersoner og ikke-binære på en verdig og god måte i alle deler
- 3113 av helsevesenet, og sikre ressurser til Oslos helsestasjon for kjønn og
- 3114 seksualitet (HKS).

Kapittel 19: Styrket folkestyre

Oslo SV vil utvikle byen sammen med innbyggerne, gjennom deltagende, demokratiske prosesser. Vi vil gjøre det enklere for folk og folkelige organisasjoner å få forstå og påvirke kommunens politiske prosesser.

Etter flere år med styrkede budsjetter for bydelene under vårt rødgrønne byråd, er bydelene og tjenestene de leverer til innbyggerne nå blitt svekket gjennom harde økonomiske kutt. Samtidig gjennomføres en bydelsreform som Oslo SV var mot. Vi vil styrke bydelenes økonomi og kritisk gjennomgå den gjennomførte bydelsreformen.

Oslo SV vil:

- Gjennomgå og vurdere justeringer av bydelsreformen, for å unngå byråkratisering og svekking av tjenestene til innbyggerne.
- Redusere lønna til byrådene og ordføreren i Oslo.
- Ha et lobbyregister for Oslo kommune.
- Styrke bydelene som demokratisk arena, og vurdere nye oppgaver som kan overføres til bydelene.
- Etablere et innbyggerråd for Oslo, bestående av et tilfeldig valgt representativt utvalg mennesker fra hele byen, som får i oppdrag å lage anbefalinger for hvordan det rødgrønne byrådets satsing på bilfritt byliv kan utvides til flere deler av byen.
- Gjøre det enklere for kommunens sentrale brukerråd å ha ekte innflytelse på viktige prosesser som angår dem, blant annet gjennom tilstrekkelige ressurser og oppfølging.
- Jobbe for 16-årig stemmerett.
- Øke antall forhåndsstemmelokaler, særlig i områder med lav valgdeltakelse.
- At valginformasjonsmateriell skal være tilgjengelig på flere språk.
- Videreutvikle tiltak for økt valgdeltakelse, blant annet demokratiguider i forkant av valg.

Kapittel 20: Fred og internasjonal solidaritet

Oslo er en fredsbby. Vi er stolte over at Nobels fredspris deles ut i byen vår, og at Oslo har en tradisjon for å vende blikket ut mot verden. I en verden der internasjonalt forpliktende samarbeid er viktigere enn noen gang før, skal Oslo ta tydelig stilling i internasjonale spørsmål.

Oslo skal ta tydelig avstand fra Israels folkemord mot palestinerne, og gjøre det klart at krigsforbrytere ikke er velkomne i byen vår. Oslo skal lede an arbeidet for en demokratisk, solidarisk og mangfoldig verden gjennom internasjonale bysamarbeid. Vi skal stille krav til hvordan beslutninger som tas i Oslo har ringvirkninger langt utenfor Norges landegrenser.

Oslo SV vil:

- At individer som har fått utstedt en arrestordre mot seg fra den internasjonale straffedomstolen, erklæres som uønskede i Oslo.
- At Oslo skal være en aktiv pådriver for å forby atomvåpen, gjennom samarbeid med andre storbyer.
- Kreve at forsvarsfartøy- og luftfartøy som besøker Oslo erklærer at de ikke bringer med seg atomvåpen.
- At Oslo styrker sitt internasjonale samarbeid med likesinnede byer på viktige saksfelt, som demokrati, ulikhet, kvinners og skeives rettigheter.
- At Oslo skal jobbe for å starte opp, og ta en lederrolle i internasjonale bysamarbeid, slik som i klimapolitikken og det såkalte C40-nettverket.
- At Oslo tar imot flere flyktninger enn vi blir bedt om, hvis vi har kapasitet til å ta imot flere enn staten ber om.
- At Oslo kommune skal være en foregangskommune for mottak av flyktninger med nedsatt funksjonsevne og LHBT-flyktninger.
- At Oslo kommune skal unngå å handle med selskaper som bidrar til å opprettholde okkupasjon og brudd på menneskerettighetene.
- At Oslo kommune skal støtte kulturarrangementer som gir en plattform for dissidenter, kunstnere og forfattere fra land hvor demokrati og menneskerettigheter er i tilbakegang eller under press.
- At Oslo deltar aktivt og støtter opp om Pride i andre europeiske byer, og da særlig byer hvor skeives rettigheter er under press.
- At Oslo starter opp solidarisk samarbeid med organisasjoner i andre land som jobber for kvinners og skeives rettigheter.